

ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ LEADER+
Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ Η ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ
ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΗΛΕΙΑΣ

Επιβλέπων καθηγητής

~~ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ~~

Σπουδάστρια
Παυλοπούλου Κων/να

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2004
ΚΑΛΑΜΑΤΑ

ΣΔΟ (ΔΜΤΡ)

Π-367

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	ΣΕΛ.
Εισαγωγή.....	4-5

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο **Η Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+**

1. Εισαγωγή.....	6
1.1 Τι είναι η Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+.....	6
1.2 Η σημασία του plus (+) στο LEADER.....	6-7
1.3 Οι αναπτυξιακοί στόχοι του LEADER+ της χώρας μας.....	7
1.4 Το Περιεχόμενο της LEADER+.....	7-9
1.5 Οι περιοχές που αφορά η LEADER+.....	9-10
1.6 Ο υπεύθυνος φορέας για το σχεδιασμό κατά την εφαρμογή του προγράμματος LEADER+.....	10
1.7 Βασικά κριτήρια ένταξης στο πρόγραμμα LEADER+.....	11
1.8 Αρμόδιες αρχές για διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχο του προγράμματος.....	11-12
1.9 Οικονομικά στοιχεία του Προγράμματος.....	12

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο **Η εφαρμογή του LEADER+ στο Νομό Ηλείας**

2. Εισαγωγή.....	13
2.1 Διαχρονική εξέλιξη του πληθυσμού του Νομού Ηλείας.....	13-14
2.2 Ηλικιακή σύνθεση του Νομού Ηλείας.....	14-18
2.3 Η σύνθεση του πληθυσμού του Νομού Ηλείας ανά φύλο.....	19-20
πίνακες.....	21-25
2.4 Ο υπεύθυνος φορέας για την εφαρμογή και υλοποίηση του Προγράμματος στο Νομό Ηλείας.....	26
2.5 Η Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (Ε.Δ.Π.) LEADER +.....	26
2.6 Αρμοδιότητες της Ε.Δ.Π. LEADER+.....	27-28
2.7 Η παρουσίαση της εταιρείας όσον αφορά την οργανωτική της δομή ,την στελεχιακή της δομή και την μέχρι σήμερα δράση της.....	29-33
2.8 Περιοχές εφαρμογής του LEADER+ στο Νομό Ηλείας.....	34-36
2.9 Διαφοροποίηση LEADER + και ΟΠΑΑΧ.....	37-47
2.10 Στόχοι και στρατηγική Τοπικού Προγράμματος ορισμός θέματος συσπείρωσης.....	48
2.11 Στρατηγικοί στόχοι Τοπικού Προγράμματος.....	48-50
2.12 Πιλοτικός χαρακτήρας του Τοπικού Προγράμματος.....	50-51

2.13 Συνοπτική παρουσίαση των αξόνων και των μέτρων του Τοπικού Προγράμματος.....	51-60
2.14 Χρηματοδοτικά στοιχεία ανά μέτρο των αξόνων προτεραιότητας του LEADER+.....	61-90
2.15 Επενδυτές LEADER +.....	91
2.16 Κατάσταση προτάσεων LEADER + σε φάση αξιολόγησης.....	92-93
2.17 Περιορισμοί που ισχύουν στα πλαίσια υλοποίησης του προγράμματος.....	94-96
2.18 Χρονικά περιθώρια υλοποίησης.....	96-97

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο Αναλύσεις

3. Εισαγωγή.....	98
3.1 Έκθεση αποτελεσμάτων LEADER II.....	98-99
3.2 Υφιστάμενη κατάσταση LEADER +.....	100
3.2.1 Παρούσα κατάσταση –Δυνάμεις.....	100-102
3.2.2 Μελλοντική κατάσταση-Ευκαιρίες.....	102-104
3.2.3 Παρούσα κατάσταση-Αδυναμίες.....	105
3.2.4 Μελλοντική κατάσταση-Απειλές.....	106-107
Πίνακας	108
3.3 Προβλήματα LEADER +.....	109-110
3.4 Η απορροφητικότητα του Προγράμματος LEADER + στο Νομό Ηλείας.....	110
Συμπεράσματα.....	111-112
Προτάσεις για βελτίωση.....	113
Πηγές.....	114

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σε μια εποχή που χαρακτηρίζεται από την παγκοσμιοποίηση και τον εντεινόμενο βιομηχανικό ανταγωνισμό, η Ελληνική ύπαιθρος καλείται να δώσει τον δικό της αγώνα για να επιβιώσει και να εκσυγχρονισθεί σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον.

Σκοπός αυτής της μελέτης είναι η ανάλυση των υφιστάμενων δομών για τον εκσυγχρονισμό της Ελληνικής υπαίθρου και την επιβίωσή της σε αυτό το περιβάλλον που διακατέχεται από αλλαγές. Ειδικότερα θα αναδειχτεί κατά πόσο οι δομές για την υποστήριξη της Ελληνικής υπαίθρου και συγκεκριμένα το πρόγραμμα LEADER+, το οποίο είναι η κατεξοχήν δομή για την υποστήριξη και την ανασυγκρότηση της υπαίθρου, τελειοποιεί το σκοπό δημιουργίας του και ειδικότερα η έρευνα επικεντρώνεται, στο στάδιο στο οποίο βρίσκεται η εφαρμογή του Προγράμματος, για την επίτευξη του αρχικού σκοπού δημιουργίας του. Το Πρόγραμμα LEADER+ ή Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+, όπως έχει συνηθιστεί να λέγεται, (σε ολόκληρη την έρευνα θα υπάρχουν και οι δύο όροι, άλλοτε ως Πρόγραμμα και άλλοτε ως Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+ και οι δύο όμως αναφέρονται στο ίδιο θέμα), έχει δημιουργηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση σε συνεργασία με το Υπουργείο Γεωργίας για την ανάπτυξη της υπαίθρου και την βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της.

Η έρευνα ξεκινάει με μία πρώτη προσέγγιση στην ερμηνεία αυτού του Προγράμματος, δηλαδή θέτονται και απαντώνται ερωτήματα όπως: Τι είναι η Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+; Τι περιλαμβάνει; Ποιοι είναι οι στόχοι της;

Συγκεκριμένα το βασικό ερώτημα: Ποιος είναι ο σκοπός δημιουργίας αυτού του Προγράμματος; Επίσης, ποιους αφορά το Πρόγραμμα αυτό; Δηλαδή σε ποιες περιοχές εφαρμόζεται;.

Μετά την απάντηση των παραπάνω ερωτημάτων, η έρευνα προσεγγίζεται στην εφαρμογή και υλοποίηση του Προγράμματος στις περιοχές του Νομού Ηλείας. Εδώ η έρευνα δείχνει την εφαρμογή (δράση) του Προγράμματος, σε συγκεκριμένες περιοχές, όπου εδώ είναι η περίπτωση του Νομού Ηλείας, οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως ορεινές και μειονεκτικές, εφόσον το Πρόγραμμα εφαρμόζεται μόνο σε τέτοιες περιοχές. Συγκεκριμένα, ερευνείται το Πρόγραμμα από το αρχικό στάδιο εφαρμογής του, μέχρι το τελευταίο, δηλαδή εδώ εξετάζονται θέματα όπως: Ποιοι αναλαμβάνουν την διεκπεραίωση του Προγράμματος, Ποιες είναι οι περιοχές που αφορά το Πρόγραμμα, Ποιους στόχους έχει θέσει για τις συγκεκριμένες περιοχές, Ποιοι μπορούν να συμμετάσχουν σε αυτές τις δραστηριότητες. Επίσης ένα από τα σημαντικότερα θέματα για κάθε δραστηριότητα: Τα χρονικά περιθώρια για την εφαρμογή και υλοποίηση του Προγράμματος.

Σε ένα τρίτο επίπεδο παρουσιάζονται οι αναλύσεις, δηλαδή η έκθεση των αποτελεσμάτων του ολοκληρωμένου πλέον Προγράμματος LEADERII στο Νομό Ηλείας και με βάση την έκθεση αυτή γίνεται μία SWOT ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης του LEADER+, ώστε να διατυπωθούν τυχόν προβλήματα τα οποία μπορεί να προκύψουν κατά την εφαρμογή του Προγράμματος στις περιοχές του Νομού.

Τέλος διατυπώνονται τα συμπεράσματα της παραπάνω έρευνας. Συγκεκριμένα αναδεικνύεται το επίπεδο ανάπτυξης στο οποίο βρίσκεται η Ελληνική ύπαιθρος των περιοχών του Νομού Ηλείας, μέσω της εφαρμογής της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER+ και σε ένα τελευταίο σημείο αναδεικνύεται, κατά πόσο η προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Υπουργείου Γεωργίας μέσω της Κοινοτικής

Πρωτοβουλίας LEADER+, για τον εκσυγχρονισμό, την ανάπτυξη και την βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών της Ελληνικής υπαίθρου, επιτυγχάνεται, όπως ακριβώς είχε προβλεφθεί στη φάση δημιουργίας της δομής για τους παραπάνω σκοπούς.

Η διεξαγωγή αυτής της έρευνας, πραγματοποιήθηκε από πρωτογενή έρευνα στην Αναπτυξιακή Εταιρεία Ολυμπίας του Νομού Ηλείας, η οποία διαχειρίζεται το Πρόγραμμα LEADER+, στην Αναπτυξιακή Εταιρεία Ηλείακή, η οποία διαχειρίζεται το Πρόγραμμα ΟΠΑΑΧ, καθώς και από πρωτογενή έρευνα στη Στατιστική Υπηρεσία της Νομαρχίας Ηλείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο Η ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ LEADER+

Σε αυτό το κεφάλαιο παρουσιάζονται όλα τα χαρακτηριστικά της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER+.

1.1 Τι είναι η LEADER+

Η LEADER+ είναι μια πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία έχει ως βασικό σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των κατοίκων της υπαίθρου μέσα από μια συνεχή ανάπτυξη.

Η ανάπτυξη αυτή επιτυγχάνεται μέσα από δραστηριότητες των κατοίκων, που αξιοποιούν τους φυσικούς, ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους του τόπου τους, αναδεικνύουν τις ομορφιές του, ανακαλύπτουν νέες πηγές εισοδήματος και παράλληλα προστατεύουν τη φυσική και πολιτιστική τους κληρονομιά.

Στα πλαίσια της LEADER+ οι άνθρωποι της υπαίθρου:

- συμμετέχουν ενεργά και αποφασίζουν οι ίδιοι για την αναπτυξιακή προσπάθεια που γίνεται στην περιοχή τους,
- προβαίνουν σε μικρές επενδύσεις που δημιουργούν, όμως, έναν ιδιαίτερο παραγωγικό ιστό και
- κάνουν οι ίδιοι πράξη όσα οραματίζονται για την περιοχή τους.

Τα κέντρα λήψης αποφάσεων δεν βρίσκονται σε κάποιο απομονωμένο από τα προβλήματα της υπαίθρου γραφείο της κεντρικής υπηρεσίας στην Αθήνα, αλλά εκεί στη δική τους περιοχή.

1.2 Η σημασία του plus (+) στο LEADER

Παρά το γεγονός ότι το LEADER διατηρεί το περιεχόμενο των προηγούμενων εφαρμογών (LEADER I και LEADER II), ωστόσο, υπάρχει μια διαφοροποίηση που εκφράζεται με την προσθήκη του + (plus = επιπλέον). Το LEADER+ επιδιώκει, δηλαδή, κάτι επιπλέον απ' αυτό που πρόσφεραν οι προηγούμενες εφαρμογές και εξακολουθούν να δίνουν σήμερα τα υπόλοιπα προγράμματα του Γ' Κ.Π.Σ

Ο πιλοτικός χαρακτήρας του προγράμματος εξασφαλίζεται κυρίως μέσω των δικτυώσεων (clusters) και των συνεργασιών. Κατά συνέπεια, δίνεται βάρος στη δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων, την κοινή προβολή και προώθηση, τη συνεργασία και τη συλλογική στήριξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, που μπορούν να εξασφαλίσουν τη βιωσιμότητα και τη συμπληρωματικότητα των δράσεων.

Έτσι η έννοια «πιλοτικός» επιτυγχάνεται με:

- Την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών που ενσωματώνουν τις τοπικές ιδιομορφίες.
- Την εφαρμογή νέων μεθόδων που αξιοποιούν τόσο το ανθρώπινο δυναμικό όσο και τους φυσικούς και χρηματοδοτικούς πόρους της περιοχής.
- Τη διασύνδεση έργων/ δράσεων ή και επιχειρήσεων όλων των τομέων της οικονομίας, οι οποίοι κατά παράδοση είναι ανεξάρτητοι.
- Την υιοθέτηση πρωτότυπων μορφών οργάνωσης και συμμετοχής του τοπικού πληθυσμού στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

1.3 Οι αναπτυξιακοί στόχοι του LEADER+ της χώρας μας

Το πρόγραμμα LEADER+ της χώρας μας, διαρθρώνεται σε δύο γενικούς αναπτυξιακούς στόχους:

Στόχος πρώτος

Η Ολοκληρωμένη, Υψηλής ποιότητας, Αειφόρος, Ανάπτυξη της υπαίθρου, μέσω πιλοτικών εφαρμογών.

Στόχος δεύτερος

Η ενίσχυση της προσπάθειας για άρση της απομόνωσης των περιοχών σε όλα τα επίπεδα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής.

Οι στόχοι αυτοί επιτυγχάνονται τοπικά με την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής, η οποία διαρθρώνεται γύρω από ένα σημαντικό θέμα, που χαρακτηρίζει την ταυτότητα της περιοχής, το <<θέμα συσπείρωσης>>. Τα <<θέματα συσπείρωσης>> των τοπικών προγραμμάτων της χώρας μας είναι:

- Η βελτίωση της ποιότητας ζωής στις περιοχές εφαρμογής.
- Η χρήση σύγχρονης τεχνολογίας και τεχνογνωσίας για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας προϊόντων και υπηρεσιών.
- Η αξιοποίηση των τοπικών προϊόντων και η διευκόλυνση της πρόσβασης στις αγορές με την ενδυνάμωση διακλαδικών και διατομεακών σχέσεων, κυρίως για μικρές παραγωγικές μονάδες.
- Η αξιοποίηση, προστασία και ανάδειξη φυσικών και πολιτιστικών πόρων.

1.4 Το Περιεχόμενο της LEADER+

Το πρόγραμμα LEADER+ περιλαμβάνει 4 άξονες προτεραιότητας. Ακολουθούν:

Άξονας προτεραιότητας 1

<<Ολοκληρωμένες, πιλοτικού χαρακτήρα στρατηγικές αγροτικής ανάπτυξης>> με 4 επιμέρους μέτρα:

Μέτρο 1: <<Τεχνική στήριξη των Ομάδων Τοπικής Δράσης>>.

Στο μέτρο δικαιολογούνται δαπάνες για τη στήριξη της λειτουργίας της ομάδας της Τοπικής δράσης και της εφαρμογής του Τοπικού προγράμματος, όπως:

- Στελέχωση και λειτουργία της Ομάδας Τοπικής Δράσης,
- Εξοπλισμός και μηχανοργάνωση της Ομάδας Τοπικής Δράσης,
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του πληθυσμού,
- Αξιολόγηση του Τοπικού προγράμματος.

Ο προϋπολογισμός του μέτρου μπορεί να φτάσει μέχρι το 15% του συνολικού κόστους του προγράμματος.

Μέτρο 2:<<Ενισχύσεις σε επενδύσεις – στήριξη στην επιχειρηματικότητα>>.

Στο μέτρο αυτό μπορούν να ενταχθούν:

- Επενδύσεις αγροτικού τουρισμού, που εντάσσονται σε ένα σχεδιασμό ολοκληρωμένης ανάπτυξης του τομέα στην περιοχή,
- Μικρές επιχειρήσεις του αγροτικού τομέα, καθώς και των λοιπών τομέων της τοπικής οικονομίας,
- Επενδύσεις που αφορούν στη χρήση σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και νέων τεχνικών στις επιχειρήσεις.

Μέτρο 3:<<Υποστηρικτικές ενέργειες>>.

Στο μέτρο αυτό μπορούν να ενισχυθούν ενέργειες που υποστηρίζουν ή συμπληρώνουν τις δράσεις των λοιπών μέτρων του προγράμματος, όπως:

- Καταρτίσεις (σε θέματα που δρουν συνοδευτικά στα επενδυτικά σχέδια του προγράμματος,
- Μελέτες (τομεακές, διαχείρισης και αξιοποίησης πόρων της περιοχής, σχεδιασμού και ανάπτυξης συστημάτων ποιότητας, έρευνες αγοράς από συλλογικούς φορείς – συμβουλευτικές υπηρεσίες), και
- Προβολή και προώθηση τομέων και περιοχών από συλλογικούς φορείς.

Μέτρο 4: <<Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς>>.

Δράσεις που υποστηρίζουν τη στρατηγική ανάπτυξης του αγροτικού τουρισμού της περιοχής μπορούν να ενισχυθούν στο μέτρο αυτό. Δηλαδή δράσεις ανάδειξης και προστασίας του περιβάλλοντος και δράσεις που αναδεικνύουν την ταυτότητα της περιοχής μέσα από της αξιοποίηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.

Οι δράσεις αυτές απευθύνονται κυρίως σε φορείς του ευρύτερου Δημοσίου τομέα και το ποσοστό τους μπορεί να φτάσει στο 15 % του συνολικού κόστους του προγράμματος.

Άξονας προτεραιότητας 2 **<<Στήριξη της συνεργασίας μεταξύ αγροτικών περιοχών>>**

Μέτρο 1:<<Συνεργασία μεταξύ περιοχών της χώρας :διατοπική και διαπεριφερειακή συνεργασία>>.

Ενισχύεται η ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ Ομάδων Τοπικής Δράσης της Χώρας μας με Ομάδες Τοπικής Δράσης άλλου κράτους μέλους ή με ομοειδείς Αναπτυξιακούς Φορείς υπό ένταξη χωρών, καθώς και τρίτων Χωρών.

Τα θέματα συνεργασίας πρέπει να συμβάλλουν στην επίτευξη αναμενόμενου αποτελέσματος από την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος και να εξυπηρετούν τη λογική και τη στρατηγική του.

Άξονας προτεραιότητας 3 **<<Δικτύωση>>.**

Μέτρο 1:<<Λειτουργία δικτύου LEADER>>

Μέτρο 2:<<Ελληνική Μονάδα Εμφύχωσης Δικτύου LEADER (Μ.Ε.Δ)>>.

Άξονας προτεραιότητας 4 **<<Διαχείριση – Παρακολούθηση – Αξιολόγηση του προγράμματος>>.**

Αφορά δαπάνες που πραγματοποιούνται από το Υπουργείο Γεωργίας για ενέργειες διαχείρισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης του προγράμματος LEADER+ σε επίπεδο Χώρας.

1.5 Οι περιοχές που αφορά η LEADER+

Στην Ελλάδα, η LEADER+ θα εφαρμοστεί σε ορεινές περιοχές (σύμφωνα με τον εγκεκριμένο, από την Ευρωπαϊκή Ένωση, κατάλογο των ορεινών περιοχών της Χώρας μας), καθώς και σε νησιωτικές περιοχές.

Επίσης θα επεκταθεί και σε μειονεκτικές περιοχές, εφόσον αυτές έχουν όλα τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Είναι γεωγραφικά εφαιπτόμενες με τις ορεινές περιοχές,
- Αντιμετωπίζουν διαρθρωτικά προβλήματα,
- Παρουσιάζουν αναπτυξιακή προοπτική και
- Συμβάλλουν στην αναπτυξιακή προοπτική της ορεινής περιοχής, αποτελώντας πόλο έλξης και ανάπτυξης αυτής.

Τα τοπικά προγράμματα LEADER+ είναι δυνατόν να υλοποιηθούν και σε περιοχές που καλύπτονται εν μέρει ή στο σύνολό τους από τα Ο.Π.Α.Α.Χ, τα οποία χρηματοδοτούν αντίστοιχες δράσεις με το LEADER+. Σ' αυτές τις περιπτώσεις, η εφαρμογή του LEADER+ είναι δυνατή μόνο για δράσεις που:

- ✓ Δεν καλύπτονται από το Ο.Π.Α.Α.Χ,
- ✓ Δεν θα συμπεριληφθούν τελικά στο σχεδιασμό του ολοκληρωμένου προγράμματος (Ο.Π.Α.Α.Χ)
- ✓ Λειτουργούν συμπληρωματικά, ενισχύοντας την αποτελεσματικότητα των δράσεων του ολοκληρωμένου προγράμματος (π.χ συνεργασίες, δικτύωσεις)
- ✓ Εξασφαλίζουν την πιλοτική διάσταση του τοπικού προγράμματος και αναδεικνύουν την προστιθέμενη αξία της πρωτοβουλίας
- ✓ Οι περιοχές που δεν καλύπτονται από τα Ο.Π.Α.Α.Χ χαρακτηρίζονται ως **καθαρές περιοχές**

1.6 Ο υπεύθυνος φορέας για το σχεδιασμό κατά την εφαρμογή του προγράμματος LEADER+

Τα τοπικά προγράμματα που εντάσσονται στα πλαίσια της Πρωτοβουλίας, σχεδιάζονται και υλοποιούνται από τις Ομάδες Τοπικής Δράσης (Ο.Τ.Δ). Είναι Ανώνυμες Αναπτυξιακές Εταιρείες που αποτελούνται από συλλογικούς φορείς του ευρύτερου Δημόσιου ή Ιδιωτικού τομέα. Μέλη της Ομάδας Τοπικής Δράσης μπορούν να είναι: η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρώτου και δευτέρου βαθμού, Σύλλογοι, Παραγωγικά και Επιστημονικά Επιμελητήρια, Συνεταιρισμοί και Ενώσεις Γεωργικών Συνεταιρισμών, επιστημονικοί φορείς, περιβαλλοντικές και λοιπές οργανώσεις, εκπρόσωποι εργαζομένων, ιδιώτες (Ν Π Ι Δ, φυσικά πρόσωπα) και άλλοι ως απόδειξη της ενεργοποίησης και συμμετοχής του τοπικού πληθυσμού.

Βασικές προϋποθέσεις για την Ομάδα Τοπικής Δράσης είναι:

- ❖ Να έχει την μορφή της Ανώνυμης Εταιρείας,
- ❖ Να διαθέτει ευρεία συμμετοχή τοπικών φορέων,
- ❖ Να έχει επιτόπια εγκατάσταση,
- ❖ Να έχει ικανή οικονομική επιφάνεια,
- ❖ Να διαθέτει κατάλληλο και επαρκές στελεχιακό δυναμικό.

1.7 Βασικά κριτήρια ένταξης στο πρόγραμμα LEADER+

Η υποβολή επενδυτικών προτάσεων μπορεί να πραγματοποιηθεί από φυσικά ή νομικά πρόσωπα (ιδιώτες, Ο.Τ.Α, επιχειρήσεις Ο.Τ.Α, Συνεταιρισμούς, Συλλόγους).

Βασικές προϋποθέσεις για την ένταξη στο πρόγραμμα είναι:

- Να υπάρχει εγκεκριμένο πρόγραμμα LEADER+ στην περιοχή,
- Η επενδυτική πρόταση να εντάσσεται στην φιλοσοφία και το περιεχόμενο του εγκεκριμένου προγράμματος της περιοχής,
- Ο ενδιαφερόμενος να διαθέτει την ανάλογη ίδια συμμετοχή,
- Μέγιστο ύψος επένδυσης 440.000
- Ο υποψήφιος επενδυτής να είναι ενήλικας και να μην έχει υπερβεί το 65^ο έτος της ηλικίας του
- Ο υποψήφιος επενδυτής δεν είναι εν ενεργεία Δημόσιος Υπάλληλος
- Ο υποψήφιος επενδυτής δεν είναι συνταξιούχος από οποιοδήποτε ασφαλιστικό ταμείο του εσωτερικού ή εξωτερικού
- Αποδεικνύεται η κατοχή ή η δυνατότητα κατοχής ή χρήσης του γηπέδου / οικοπέδου, στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση της επενδυτικής πρότασης
- Υπάρχει τεκμηριωμένη δυνατότητα κάλυψης της ίδιας συμμετοχής της επενδυτικής πρότασης
- Στην επενδυτική πρόταση περιλαμβάνονται οι απαιτούμενες άδειες (Πολεοδομίας, Ε.Ο.Τ, Τμήμα Βιομηχανίας)
- Η επενδυτική πρόταση πληρεί τις προϋποθέσεις διαφοροποίησης στις περιοχές επικάλυψης με ολοκληρωμένα προγράμματα (Ο.Π.Α.Α.Χ).

1.8 Αρμόδιες αρχές για διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχο του προγράμματος

- **Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER+**

Για τη διαχείριση του προγράμματος συγκροτήθηκε στο Υπουργείο Γεωργίας η παραπάνω αρχή. Η υπηρεσία αυτή είναι υπεύθυνη για την αποτελεσματικότητα και κανονικότητα της διαχείρισης και εφαρμογής του προγράμματος.

- **Επιτροπή παρακολούθησης.**

Για την παρακολούθηση του προγράμματος συγκροτήθηκε η επιτροπή αυτή στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι: Υπουργείων, Υπηρεσιών, Διαχείρισης άλλων προγραμμάτων Υπουργείων και Περιφερειών, Οργανισμών, Νομαρχιακής και

Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των Ομάδων Τοπικής Δράσης, των οικονομικών και κοινωνικών εταιρών και, μη κυβερνητικών οργανώσεων, καθώς και εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

- **Αρχή πληρωμής.**

Για τη χρηματοδοτική εξυπηρέτηση του προγράμματος έχει δημιουργηθεί στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας η παραπάνω αρχή, η οποία είναι υπεύθυνη για όλα τα προγράμματα του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 2000-2006 και για όλες τις Κοινοτικές Πρωτοβουλίες.

Κατά την διάρκεια εφαρμογής θα διενεργούνται έλεγχοι από την Υπηρεσία Διαχείρισης του προγράμματος, από την Αρχή πληρωμής, από την ειδική υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών / Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, καθώς και από αρμόδιες κοινοτικές υπηρεσίες. Επισημαίνεται ότι οι έλεγχοι που θα πραγματοποιηθούν από όλα τα ελεγκτικά όργανα (εθνικά και κοινοτικά) κατά την 3^η προγραμματική περίοδο θα είναι αυξημένοι σε σχέση με το παρελθόν και ιδιαίτερα αυστηροί όσον αφορά τη σωστή χρήση των πόρων και την τήρηση της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας.

1.9 Οικονομικά στοιχεία του Προγράμματος LEADER+

Το Πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων-Τμήμα Προσανατολισμού (ΕΓΤΠΕ-Π) και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Γεωργίας.

Το ποσό το οποίο θα διατεθεί, για την εφαρμογή της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας στην Ελλάδα είναι: 251.000.000 € περίπου από τα οποία η Κοινοτική συμμετοχή είναι: 183.000.000 € και από το Υπουργείο Γεωργίας: 68.000.000 €.

Αν σε αυτό το ποσό προστεθεί και η ίδια συμμετοχή, που είναι περίπου στα 141.000.000 €, τότε ο συνολικός προϋπολογισμός του Προγράμματος, θα διαμορφωθεί περίπου στα 392.000.000 €. Ακολουθεί ο πίνακας:

Συνολικό κόστος	392.614.443€
Δημοσία Δαπάνη	251.182,221€
Κοινοτική συμμετοχή (ΕΓΤΠΕ-Π)	182.900,000€
Εθνική Συμμετοχή (Υπουργείο Γεωργίας)	68.282,221
Ιδία Συμμετοχή	141.432,222

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ LEADER+ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΗΛΕΙΑΣ

Σε αυτό το κεφάλαιο θα παρουσιαστεί η εφαρμογή του Προγράμματος LEADER+ στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές του Νομού Ηλείας.

2.1 Η Διαχρονική εξέλιξη του πληθυσμού του Νομού Ηλείας

Ο πληθυσμός του Νομού Ηλείας όπως καταγράφηκε από τη Στατιστική Υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ηλείας κατά τις τρεις τελευταίες δεκαετίες, παρουσιάζεται ως εξής:

Κατά την απογραφή του 1981 το σύνολο του πληθυσμού του Νομού ανέρχεται σε 160.257 κατοίκους, το σύνολο του πληθυσμού των Αστικών περιοχών ανέρχεται σε 38.036 κατοίκους, ενώ το σύνολο του πληθυσμού της Επαρχίας της Ηλείας ανέρχεται σε 128.612 κατοίκους. Από εδώ διαφαίνεται ότι η Επαρχία παίζει σημαντικό ρόλο στα δρώμενα ολόκληρου του Νομού, εφόσον φτάνει να κατέχει μόλις 31.645 κατοίκους πιο κάτω από το σύνολο του πληθυσμού του Νομού Ηλείας και 90.576 κατοίκους πιο πάνω από τις Αστικές περιοχές.

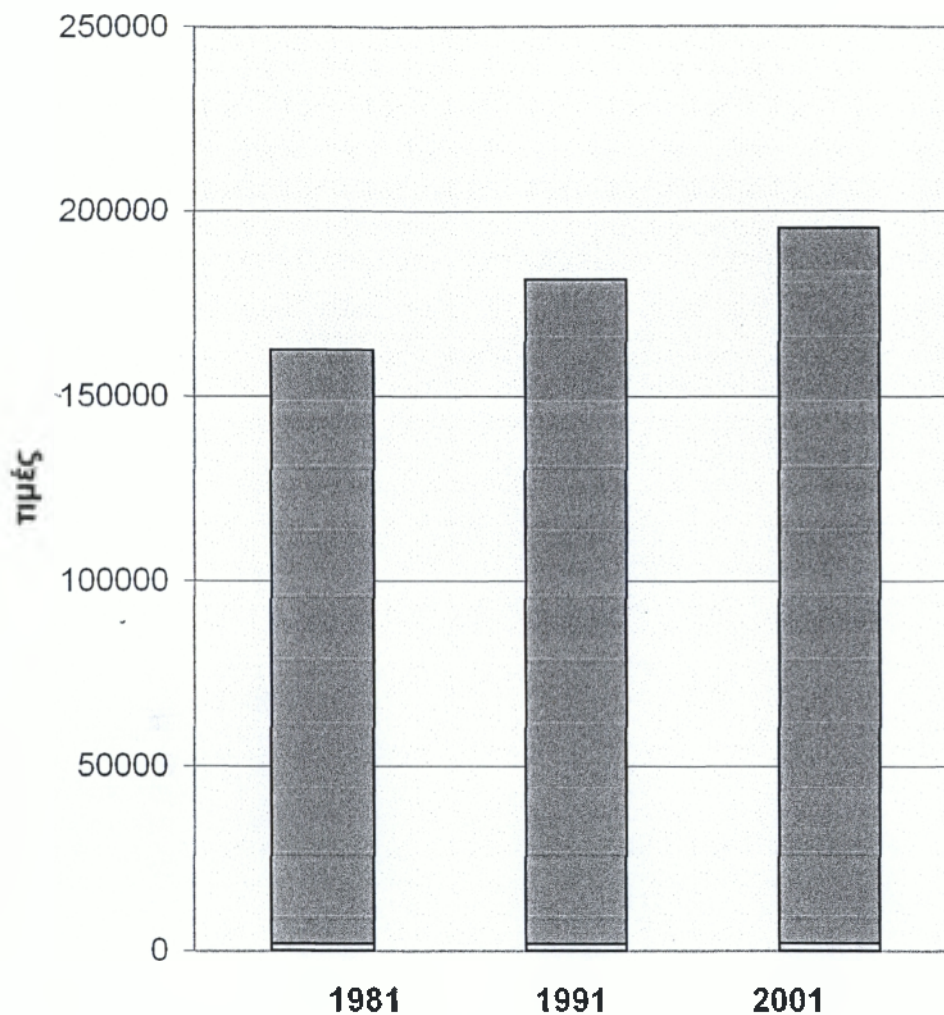
Κατά την απογραφή του 1991 παρουσιάζονται αλλαγές όσον αφορά το σύνολο του πληθυσμού του Νομού. Στην απογραφή αυτή το σύνολο του πληθυσμού ανέρχεται σε 179.429 κατοίκους, δηλαδή παρουσιάζεται αύξηση κατά 19.172 κατοίκους από ότι το 1981, δηλαδή αύξηση σε ποσοστό 10,6 % από το σύνολο της προηγούμενης απογραφής, ενώ ο πληθυσμός της Επαρχίας της Ηλείας ανέρχεται κατά την απογραφή αυτή σε 142.446 κατοίκους. Ποσό αυξημένο κατά 13.834 κατοίκους από την απογραφή του 1981, δηλαδή αύξηση γύρω στο 10,7 %, ένα σημαντικό ποσοστό για την Επαρχία, που όπως φαίνεται συνεχίζει να παίζει σημαντικό ρόλο στη διαχρονική εξέλιξη του πληθυσμού.

Κατά την απογραφή του πληθυσμού του 2001, το σύνολο του πληθυσμού του Νομού Ηλείας ανέρχεται σε 193.288 κατοίκους, δηλαδή αυξημένο κατά 13.859 κατοίκους, από την τελευταία απογραφή (1991). Από εδώ διαπιστώνεται ότι ο πληθυσμός ανά δεκαετία αυξήθηκε γύρω στο 7,1 %.

Το γενικό συμπέρασμα το οποίο προκύπτει από τις καταγραφές αυτές είναι ότι η αύξηση του πληθυσμού ανά δεκαετία, ανέρχεται γύρω στο 7 με 10 %.

Η διαχρονική εξέλιξη του πληθυσμού ανά δεκαετία, παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα.

Η διαχρονική εξέλιξη του πληθυσμού

2.2 Η ηλικιακή σύνθεση του Νομού Ηλείας

Σύμφωνα με τις τρεις τελευταίες απογραφές η ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού του Νομού Ηλείας παρουσιάζεται ως εξής:

Κατά την απογραφή του 1981, οι Αστικές περιοχές παρουσιάζουν το μεγαλύτερο ποσοστό κατοίκων, στην κλίμακα της ηλικίας των 0-4 ετών (3.372), ενώ το μικρότερο ποσοστό παρουσιάζεται στην κλίμακα της ηλικίας των 85 ετών και άνω, μόλις 293 κάτοικοι. Η μέση κλίμακα (40-44 ετών), που θεωρείται και η πιο παραγωγική για έναν άνθρωπο, σε όλους τους τομείς,

επαγγελματικούς κλπ. κατέχει μικρό ποσοστό (2.385). Όσον αφορά την Επαρχία της Ηλείας, το μεγαλύτερο σύνολο κατοίκων παρουσιάζεται στην κλίμακα των 10-14 ετών (11.426), ενώ το μικρότερο σύνολο κατοίκων στην κλίμακα των 85 ετών και άνω, μόλις 1.165. Διαπιστώνεται λοιπόν ότι, η μέση κλίμακα (40-44 ετών), που είναι και η πιο παραγωγική, όπως ειπώθηκε παραπάνω, σε σχέση με τις άλλες κλίμακες ηλικιών, είναι εγγεγραμμένοι 7.450 κάτοικοι. Υπάρχει δηλαδή, στην απογραφή αυτή, μία ανύψωση στις κλίμακες των μικρότερων ηλικιών, όμως αν συγκριθούν οι αστικές περιοχές με την Επαρχία της Ηλείας, η Επαρχία κατέχει πολύ μεγαλύτερο ποσοστό κατοίκων στην μέση κλίμακα των 40-44 ετών, δηλαδή 7.450 κάτοικοι, ενώ στην Αστικές περιοχές μόλις 2.835.

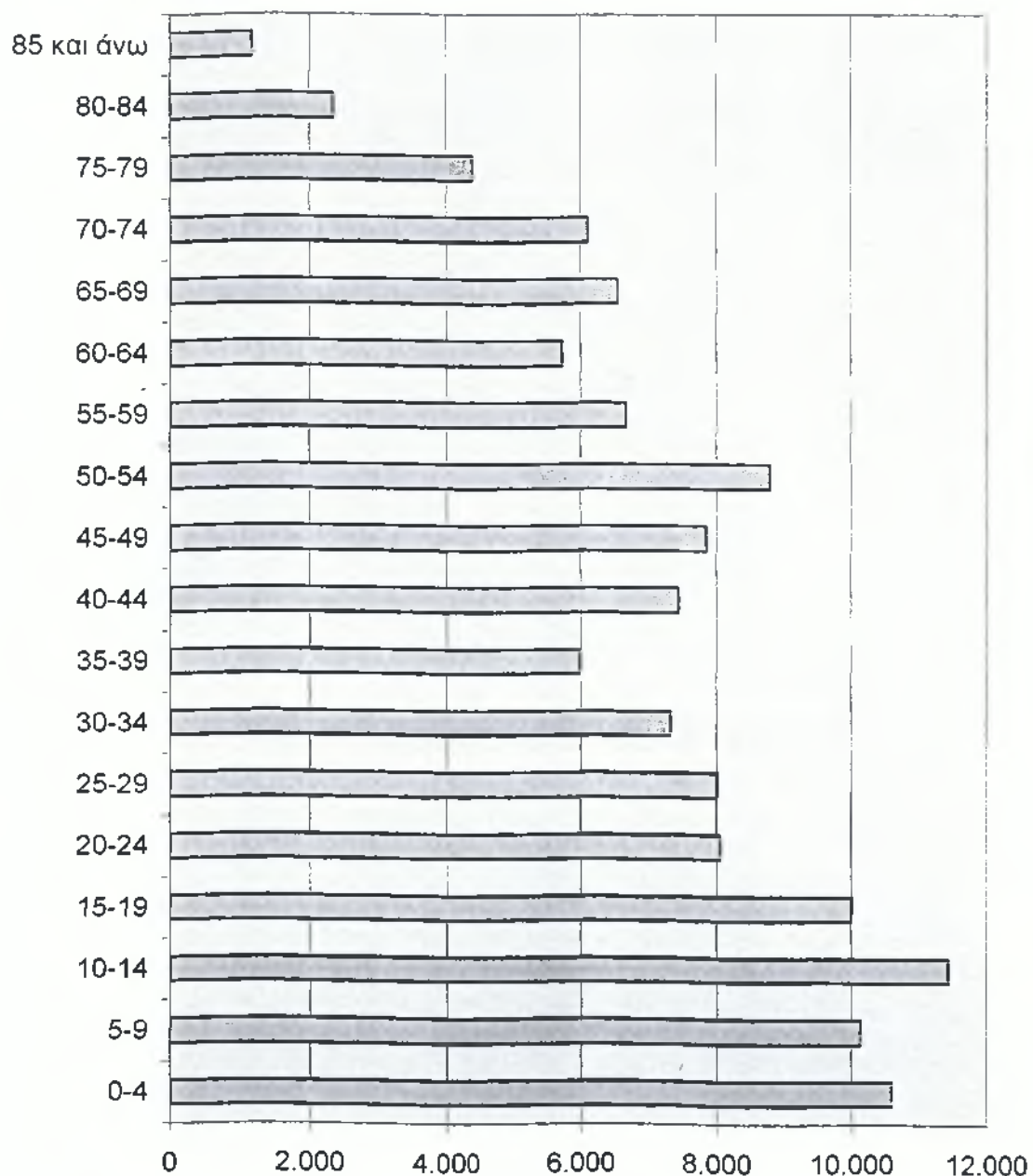
Κατά την απογραφή του 1991, η Επαρχία εμφανίζει το μεγαλύτερο ποσοστό κατοίκων στην κλίμακα των 10-14 ετών (11.302), ενώ το μικρότερο στην κλίμακα των 85 ετών και άνω (1927). Και σε αυτή την απογραφή η μέση κλίμακα, δηλαδή των 40-44 ετών, εμφανίζει πιο μικρό ποσοστό κατοίκων (8.750). Όμως η μέση ηλικία εμφανίζει μία αύξηση, αυξήθηκε δηλαδή κατά 1.350 κατοίκους, γύρω στο 14 %, σε σχέση με την προηγούμενη απογραφή και αυτό λόγω της αύξησης του γενικότερου συνόλου του πληθυσμού, στη δεκαετία αυτή (1981-1991).

Κατά την απογραφή του 2001 δεν έχει καταγραφεί η ηλικιακή σύνθεση. Για αυτό το λόγο σαν βάση για περαιτέρω αναλύσεις, θα χρησιμοποιηθεί η τελευταία απογραφή, δηλαδή του 1991, μόνο πάνω στην ηλικιακή σύνθεση, γιατί ο πληθυσμός του 2001 έχει καταγραφεί. Σύμφωνα με αυτή, η Επαρχία της Ηλείας, βρίσκεται σε ένα καλό επίπεδο, όσον αφορά τους κατοίκους και την ηλικιακή τους δομή. Λέγοντας αυτό, εννοείται ότι, η μέση ηλικιακή κλίμακα (40-44 ετών), που όπως ειπώθηκε θεωρείται η πιο δημιουργική και πιο παραγωγή για κάθε άνθρωπο, παρουσιάζει ένα ικανό ποσοστό κατοίκων (8.750). Ο πληθυσμός αυτός, είναι ο πλέον απαραίτητος για την εφαρμογή, υλοποίηση, αλλά και τη βιωσιμότητα του Προγράμματος LEADER+, μιας και το Πρόγραμμα αυτό εφαρμόζεται στην Επαρχία. Είναι ο κατεξοχήν βασικός παράγοντας για την εφαρμογή ενός τέτοιου Προγράμματος, όπως είναι το LEADER+, το οποίο για να επιβιώσει χρειάζεται την ανθρώπινη συμμετοχή, μέσω των επενδύσεων, που θα γίνουν από αυτούς.

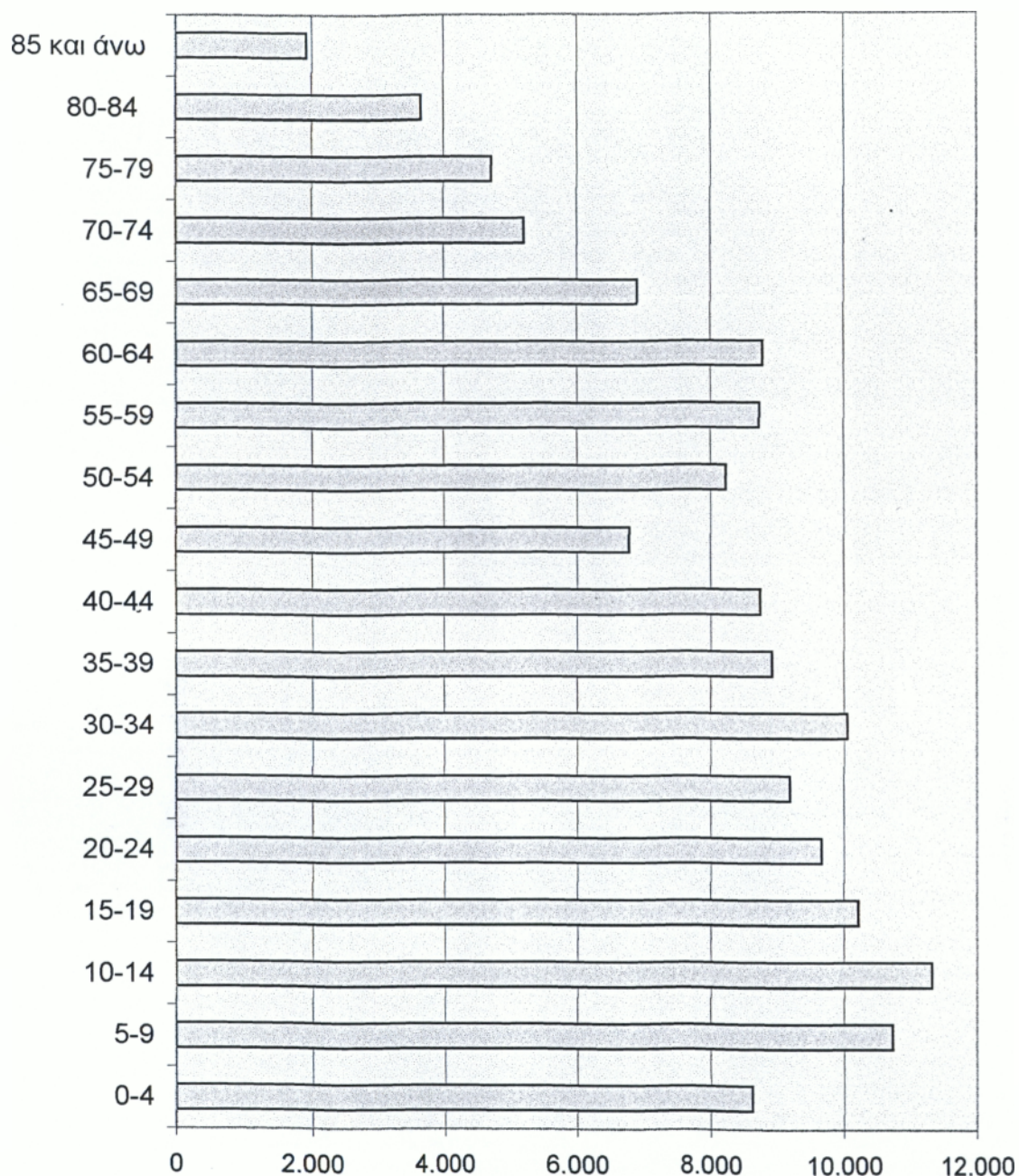
Ο πληθυσμός λοιπόν στο σύνολό του, παίζει το σημαντικότερο ρόλο για την ανάπτυξη και υλοποίηση του Προγράμματος.

Η ηλικιακή σύνθεση του Νομού Ηλείας παρουσιάζεται διαγραμματικά στον παρακάτω πίνακα.

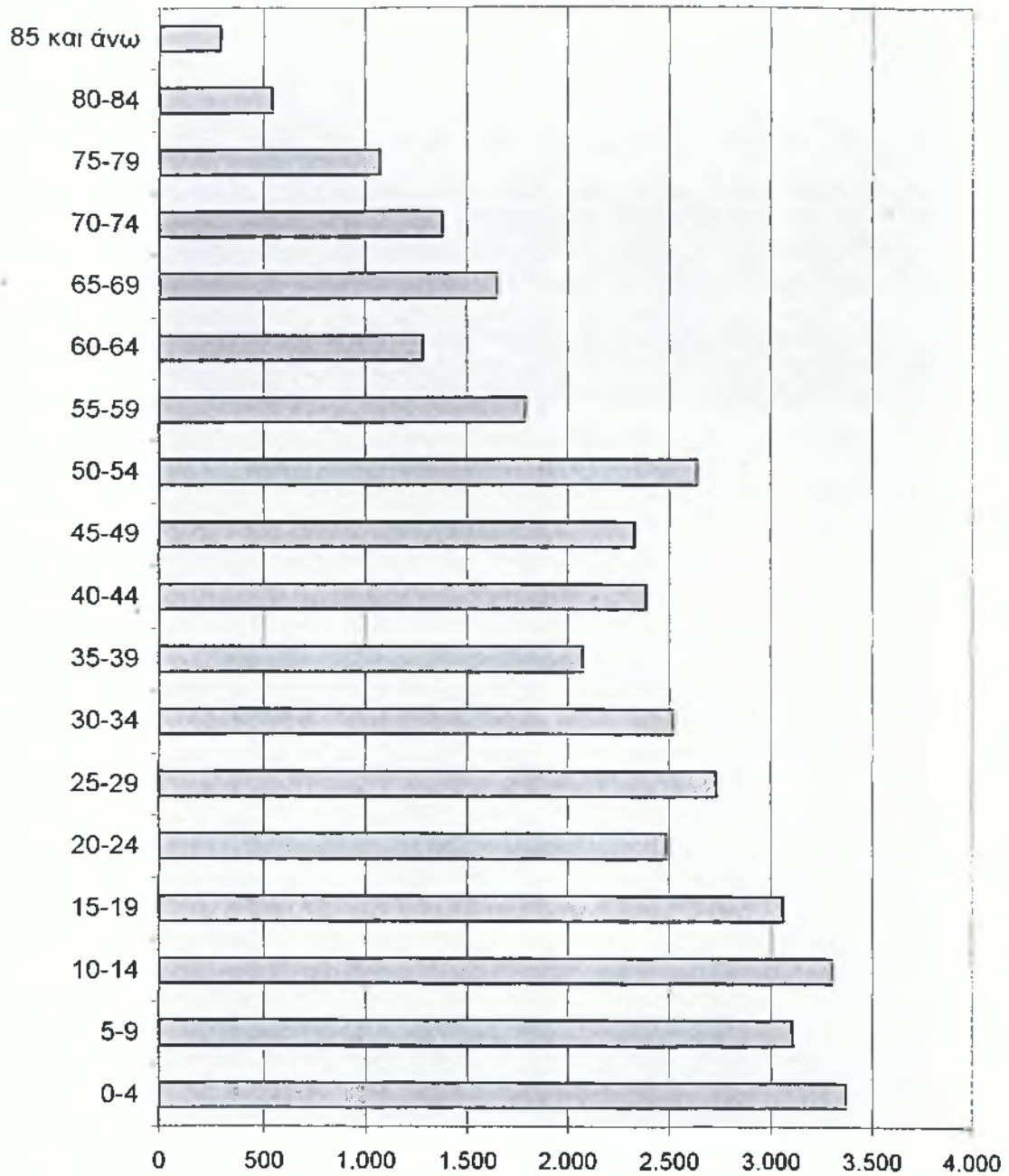
Ηλικιακή σύνθεση της Επαρχίας του Νομού Ηλείας 1981

Ηλικιακή σύνθεση της Επαρχίας του Νομού Ηλείας 1991

Ηλικιακή σύνθεση των Αστικών περιοχών 1981

2.3 Η σύνθεση του Πληθυσμού του Νομού Ηλείας ανά φύλο

Με βάση και πάλι τις τρεις τελευταίες απογραφές, ο πληθυσμός του Νομού Ηλείας ανά φύλλο καταγράφεται ως εξής:

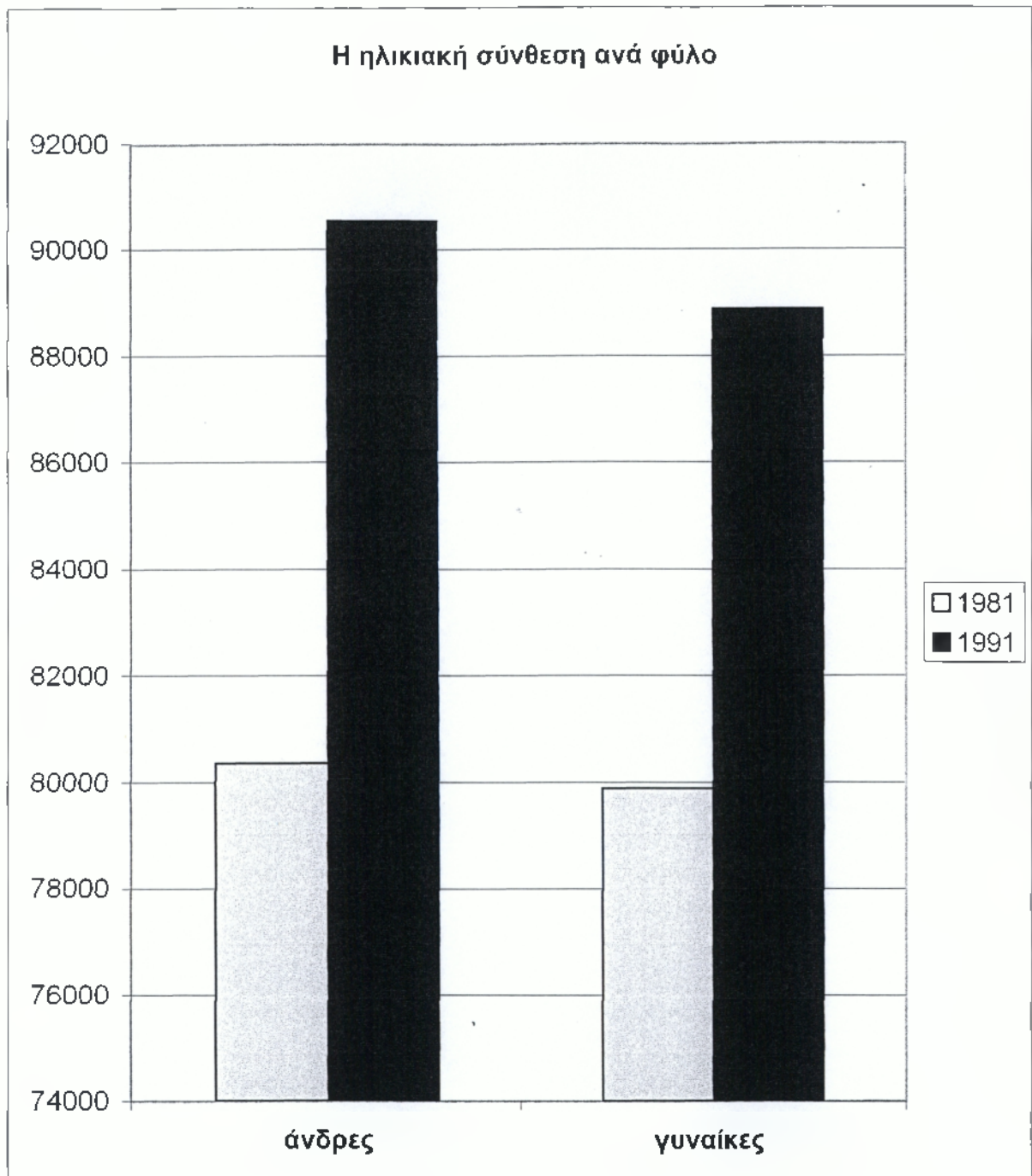
Σύμφωνα με την απογραφή του 1981 στο Νομό Ηλείας, το σύνολο του ανδρικού πληθυσμού είναι 80.354 κάτοικοι, ενώ το σύνολο του γυναικείου πληθυσμού είναι 79.883. Σε αυτό το σημείο, διαπιστώνεται ότι ο ανδρικός πληθυσμός υπερισχύει κατά 471 κατοίκους. Με βάση και την ηλικιακή σύνθεση οι άντρες καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό, στην ηλικιακή κλίμακα των 10-14 ετών (6.064 κάτοικοι), ενώ στην παραγωγική ηλικιακή κλίμακα των 40-44 ετών είναι 3.604 κάτοικοι. Στον γυναικείο πληθυσμό η ηλικιακή κλίμακα των 10-14 ετών κατέχει τον μεγαλύτερο αριθμό ατόμων (5.352), ενώ η παραγωγική ηλικιακή κλίμακα κατέχει 3.846 άτομα. Από αυτό διαπιστώνεται ότι, το μεγαλύτερο ποσοστό ατόμων βρίσκεται στις μικρές ηλικιακές κλίμακες και στα δύο φύλλα.

Σύμφωνα με την επόμενη απογραφή, του 1991, ο ανδρικός πληθυσμός φτάνει τους 90.545 κατοίκους, ενώ ο γυναικείος πληθυσμός φτάνει τους 88.884 κατοίκους. Διαφαίνεται λοιπόν, μία αύξηση ανάμεσα στον πληθυσμό ανά φύλλο, δηλαδή ο ανδρικός πληθυσμός από την προηγούμενη απογραφή έχει αυξηθεί κατά 10.191 κατοίκους, ποσοστό 11,2 %, ενώ ο γυναικείος πληθυσμός αυξήθηκε κατά 9.001 κατοίκους, ποσοστό 10,1%. Επίσης υπάρχουν και αλλαγές και στις ηλικιακές συνθέσεις ανά φύλο, εφόσον υπάρχει αύξηση του πληθυσμού. Επομένως οι άντρες στην ηλικία των 10-14 ετών φτάνουν τους 5.764, ενώ στην ηλικιακή παραγωγική κλίμακα των 40-44 ετών φτάνουν τους 4.611 κατοίκους. Εδώ διαφαίνεται μία ανατροπή στην ηλικιακή σύνθεση των δύο φύλλων, σε σχέση με την προηγούμενη απογραφή. Διαπιστώνεται λοιπόν, ότι, η ηλικιακή κλίμακα των 10-14 ετών κατέχει μικρότερο αριθμό ατόμων από ότι η παραγωγική των 40-44 ετών. Αυτό είναι ένα καλό σημάδι, διότι για να αναπτυχθεί το Πρόγραμμα LEADER+, χρειάζεται τον παραγωγικό πληθυσμό, ο οποίος θα κάνει τις απαραίτητες επενδύσεις. Όσον αφορά το γυναικείο πληθυσμό οι ηλικιακές κλίμακες των 10-14 ετών κατέχουν 5.538 άτομα και των 40-44 κατέχουν 4.079 άτομα και εδώ υπερισχύει η παραγωγική κλίμακα, επομένως ισχύει και εδώ το ίδιο σκεπτικό όπως παραπάνω.

Επίσης μία άλλη παρατήρηση η οποία είναι εξίσου σημαντική, είναι ότι, ο ανδρικός πληθυσμός και στις δύο απογραφές ξεπερνάει τον γυναικείο πληθυσμό. Αυτό είναι σημαντικό για την περαιτέρω ανάπτυξη του Προγράμματος, διότι οι περισσότερες τέτοιου είδους επενδύσεις, συνηθίζεται να γίνεται από τον ανδρικό πληθυσμό. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι, ο γυναικείος πληθυσμός αποκλείεται από τέτοιου είδους δραστηριότητες, είναι και τα δύο φύλλα εξίσου σημαντικά για την πορεία ενός τέτοιου αναπτυξιακού Προγράμματος, όπως είναι το LEADER+.

Στην τελευταία απογραφή του 2001, δεν έχει καταγραφεί η ηλικιακή σύνθεση ανά φύλο. Επομένως σαν βάση χρησιμοποιείται η ηλικιακή σύνθεση της απογραφής του 1991.

Η ηλικιακή σύνθεση ανά φύλο παρουσιάζεται διαγραμματικά στον ακόλουθο πίνακα.

Οι παραπάνω αναλύσεις παρουσιάζονται συγκεντρωτικά στους πίνακες που ακολουθούν.

Απογραφή πληθυσμού 1981

Ομάδες ηλικιών	Σύνολο πληθ/μου	Οικογενειακή κατάσταση											
		Αμφοτέρων των φύλων				Άρρενες				Θήλειες			
		Άγαμοι	Έγγαμοι	Χήροι	Διαζ/νοι	Άγαμοι	Έγγαμοι	Χήροι	Διαζ/νοι	Άγαμες	Έγγαμες	Χήρες	Διαζ/νες
ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ													
Σύνολο	160.257	65.762	83.632	10.258	585	36.212	41.955	1.955	232	29.550	41.677	8.303	353
ΕΠΑΡΧΙΑ ΗΛΕΙΑΣ													
Σύνολο	128.612	54.187	65.938	7.968	499	29.741	33.048	1.592	189	24.446	32.890	6.376	310
0-4	10.586	10.586	-	-	-	5.431	-	-	-	5.155	-	-	-
5-9	10.136	10.136	-	-	-	5.258	-	-	-	4.878	-	-	-
10-14	11.426	11.416	10	-	-	6.064	-	-	-	5.352	10	-	-
15-19	10.006	9.250	745	-	11	4.834	32	-	-	4.416	713	-	11
20-24	8.045	5.246	2.748	-	41	3.557	511	-	-	1.689	2.237	-	41
25-29	8.003	2.886	5.035	40	42	2.083	2.152	-	30	803	2.883	40	12
30-34	7.328	1.387	5.876	12	53	1.050	2.937	1	21	337	2.939	11	32
35-39	5.986	487	5.417	51	21	287	2.688	10	21	200	2.729	41	-
40-44	7.450	575	6.692	112	71	313	3.260	10	21	262	3.432	102	50
45-49	7.846	323	7.222	231	70	158	3.737	70	30	165	3.485	161	40
50-54	8.788	544	7.829	364	51	209	4.175	62	10	335	3.654	302	41
55-59	6.671	252	5.897	502	20	116	3.102	30	10	136	2.795	472	10
60-64	5.738	267	4.683	727	61	107	2.560	81	30	160	2.123	646	31
65-69	6.553	333	5.112	1.087	21	148	2.791	202	1	185	2.321	885	20
70-74	6.115	230	4.520	1.354	11	36	2.661	236	11	194	1.859	1.118	-
75-79	4.404	155	2.628	1.618	3	48	1.522	399	2	107	1.106	1.219	1
80-84	2.362	93	1.151	1.106	12	26	737	316	1	67	414	790	11
85 και άνω	1.165	17	373	764	11	14	183	175	1	3	190	589	10

ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Σύνολο	38.036	16.727	18.982	2.161	156	9.347	9.397	287	52	7.380	9.585	1.874	104
0-4	3.372	3.372	-	-	-	1.763	-	-	-	1.609	-	-	-
5-9	3.108	3.108	-	-	-	1.823	-	-	-	1.285	-	-	-
10-14	3.304	3.294	10	-	-	1.696	-	-	-	1.598	10	-	-
15-19	3.061	2.847	203	-	11	1.476	1	-	-	1.371	202	-	-
20-24	2.487	1.627	840	-	20	1.166	159	-	-	461	681	20	-
25-29	2.732	922	1.779	20	11	634	702	-	-	288	1.077	-	-
30-34	2.518	429	2.077	-	12	310	1.034	-	10	119	1.043	-	-
35-39	2.078	179	1.879	-	10	103	950	-	10	76	929	51	-
40-44	2.387	188	2.118	51	30	84	953	-	10	104	1.165	51	-
45-49	2.332	93	2.158	61	20	62	1.120	10	10	31	1.038	90	-
50-54	2.638	206	2.332	90	10	82	1.262	-	-	124	1.070	141	-
55-59	1.791	113	1.537	141	-	51	810	-	-	62	727	252	-
60-64	1.284	62	929	283	10	12	567	31	10	50	362	261	-
65-69	1.648	113	1.214	321	-	52	716	60	-	61	498	295	-
70-74	1.386	88	980	318	-	11	566	23	-	77	414	372	-
75-79	1.072	46	605	419	2	6	349	47	2	40	256	165	-
80-84	544	36	229	269	10	13	166	104	-	23	63	176	-
85 και άνω	293	3	92	188	10	2	43	12	-	1	50	-	-

Απογραφή πληθυσμού 1991

Ομάδες ηλικιών	Σύνολο πληθ/μου	Οικογενειακή κατάσταση											
		Αμφοτέρων των φύλων				Άρρενες				Θήλειες			
		Άγαμοι	Έγγαμοι	Χήροι	Διαζ/νοι	Άγαμοι	Έγγαμοι	Χήροι	Διαζ/νοι	Άγαμες	Έγγαμες	Χήρες	Διαζ/νες
ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ													
Σύνολο	179.429	72.288	94.442	11.471	1.228	40.164	47.334	2.489	558	32.124	47.108	8.982	670
ΕΠΑΡΧΙΑ ΗΛΕΙΑΣ													
Σύνολο	142.446	58.673	73.701	9.065	1.007	32.798	36.941	1.904	470	25.875	36.760	7.161	537
0-4	8.621	8.621	0	0	0	4.502	0		0	4.119	0	0	0
5-9	10.718	10.718	0	0	0	5.571	0	0	0	5.147	0	0	0
10-14	11.302	11.296	6	0	0	5.764	0	0	0	5.532	6	0	0
15-19	10.223	9.817	402	1	3	5.105	39	0	0	4.712	363	0	3
20-24	9.665	7.264	2.366	7	28	4.677	408	1	7	2.587	1.958	5	21
25-29	9.198	4.078	5.036	12	72	2.946	1.694	2	25	1.132	3.342	12	47
30-34	10.060	2.248	7.641	37	134	1.696	3.489	0	56	552	4.152	32	78
35-39	8.934	1.104	7.626	72	132	804	3.943	5	65	300	3.683	58	67
40-44	8.750	749	7.755	127	119	518	4.085	14	66	231	3.670	111	53
45-49	6.778	477	6.046	144	111	283	3.220	16	67	194	2.826	131	44
50-54	8.231	435	7.317	352	127	221	3.761	13	58	214	3.556	310	69
55-59	8.742	416	7.695	547	84	191	4.056	42	46	225	3.639	461	38
60-64	8.798	451	7.386	881	80	187	4.037	86	36	264	3.349	735	44
65-69	6.905	324	5.397	1.145	39	117	2.868	146	15	207	2.529	933	24
70-74	5.222	243	3.559	1.391	29	77	2.003	212	12	166	1.556	1.097	17
75-79	4.730	207	2.933	1.567	23	62	1.715	294	12	145	1.218	1.244	11
80-84	3.642	148	1.842	1.632	20	44	1.158	323	3	104	684	1.173	17
85 και άνω	1.927	77	694	1.150	6	33	465	459	2	44	229	859	4

Πτυχιική εργασία Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+. Η εφαρμογή και η υλοποίηση της στο Νομό Ηλείας.

Παυλοπούλου Κων/να

Απογραφή Πληθυσμού 2001

ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ	193288	Καβούρι	45
ΔΗΜΟΣ ΠΥΡΓΟΥ	34902	Δ.Δ.Ελαιώνας	495
Δ.Δ.Πύργου	23791	Ελαιών	325
Πύργος	23274	Βυτιναίικα (Δ.Δ.Ελαιώνας)	170
Ανθόπυργος	217	Δ.Δ.Κατακόλου	601
Καβασιλάκια	74	Κατάκολον	595
Ξυντριάδα	112	Άγιος Ανδρέας (Δ.Δ.Κατακόλου)	6
Γραγανό (Δ.Δ.Πύργου)	114	Δ.Δ.Κολιρίου	1061
Σ.Δ.Αγίου Γεωργίου	706	Κολίριον	708
Άγιος Γεώργιος (Δ.Δ.Αγίου Γεωργίου)	706	Κολιρέικες Παράγκες	353
Σ.Δ.Αγίου Ηλία Πύργου (Αγίου Ηλία Λειρίνων)	335	Δ.Δ.Κορακοχωρίου	284
Άγιος Ηλίας	218	Κορακοχώριον	211
Κυργί	70	Άγιος Ανδρέας (Δ.Δ.Κορακοχωρίου)	7
Καματελαίικα	47	Καλλιθέα	51
Δ.Δ.Αγίου Ιωάννου	799	Μπούκα	15
Άγιος Ιωάννης	526	Δ.Δ.Λασταιίκων	612
Κυανή Ακτιή	118	Λασταιίικα	436
Καλάιας	78	Ιπά	176
Γραγανό (Δ.Δ.Αγίου Ιωάννου)	77	Δ.Δ.Λεβεντοχωρίου	271
Δ.Αμπελώνος	740	Λεβεντοχώριον	271
Αμπελών	617	Δ.Δ.Μυρτιάς	788
Κυζούλιον	116	Μυρτιά	788
Κυζέικα	7	Δ.Δ.Παλαιοβαρβασαίνης	453
Δ.Βαρβασαίνης	1356	Παλαιοβαρβάσσινα	301
Κυρβάσσινα	1250	Άγιος Γεώργιος (Δ.Δ.Παλαιοβαρβασαίνης)	88
Κατω Βαρβάσσινα	106	Κάμπος	64
Σ.Βυτιναίικων	413	Δ.Δ.Σαλμώνης	840
Κυτιναίικα	413	Σαλμώνη	801

Δ.Δ.Γρανιτσαίκων	424	Ράπτης	122
Γρανιτσαίκα	379	Δ.Δ.Μυρωνίων	801
Σκαφιδιά	128	Μυρώνια	386
Καλακαίικα	98	Άγιος Βλάσης	107
Μονή Σκαφιδιάς	5	Αλφειός	39
Πατρονικολαίικα	0	Δ.Δ.Σκαφιδιάς	231
Δ.Δ.Σκουροχωρίου	702	Κλήμα	232
Σκουροχώριον	584	Ράμα	76
Κάτω Καβούρι	118	ΔΗΜΟΣ ΑΜΑΛΙΑΔΟΣ	32090
ΔΗΜΟΣ ΑΛΙΦΕΙΡΑΣ	3829	Δ.Δ.Αμαλιάδος	20030
Δ.Δ.Καλλιθέας	1101	Αμαλιάς	18261
Καλλιθέα	1008	Άγιος Ιωάννης	274
Μπαρακίικα	93	Κουρούτας	572
Δ.Δ.Αλιφείρας	313	Μαραθέα	409
Αλιφείρα	259	Παλούκι	218
Πεύκιον	54	Παναγία	121
Δ.Δ.Αμυγδαλών	831	Τσαφλέικα	89
Κάτω Αμυγδαλιές	406	Τσιχλείικα	86
Άγιος Ηλίας	0	Δ.Δ.Αγίου Δημητρίου	562
Αμυγδαλέαι	140	Άγιος Δημήτριος	433
Κεραμίδιον	97	Κολοκύθας	129
ζράνα	188	Δ.Δ.Αγίου Ηλία Πηνηίων	413
Ταλαιοχώριον	0	Άγιος Ηλίας	413
Δ.Δ.Βρεστού	436	Δ.Δ.Αρπελόκαμπου	517
Ιρεστόν	373		
ογγόν	63		
Δ.Λιβαδακίου	347		
ιβαδάκιον	154		
τελέα	71		

2.4 Ο υπεύθυνος φορέας για την εφαρμογή και υλοποίηση του Προγράμματος

Ο υπεύθυνος φορέας για την εφαρμογή και υλοποίηση του Προγράμματος LEADER+ σε κάθε Νομό στη χώρα μας, είναι οι Αναπτυξιακές Εταιρίες οι οποίες υφίστανται για το λόγο αυτό, δηλαδή, την διεκπεραίωση ολόκληρου του Προγράμματος. Αυτές ελέγχουν ολόκληρη την πορεία του Προγράμματος, από το αρχικό στάδιο εφαρμογής του, μέχρι την ολοκλήρωσή του.

Η Αναπτυξιακή εταιρία που είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή και την ολοκλήρωση του προγράμματος στον Νομό Ηλείας είναι η **Αναπτυξιακή Ολυμπίας**.

Κύριοι σκοποί της εταιρίας είναι:

- Η προώθηση της ανάπτυξης των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών και γενικότερα του Νομού και
- Η τεχνική υποστήριξη των ΟΤΑ και των φορέων του Νομού για την αξιοποίηση των τοπικών πόρων.

Η ΑΝΟΛ ΑΕ δραστηριοποιήθηκε αρχικά στην υλοποίηση ως ενδιάμεσος φορέας ενός προγράμματος ανάπτυξης ορεινών όγκων και μειονεκτικών περιοχών του Ν. Ηλείας, στα πλαίσια της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER II.

Η ΑΝΟΛ έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Γεωργίας για την υλοποίηση της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER+.

2.5 Η Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (Ε.Δ.Π.) LEADER +

Η Αναπτυξιακή Ολυμπίας αποτελείται από:

Εκτός από το 11μελές Διοικητικό Συμβούλιο που έχει τον έλεγχο, την ευθύνη και την εποπτεία για όλη την εταιρεία και όλα τα προγράμματα που διαχειρίζεται, έχει συσταθεί σύμφωνα και με τους κανονισμούς και τις αποφάσεις που διέπουν το πρόγραμμα LEADER +, η **Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος LEADER +**, ως ένα ευέλικτο και αντιπροσωπευτικό όργανο της τοπικής κοινωνίας για την άμεση και αποτελεσματική διαχείριση του προγράμματος. Η σύνθεση της επιτροπής φαίνεται παρακάτω μαζί με το είδος των φορέων που αυτοί εκπροσωπούν (δημόσιος ή ιδιωτικός).

2.6 Αρμοδιότητες της Ε.Δ.Π. LEADER+ (I+)

Η Ε.Δ.Π. L+ συστάθηκε με σκοπό την αποτελεσματική, αυτόνομη και πολυσυμμετοχική υλοποίηση του LEADER+. Στην Ε.Δ.Π. L+ μεταβιβάζονται εκ μέρους του Δ.Σ. της Εταιρείας οι αρμοδιότητες που συνδέονται με την εν γένει διαχείριση, υλοποίηση και εφαρμογή του εγκεκριμένου τοπικού προγράμματος LEADER+, σύμφωνα με τη σχετική εθνική και κοινοτική νομοθεσία. Προς το σκοπό αυτό έχει τις παρακάτω ενδεικτικές αρμοδιότητες σε συνδυασμό με την λειτουργία της ΑΝ.ΟΛ Α.Ε. που την έχει συστήσει :

- Εγκρίνει το τελικό περιεχόμενο του Προγράμματος LEADER+ όπως αυτό θα προκύψει κατά Τις Τεχνικές Συσκέψεις με το Υπουργείο Γεωργίας.
- Τροποποιεί το Πρόγραμμα, εφόσον απαιτείται και σύμφωνα με τις κατευθύνσεις και αποφάσεις του υπουργείου Γεωργίας, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής του.
- Εγκρίνει τους φακέλους υποψηφιότητας των δυνητικών επενδυτών και την βαρύτητα των κριτηρίων αξιολόγησης, πριν την δημοσιοποίησή τους από την ΑΝ.ΟΛ Α.Ε.
- Εγκρίνει την Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος με σκοπό την υποβολή προτάσεων από τους δυνητικούς τελικούς αποδέκτες.
- Εγκρίνει το πρόγραμμα ευρείας δημοσιοποίησης, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του πληθυσμού κατά τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος LEADER+ και δημοσιοποιεί τα τελικά αποτελέσματα των επιπτώσεων και των δεικτών ανάπτυξης του συνολικού τοπικού προγράμματος καθώς και των διατοπικών και διακρατικών συνεργασιών.
- Ορίζει Επιτροπή/ές Αξιολόγησης, Ενστάσεων και Παρακολούθησης, Ελέγχου και Παραλαβής των έργων/υποέργων του Προγράμματος.
- Παραλαμβάνει, ελέγχει και αποφασίζει επί των πορισμάτων των Επιτροπών Αξιολόγησης και Ενστάσεων .
- Εγκρίνει τους τελικούς αποδέκτες πράξεων με βάση την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης.
- Συνάπτει τις επιμέρους συμβάσεις με τους τελικούς αποδέκτες-επενδυτές των αξόνων και μέτρων του τοπικού προγράμματος LEADER+.
- Ενημερώνει τους υποψήφιους επενδυτές για την έγκριση ή απόρριψη της πρότασής τους.
- Δημοσιοποιεί με κάθε πρόσφορο μέσο τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των υποψηφίων
- Υπογράφει τα Τεχνικά Δελτία Έργων/Υποέργων και μεριμνά για την υποβολή τους καθώς και την υποβολή οποιωνδήποτε άλλων εγγράφων ή στοιχείων που τυχόν απαιτηθούν από την Υπηρεσία Διαχείρισης του LEADER+ .

- Μεριμνά για την παροχή τακτικής πληροφόρησης στην υπηρεσία Διαχείρισης LEADER+ μέσω των μηνιαίων και τριμηνιαίων εκθέσεων.
- Υπογράφει τις πληρωμές της επιχορήγησης προς τους τελικούς αποδέκτες με βάση την εισήγηση της Επιτροπής Παρακολούθησης, Ελέγχου και Παραλαβής των έργων .
- Υπογράφει την παραλαβή των έργων του τοπικού προγράμματος, μετά την ολοκλήρωσή τους με βάση την εισήγηση της Επιτροπής Παρακολούθησης, Ελέγχου και Παραλαβής των έργων .
- Υποβάλλει την τελική έκθεση υλοποίησης, καθώς επίσης Τις ενδιάμεσες εκθέσεις αξιολόγησης.
- Μεριμνά για το άνοιγμα και την κίνηση των απαιτούμενων τραπεζικών λογαριασμών, για το πρόγραμμα σύμφωνα με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας Διαχείρισης.
- Για την αποτελεσματική εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της, η ΕΔΠ μπορεί να συστήνει Ομάδες Εργασίας ή να προσφεύγει σε εξωτερικές συμβουλευτικές υπηρεσίες για τη διατύπωση γνωμοδοτήσεων επί ειδικών θεμάτων, το σχεδιασμό ενημερωτικού υλικού, την οργάνωση εκδηλώσεων, την υλοποίηση ενεργειών ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης-δημοσιοποίησης, τη σύνταξη εκθέσεων κ.λ. π. σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και των εγκυκλίων εφαρμογής του Προγράμματος.
- Διενεργεί τους διαγωνισμούς και πραγματοποιεί Τις σχετικές αναθέσεις για την αξιολόγηση του τοπικού προγράμματος LEADER+ (ενδιάμεση και εκ των υστέρων αξιολόγηση).
- Μεριμνά για την τήρηση πλήρους αρχείου και φακέλων ανά τελικό αποδέκτη και παρέχει στην Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ και σε κάθε άλλο αρμόδιο όργανο κάθε απαιτούμενου στοιχείου σχετικά με την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος LEADER+ .
- Διευκολύνει τους ελέγχους όλων των αρμόδιων οργάνων του Υπουργείου Γεωργίας, του ΥΠΕΘΟ και της Ε.Ε.
- Παρακολουθεί μέσω της Ομάδας Έργου, τους τελικούς αποδέκτες σχετικά με την τήρηση των υποχρεώσεων που έχουν αναλάβει, την πορεία υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου κάθε έργου / υποέργου και του χρονοδιαγράμματός του.
- Αποφασίζει για την ένταξη νέων έργων ή την απένταξη έργων λόγω αντισυμβατικής συμπεριφοράς ή άλλης νόμιμης αιτίας.
- Εγκρίνει την μεταφορά ποσών από άξονα σε άξονα ή από μέτρο σε μέτρο, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα των τελικών αποδεκτών.
- Μεριμνά για την εφαρμογή των διαδικασιών χρηματοδοτήσεων - χρηματορροών, όπως αυτές προβλέπονται στις σχετικές αποφάσεις.
- Συνεργάζεται μόνιμα και εποικοδομητικά με Τις Περιφερειακές και Εθνικές υπηρεσίες που εμπλέκονται στην υλοποίηση των δράσεων και έργων του προγράμματος.
- Η ΕΔΠ στηρίζεται στην στελεχιακή δομή του προγράμματος LEADER+ της ΟΤ Δ για την επίτευξη του έργου της.

2.7 Η παρουσίαση της εταιρείας όσον αφορά την οργανωτική της δομή , την στελεχιακή της δομή και την μέχρι σήμερα δράση της

1. Η οργανωτική συγκρότηση της εταιρείας έχει ως εξής:

- Γενική Συνέλευση
- Προεδρος Δ.Σ.
- Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος LEADER+
- Γενικός Διευθυντής
- Νομικός Σύμβουλος
- Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων
- Α. Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Λειτουργιών
- Τμήμα διοικητικής στήριξης
- Τμήμα οικονομικής στήριξης
- Β. Διεύθυνση Τεχνικής Στήριξης και Κοινοτικών Προγραμμάτων
- Τμήμα Προγραμματισμού/Τεχνικής στήριξης
- Τμήμα Κοινοτικών και λοιπών Προγραμμάτων
- Τμήμα διαχείρισης Προγράμματος LEADER+

2. Η εταιρία έχει στελεχωθεί με 27 άτομα επιστημονικό προσωπικό εκ των οποίων τα 21 απασχολούνται για την υλοποίηση των Προγραμμάτων «Βοήθεια στο Σπίτι» και «Λειτουργία Βρεφικού Σταθμού».

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘ. ΑΤΟΜΩΝ
LEADER +	Χημικός Μηχανικός, Δ/ντής	1
LEADER +	Οικονομολόγος	2
LEADER +	Γεωπόνος	2
LEADER +	Φιλολόγος -Διοικητικός	1
«Βοήθεια στο Σπίτι» Δήμου Πύργου	Κοινωνικός Λειτουργός	1
«Βοήθεια στο Σπίτι» Δήμου Πύργου	Νοσηλεύτης	2
«Βοήθεια στο Σπίτι» Δήμου Πύργου	Οικογενειακός Βοηθός	3
«Βοήθεια στο Σπίτι» Δήμου Ζαχάρως	Κοινωνικός Λειτουργός	1
«Βοήθεια στο Σπίτι» Δήμου Ζαχάρως	Νοσηλεύτης	1
«Βοήθεια στο Σπίτι» Δήμου Ζαχάρως	Οικογενειακός Βοηθός	4
«Βοήθεια στο Σπίτι» Δήμου Φολόης	Κοινωνικός Λειτουργός	1
«Βοήθεια στο Σπίτι» Δήμου Φολόης	Νοσηλεύτης	1
«Βοήθεια στο Σπίτι» Δήμου Φολόης	Οικογενειακός Βοηθός	2
«Βρεφικός Σταθμός» Δήμου Λεχαινών	Βρεφοκόμος	2
«Βρεφικός Σταθμός» Δήμου Λεχαινών	Βοηθός Βρεφοκόμου	1
«Βρεφικός Σταθμός» Δήμου Λεχαινών	Μάγειρας	1
«Βρεφικός Σταθμός» Δήμου Λεχαινών	Υπ.Καθαριότητας	1
Σύνολο		27

3. Η ΑΝΟΛ ΑΕ δραστηριοποιήθηκε αρχικά στην υλοποίηση, ως ενδιάμεσος φορέας, ενός προγράμματος ανάπτυξης ορεινών όγκων και μειονεκτικών περιοχών του Νομού Ηλείας στα πλαίσια της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER II.

Το Πρόγραμμα υλοποιήθηκε κατά τη χρονική περίοδο 1997-2001 και ο συνολικός προϋπολογισμός του ήταν 1.389.128.279 δρχ. Η περιοχή εφαρμογής περιελάμβανε τους δήμους Ανδρίτσαινας, Αλιφείρας, Φιγαλείας, Ζαχάρως, Σκιλλούντος, Λαμπείας, Φολόης, Λασιώνος, Πηνειάς, Βώλακος, Ωλένης και τμήμα του Δήμου Αρχ. Ολυμπίας με συνολικό πληθυσμό 58652 κατ. (απογρ. 1991) και έκταση 1502,8 χιλ. στρ.

Το Πρόγραμμα περιελάμβανε 42 έργα κατανεμημένα σε 6 μέτρα και 21 δράσεις με φορείς ιδιώτες, ΟΤΑ, συλλογικούς φορείς, ως εξής:

Αναλυτικά τα ποσά ανά μέτρο φαίνονται παρακάτω

ΜΕΤΡΑ	ΔΗΜΟΣ. ΔΑΠΑΝΗ	ΙΔΙΑ ΣΥΜΜ/ΧΗ	ΣΥΝΟΛΟ
1. ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ	167226	3510	170736
2. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	23715	1785	25500
3. ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	328683	219122	547805
4. ΜΜΕ-ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ	20400	13600	34000
5. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΚΛΠ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	146611	103541	250152
6. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛ. & ΠΕΡΙΒ/ΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ	263406	94536	357942
ΣΥΝΟΛΟ	950041	436094	1386135
ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	1999	817	2816
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	952040	436911	1388951

ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ ΠΡΟΓΡ/ΤΟΣ: 40 (ΠΛΗΝ ΜΕΤΡΟΥ 1)

4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΕΙ Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

Η ΑΝ.ΟΛ ΑΕ σήμερα έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Γεωργίας να υλοποιήσει στα πλαίσια της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER+, ένα ολοκληρωμένο τοπικό Πρόγραμμα ανάπτυξης για τις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές του Νομού Ηλείας.

Τα χρηματοδοτικά στοιχεία του Τοπικού Προγράμματος LEADER+, όπως εγκρίθηκε με την υπ.αριθμ.πρωτ.830//1-8-02 απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας, παρουσιάζονται στο παρακάτω πίνακα:

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΟ
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ (Σ.Κ.)	8202181,82
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (Δ.Δ.)	5500000
ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (ΕΓΤΠ-Ε)	3858613,64
ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ)	1641386,36
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	2702181,82

Η περιοχή παρέμβασης του Προγράμματος LEADER+ είναι οι ορεινές και μειονεκτικές περιοχές του Ν. Ηλείας (Οδηγία 75/268/ΕΟΚ) και περιλαμβάνει τους εξής δήμους:

- ΑΛΙΦΕΙΡΑΣ, ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΑΣ, ΛΑΜΠΕΙΑΣ, ΠΗΝΕΙΑΣ, ΦΙΓΑΛΕΙΑΣ, ΛΑΣΙΩΝΟΣ, ΦΟΛΩΗΣ.

- Και τμήματα των Δήμων : ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ - ΑΜΑΛΙΑΔΑΣ - ΒΟΥΠΡΑΣΙΑΣ – ΣΚΙΛΛΟΥΝΤΟΣ- ΩΛΕΝΗΣ- ΖΑΧΑΡΩΣ- ΙΑΡΔΑΝΟΥ, με συνολικό πληθυσμό 56.598 κατ. (Απογρ. 2001)και έκταση 1555,7 χιλ. στρ.

Επίσης η ΑΝΟΛ συμμετέχει στην Δομή Δυτικής Ελλάδος για την υλοποίηση του Προγράμματος «Κέντρα Επιχειρηματικής και Τεχνολογικής Ανάπτυξης - Κ.Ε.Τ.Α» του Υπουργείου Ανάπτυξης και συνεργάζεται στην Δομή Δυτικής Ελλάδος που εγκρίθηκε να υλοποιήσει το Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Γεωργίας στην Περιοχή των Δήμων Πηνείας , Λαμπείας, Ωλενας , Φολόης , Λασιώνας του Νομού και το Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδος στην περιοχή των Δήμων Ανδρίτσαινας, Ζαχάρως, Φιγαλεία, Αλιφείρα, και Σκλλούντος.

Η εταιρεία ακόμη υλοποιεί μικρότερα προγράμματα του Επιχειρησιακού της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος και συγκεκριμένα στα πλαίσια του Μέτρου 5.1 «Ενδυνάμωση και Ανάπτυξη Κοινωνικών Υπηρεσιών» υλοποιεί:

- Για τέσσερις Δήμους του Νομού Ηλείας προγράμματα «Βοήθεια στο Σπίτι» (Ζαχάρως, Φολόης, Πύργου, Ιάρδανου)

- Για ένα Δήμο(Λεχαινά) «Δημιουργία Δομής Βρεφικού Σταθμού».

Επίσης έχουν εγκριθεί ακόμη έξι προτάσεις της για Δημιουργία Δομών “Βοήθεια στο Σπίτι” για ισάριθμους Δήμους του Νομού.

ΜΕΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΑΕ

Όνοματ/μο ή Επωνυμία	Αριθμός Μετοχών	Ποσοστό
ΤΕΔΚ Ν. Ηλείας	695	16,71
Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ηλείας	603	14,5
Δήμος Σκιλλούντος	639	15,37
Δήμος Ζαχάρως	597	14,36
Δήμος Ανδρίτσαινας	202	4,86
Δήμος Αλιφείρας	288	6,93
Δήμος Φιγαλείας	264	6,35
Δήμος Βώλακος	124	2,98
Δήμος Ωλένης	293	7,05
Δήμος Φολόης	147	3,54
Δήμος Αρχ. Ολυμπίας	98	2,36
ΕΑΣ Ηλείας-Ολυμπίας	137	3,29
Αγροτικός Συνεταιρισμός Σχίνων	49	1,18
Σύλλογος Καστρουγκαιναίων	10	0,24
Εκπολιτιστικός Σύλλογος Περιοχής Ωλένης	10	0,24

2.8 Περιοχές εφαρμογής του LEADER+ στο Νομό Ηλείας

Οι περιοχές όπου θα πραγματοποιηθεί το πρόγραμμα LEADER+ στο Νομό Ηλείας είναι οι ακόλουθες:

Α/Α	ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜ.ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ
1	ΖΑΧΑΡΩΣ	ΑΓ.ΗΛΙΑΣ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
2		ΑΝΗΛΙΟ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
3		ΑΡΗΝΗ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
4		ΑΡΤΕΜΙΔΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
5		ΚΑΛΙΔΟΝΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
6		ΛΕΠΡΕΟ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
7		ΜΑΚΙΣΤΟΣ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
8		ΜΗΛΕΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
9		ΜΙΝΘΗ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
10		ΞΗΡΟΧΩΡΙ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
11		ΠΡΑΣΙΔΑΚΙ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
12		ΡΟΔΙΝΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
13		ΣΜΕΡΝΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
14		ΤΑΞΙΑΡΧΕΣ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
15		ΧΡΥΣΟΧΩΡΙ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
1	ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ	ΑΣΠΡΑ ΣΠΙΤΙΑ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
2		ΒΑΣΙΛΑΚΙ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
3		ΚΑΜΕΝΑ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
4		ΚΑΥΚΩΝΙΑ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
5		ΚΛΑΔΕΟΣ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
6		ΚΡΥΟΝΕΡΙ ΩΛΕΝΗΣ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
7		ΛΙΝΑΡΙΑ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
8		ΛΟΥΒΡΟ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
9		ΜΑΓΕΙΡΑ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
10		ΜΙΡΑΚΑ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
11		ΜΟΥΡΙΑ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
12		ΞΗΡΟΚΑΜΠΟΣ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
13		ΠΕΥΚΕΣ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
14		ΧΕΛΙΔΟΝΙ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
1	ΑΛΙΦΕΙΡΑΣ	ΑΛΙΦΕΙΡΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
2		ΑΜΥΓΔΑΛΙΕΣ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
3		ΒΡΕΣΤΟ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
4		ΚΑΛΛΙΘΕΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
5		ΛΙΒΑΔΑΚΙ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
6	ΜΥΡΩΝΙΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π	
1	ΑΜΑΛΙΑΔΑΣ	ΑΓ. ΗΛΙΑΣ ΠΗΜΕΙΩΝ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
2		ΓΕΡΑΚΙ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
3		ΔΑΦΝΙΩΤΙΣΑ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
4		ΔΑΦΝΗ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
5		ΚΕΝΤΡΟ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
6		ΚΕΡΑΜΙΔΑ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
7		ΚΡΥΟΝΕΡΙ ΠΗΝΕΙΑΣ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
8		ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
1	ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΗΣ	ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
2		ΔΑΦΝΟΥΛΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
3		ΔΡΑΓΩΠΙ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π

4		ΘΕΙΣΟΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
5		ΚΟΥΦΟΠΟΥΛΟΥ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
6		ΛΙΝΙΣΤΑΙΝΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
7		ΜΑΤΕΣΙ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
8		ΡΟΒΙΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
9		ΣΕΚΟΥΛΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
10		ΦΑΝΑΡΙ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
1	ΒΟΥΠΡΑΣΙΑΣ	ΑΕΤΟΡΑΧΗ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
2		ΝΕΑΠΟΛΗ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
3		ΝΗΣΙ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
4		ΞΕΝΙΕΣ(ΚΑΛΥΒΑΚΙΑ)	Καθαρή Περιοχή LEADER+
1	ΙΑΡΔΑΝΟΥ	ΑΓΙΟΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
2		ΚΟΡΥΦΗ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
1	ΛΑΜΠΕΙΑΣ	ΑΣΤΡΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
2		ΛΑΜΠΕΙΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
3		ΟΡΕΙΝΗ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
1	ΛΑΣΙΩΝΟΣ	ΑΓΙΑΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
2		ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΑΣ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
3		ΑΝΔΡΩΝΙ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
4		ΚΑΚΟΤΑΡΙ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
5		ΚΡΥΟΒΡΥΣΗ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
6		ΤΣΙΠΙΑΝΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
1	ΠΗΝΕΙΑΣ	ΑΓΝΑΝΤΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
2		ΑΓΡΑΠΙΔΟΧΩΡΙ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
3		ΑΝΘΩΝΑΣ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
4		ΑΥΓΗ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
5		ΒΕΛΑΝΙΔΙ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
6		ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
7		ΕΦΥΡΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
8		ΚΑΜΠΟΣ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
9		ΛΑΓΑΝΑΣ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
10		ΛΑΤΤΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
11		ΛΟΥΚΑΣ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
12		ΜΑΖΑΡΑΚΙ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
13		ΟΙΝΟΗ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
14		ΡΟΔΙΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
15		ΣΙΜΟΠΟΥΛΟ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
16		ΣΚΛΙΒΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
1	ΣΚΙΛΛΟΥΝΤΟΣ	ΒΡΙΝΑ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
2		ΓΡΑΙΚΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
3		ΓΡΥΛΛΟΣ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
4		ΔΙΑΣΕΛΛΑ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
5		ΚΑΛΥΒΑΚΙΑ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
6		ΠΛΑΤΙΑΝΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
7		ΠΛΟΥΤΟΧΩΡΙ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
8		ΣΚΙΛΛΟΥΝΤΙΑ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
9		ΤΡΥΠΗΤΗ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
10		ΦΡΙΞΑ	Καθαρή Περιοχή LEADER+
1	ΦΙΓΑΛΕΙΑΣ	ΚΡΥΟΝΕΡΙ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
2		ΝΕΑ ΦΙΓΑΛΕΙΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
3		ΠΕΡΙΒΟΛΙΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
4		ΠΕΤΡΑΛΩΝΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
5		ΣΤΟΜΙΟ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
6		ΦΙΓΑΛΕΙΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ Π.Ε.Π
1	ΦΟΛΩΗΣ	ΑΧΛΑΔΙΝΗ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ ΥΠ.ΓΕΩΡΓΙΑΣ
2		ΔΟΥΚΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ ΥΠ.ΓΕΩΡΓΙΑΣ

3		ΚΟΥΜΑΝΗ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ ΥΠ.ΓΕΩΡΓΙΑΣ
4		ΛΑΛΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ ΥΠ.ΓΕΩΡΓΙΑΣ
5		ΜΗΛΙΕΣ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ ΥΠ.ΓΕΩΡΓΙΑΣ
6		ΝΕΜΟΥΤΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ ΥΠ.ΓΕΩΡΓΙΑΣ
7		ΝΕΡΑΙΔΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ ΥΠ.ΓΕΩΡΓΙΑΣ
8		ΠΕΡΣΑΙΝΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ ΥΠ.ΓΕΩΡΓΙΑΣ
9		ΦΟΛΟΗ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ ΥΠ.ΓΕΩΡΓΙΑΣ
1	ΩΛΕΝΗΣ	ΑΓΙΑ ΑΝΝΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ ΥΠ.ΓΕΩΡΓΙΑΣ
2		ΓΟΥΜΕΡΟ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ ΥΠ.ΓΕΩΡΓΙΑΣ
3		ΚΑΡΥΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ ΥΠ.ΓΕΩΡΓΙΑΣ
4		ΚΛΙΝΔΙΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ ΥΠ.ΓΕΩΡΓΙΑΣ
5		ΚΟΥΤΣΟΧΕΡΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ ΥΠ.ΓΕΩΡΓΙΑΣ
6		ΜΟΥΖΑΚΙ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ ΥΠ.ΓΕΩΡΓΙΑΣ
7		ΠΕΥΚΗ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ ΥΠ.ΓΕΩΡΓΙΑΣ
8		ΩΛΕΝΑ	Περιοχή επικαλυπτόμενη από Ο.Π.Α.Α.Χ ΥΠ.ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Επιπλέον περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα LEADER+ για επιλεγμένες δράσεις, ως κομβικά σημεία εκτός περιοχής παρέμβασης, τα Δημοτικά Διαμερίσματα:

- Αρχαίας Ολυμπίας
- Λατζόι Ωλένης
- Κορακοχώρι Πύργου
- Κρέστενα Σκιλλούντος
- Δουνέικα Αμαλιάδας

Η συνολική έκταση της περιοχής παρέμβασης ανέρχεται σε 1555,7 τχ. και ο συνολικός πληθυσμός σε 56.598 κατοίκους.

2.9 Διαφοροποίηση LEADER+ και ΟΠΑΑΧ

Στο Βόρειο και Νότιο τμήμα της περιοχής παρέμβασης πρόκειται να εφαρμοστούν αντίστοιχα Ολοκληρωμένα Προγράμματα Ανάπτυξης. Το πρώτο στο Βόρειο τμήμα (Δήμοι Λαμπείας, Λασιώνος, Πηνείας, Φολόης και Ωλένης) και το δεύτερο στο Νότιο τμήμα (Δήμοι Ανδρίτσαινας, Φιφαλείας, Αλιφείρας, και τμήματα των Δήμων Σκιλλούντος και Ζαχάρως).

Υπάρχει ανάγκη διαφοροποίησης των δράσεων των Προγραμμάτων στις κοινές περιοχές.

Αναλυτική συσχέτιση δράσεων

Δράσεις του τοπικού Προγράμματος LEADER+ που περιλαμβάνονται στα Ολοκληρωμένα Προγράμματα Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου, περιγραφή διαφοροποίησης.

Παρακάτω περιγράφονται οι δράσεις του Προγράμματος που είναι κοινές με τα Ολοκληρωμένα (ΟΠΑΑΧ), καθώς και ο τρόπος διαφοροποίησης των δράσεων του τοπικού Προγράμματος για την κοινή περιοχή.

A. Άξονας Προτεραιότητας 1: Ολοκληρωμένες και πιλοτικού χαρακτήρα στρατηγικές αγροτικής ανάπτυξης.

A2. Μέτρο 2: Ενισχύσεις σε επενδύσεις – Στήριξη στην επιχειρηματικότητα.

- Κατηγορία πράξεων: Παρεμβάσεις αγροτικού τουρισμού ολοκληρωμένης προσέγγισης.

Δημιουργία και βελτίωση υποδομών διανυκτέρευσης:

Στο LEADER+ για τις περιοχές ΟΠΑΑΧ, θα ενταχθούν στη δράση αυτή μόνο επενδύσεις εκσυγχρονισμού καταλυμάτων στην κατεύθυνση της εκπλήρωσης κάποιων ειδικών πρόσθετων προδιαγραφών, που πρέπει να πληρούν τα καταλύματα αυτά.

Οι προδιαγραφές αυτές, θα εξασφαλίζουν την ένταξη του καταλύματος στο Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας (ΤΣΠ).

Οι πρόσθετες προδιαγραφές που θα πρέπει να πληρούν τα καταλύματα που εντάσσονται στο δίκτυο, θα αφορούν τόσο στην κατασκευή και τον εξοπλισμό τους όσο και κυρίως και την λειτουργία τους.

Οι προδιαγραφές προσδιορίστηκαν με ειδική εμπειρογνωμοσύνη. Μέσω του (ΤΣΠ), θα παρέχεται και η δυνατότητα ανάρτησης στις επιχειρήσεις αυτές ειδικού σήματος ποιότητας.

Δημιουργία και βελτίωση υποδομών εστίασης:

Στο LEADER+ για τις περιοχές ΟΠΑΑΧ, θα ενταχθούν στη δράση αυτή μόνο επενδύσεις εκσυγχρονισμού κέντρων εστίασης, στην κατεύθυνση της εκπλήρωσης κάποιων ειδικών πρόσθετων προδιαγραφών, που πρέπει να πληρούν τα κέντρα αυτά, όπως παραπάνω.

Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού:

Η δράση αυτή θα εφαρμοστεί μόνο στις περιοχές παρέμβασης που δεν υπάρχουν ΟΠΑΑΧ.

Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού (παραδοσιακά καφενεία).

Η δράση αυτή (μόνο για τον τομέα της δημιουργίας νέων και τον εκσυγχρονισμό / βελτίωση υφιστάμενων παραδοσιακών καφενείων) θα εφαρμοστεί μόνο στην καθαρή περιοχή LEADER+.

- Κατηγορία Πράξεων: Μικρές επιχειρήσεις του αγροτικού και των λοιπών τομέων της οικονομίας

- Επιχειρήσεις αξιοποίηση κτηνοτροφικών προϊόντων
- Επιχειρήσεις αξιοποίησης γεωργικών προϊόντων
- Αξιοποίηση και προβολή παραδοσιακών προϊόντων και εδεσμάτων (γλυκά, ζυμαρικά, ποτά, αρτοσκευάσματα)
- Ενίσχυση βιοτεχνικών και χειροτεχνικών μονάδων και ανάδειξη παραδοσιακών επαγγελματιών

Για τις παραπάνω δράσεις, προτείνεται να ενταχθούν στο LEADER+, για τις περιοχές ΟΠΑΑΧ μόνο εκσυγχρονισμοί ή βελτιώσεις τέτοιων υφιστάμενων μικρών επιχειρήσεων, μόνο υπό την προϋπόθεση, ότι οι επενδύσεις αυτές πληρούν ειδικές πρόσθετες προδιαγραφές. Που αφορούν τόσο στις εγκαταστάσεις και την παραγωγική διαδικασία, όσο και στα υλικά συσκευασίας και την λειτουργία των μονάδων (προβολή- πωλήσεις, μεταφορά, υλικά, έλεγχοι, κοινές υπηρεσίες). Οι πρόσθετες αυτές προδιαγραφές, θα εξασφαλίζουν την ένταξη και παραμονή της επιχείρησης σε ειδικό δίκτυο προώθησης των τοπικών ποιοτικών προϊόντων. Οι προδιαγραφές του δικτύου προσδιορίστηκαν στην ειδική εμπειρογνωμοσύνη, που εκπονήθηκε με βασική κατεύθυνση την ποιοτική αναβάθμιση και προβολή των τοπικών προϊόντων.

Μέσω του δικτύου θα παρέχεται η δυνατότητα ειδικής σήμανσης των προϊόντων αυτών των επιχειρήσεων.

- Αξιοποίηση παραδοσιακών τεχνικών και χώρων
- Αξιοποίηση τοπικών πόρων
- Αξιοποίηση αρωματικών φυτών σε πρωτότυπες εφαρμογές

Οι δράσεις αυτές θα υλοποιηθούν μόνο στις καθαρές περιοχές LEADER+.

- Κατηγορίες Πράξεων: Επενδύσεις που ενισχύουν τη συλλογική, τομεακή και διατομεακή δράση, με τη χρήση σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και νέων τεχνικών.
- Εγκατάσταση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας
- Ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών πληροφόρησης μικρών επιχειρήσεων

- Ανάπτυξη και πιστοποίηση σημάτων ποιότητας με προτεραιότητα στα τρόφιμα-ποτά. .

Οι παραπάνω δράσεις μπορούν να υλοποιηθούν στην περιοχή του ΟΠΑΑΧ, δεδομένου ότι σε αυτό δεν περιλαμβάνονται τέτοιες δράσεις.

A3. Μέτρο : Υποστηρικτικές ενέργειες.

- Προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης.

Τα συγκεκριμένα προγράμματα συνδέονται με τις δράσεις του τοπικού προγράμματος και στοχεύουν στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων των ομάδων, που θα ενταχθούν στο Πρόγραμμα. Ωστόσο θα γίνει σε επίπεδο θέματος κατάρτισης. Ειδική διαβούλευση και συντονισμός τόσο με τις επιτροπές των Ολοκληρωμένων όσο και με την Περιφέρεια και το Υπουργείο Εργασίας, που θα υλοποιήσουν Προγράμματα κατάρτισης στην περιοχή.

Οι υπόλοιπες δράσεις του τοπικού Προγράμματος, που δεν αναφέρονται παραπάνω, θα υλοποιηθούν σε ολόκληρη την περιοχή LEADER+ κανονικά.

Περιοχές χωρίς Ολοκληρωμένα Προγράμματα

Για τις περιοχές αυτές θα εφαρμοστούν, όλες οι δράσεις του τοπικού Προγράμματος, με γνώμονα πάντοτε την εξασφάλιση συμπληρωματικότητας και προτιθέμενης αξίας των επενδύσεων των Ολοκληρωμένων.

Τα παραπάνω φαίνονται αναλυτικά στους πίνακες που ακολουθούν.

ΜΕΤΡΟ / ΠΡΑΞΗ/ ΔΡΑΣΗ /ΕΡΓΟ		Συνολικό κόστος	Δικαιούχος	Περιοχή εφαρμογής
Άξονας Προτεραιότητας 1: «Ολοκληρωμένες και πιλοτικού χαρακτήρα στρατηγικές αγροτικής ανάπτυξης»				
1.1	«Τεχνική στήριξη φορέων υλοποίησης (Ομάδων Τοπικής Δράσης)»			
1.1.1	Στελέχωση και λειτουργία της Ομάδας Τοπικής Δράσης (Ο.Τ.Δ)	1.095.000	Ο.Τ.Δ	Το σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
1.1.2	Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση τοπικού πληθυσμού των περιοχών παρέμβασης	34.000	Ο.Τ.Δ	Το σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
1.1.3	Αξιολόγηση Προγράμματος και επενδυτικών σχεδίων δράσης	25.000	Ο.Τ.Δ	Το σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
1.1.4	Εξοπλισμός και μηχανοργάνωση της Ομάδας Τοπικής Δράσης (Ο.Τ.Δ)	39.000	Ο.Τ.Δ	Το σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
	ΣΥΝΟΛΟ	1.185.200		
1.2	«Ενισχύσεις σε επενδύσεις –Στήριξη στην επιχειρηματικότητα»			
1.2.1	Παρεμβάσεις αγροτικού τουρισμού ολοκληρωμένης προσέγγισης			
1.2.1.1	Δημιουργία και βελτίωση υποδομών διανυκτέρευσης	800.000	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα	Καθαρή περιοχή LEADER+
1.2.1.2	Δημιουργία και βελτίωση υποδομών εστίασης	210.000	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα	Καθαρή περιοχή LEADER+
1.2.1.3	Επισκέψιμα αγροκτήματα (Ελάχιστη έκταση οικοπέδου 20 στρέμματα)	800.000	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα	Το σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
1.2.1.4	Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού	500.000	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα	Το σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
1.2.1.5	Τοπικά κέντρα οργάνωσης – πληροφόρησης και προώθησης αγροτικού τουρισμού	130.000	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα	Το σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
1.2.1.6	Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού	185.272,73	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα	Το σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+

1.2.1.7	Βελτιώσεις επιχειρήσεων αγροτικού τουρισμού για προσαρμογή στις ανάγκες πιστοποίησης ή δικτύωσης	270.000	Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
	ΣΥΝΟΛΟ	2.895.272,73		
1.2.2	Μικρές επιχειρήσεις του αγροτικού και των λοιπών τομέων της οικονομίας:			
1.2.2.1	Ενίσχυση βιοτεχνικών και χειροτεχνικών μονάδων και ανάδειξη παραδοσιακών επαγγελμάτων (σιδηρουργεία, ξύλο, υφαντά κλπ)	315.454,55	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα	Καθαρή περιοχή LEADER+
1.2.2.2	Αξιοποίηση τοπικών πόρων (νερό, κάρβουνο, πέτρα, πηλός αδρανή)	464.545,45	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα	Καθαρή περιοχή LEADER+
1.2.2.3	Αξιοποίηση γεωργικών τοπικών προϊόντων ποιότητας με ιδιαίτερη προτεραιότητα σε βιολογικά, επώνυμα και παραδοσιακά προϊόντα (λάδι, ελιές, κρασί, κεράσι, τουρισία. Κηπευτικά κλπ)	360.000	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα	Καθαρή περιοχή LEADER+
1.2.2.4	Επιχειρήσεις αξιοποίησης τυροκομικών προϊόντων ποιότητας, κρέατος, μελιού κλπ. Κτηνοτροφικών προϊόντων με ιδιαίτερη έμφαση σε βιολογικά και επώνυμα ή παραδοσιακά προϊόντα	220.000	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα	Καθαρή περιοχή LEADER+
1.2.2.5	Αξιοποίηση αρωματικών φυτών σε πρωτότυπες εφαρμογές	340.000	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα	Καθαρή περιοχή LEADER+
1.2.2.6	Αξιοποίηση και προβολή παραδοσιακών προϊόντων και εδεσμάτων (ηδύποτα, γλυκά, ζυμαρικά, αρτοσκευάσματα κλπ)	200.000	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα	Καθαρή περιοχή LEADER+
1.2.2.7	Αξιοποίηση παραδοσιακών τεχνικών και χώρων	70.000	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα	Καθαρή περιοχή LEADER+
1.2.2.8	Εκτροφεία θηραμάτων	180.000	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
1.2.2.11	Επιχειρήσεις κοινωνικής εξυπηρέτησης (παιδικόι σταθμοί, υπηρεσίες φροντίδας ηλικιωμένων, άρσης απομόνωσης)	80.909,09	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
1.2.2.12	Βελτιώσεις επιχειρήσεων για προσαρμογή στις ανάγκες πιστοποίησης ή δικτύωσης	210.000	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
	ΣΥΝΟΛΟ	2.440.909,09		
1.2.3	Επενδύσεις που ενισχύουν τη συλλογική, τομεακή και διατομεακή δράση με τη χρήση σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και νέων τεχνικών			
1.2.3.1	Εγκατάσταση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας	40.000	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα	Καθαρή περιοχή LEADER+
1.2.3.2	Στήριξη δικτύων φορέων – επιχειρήσεων και συλλογικών σχημάτων επαγγελματιών προώθησης τοπικών προϊόντων ποιότητας και προώθησης τοπικού τουρισμού ποιότητας	190.000	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
1.2.3.3	Ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών πληροφόρησης (ιστοσελίδες κλπ) μικρών επιχειρήσεων	10.000	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα	Καθαρή περιοχή LEADER+

Πτυχιακή εργασία Κοινωνική Πρωτοβουλία LEADER+. Η εφαρμογή και η υλοποίηση της στο Νομό Ηλείας.
 Παυλοπούλου Κωνίνα

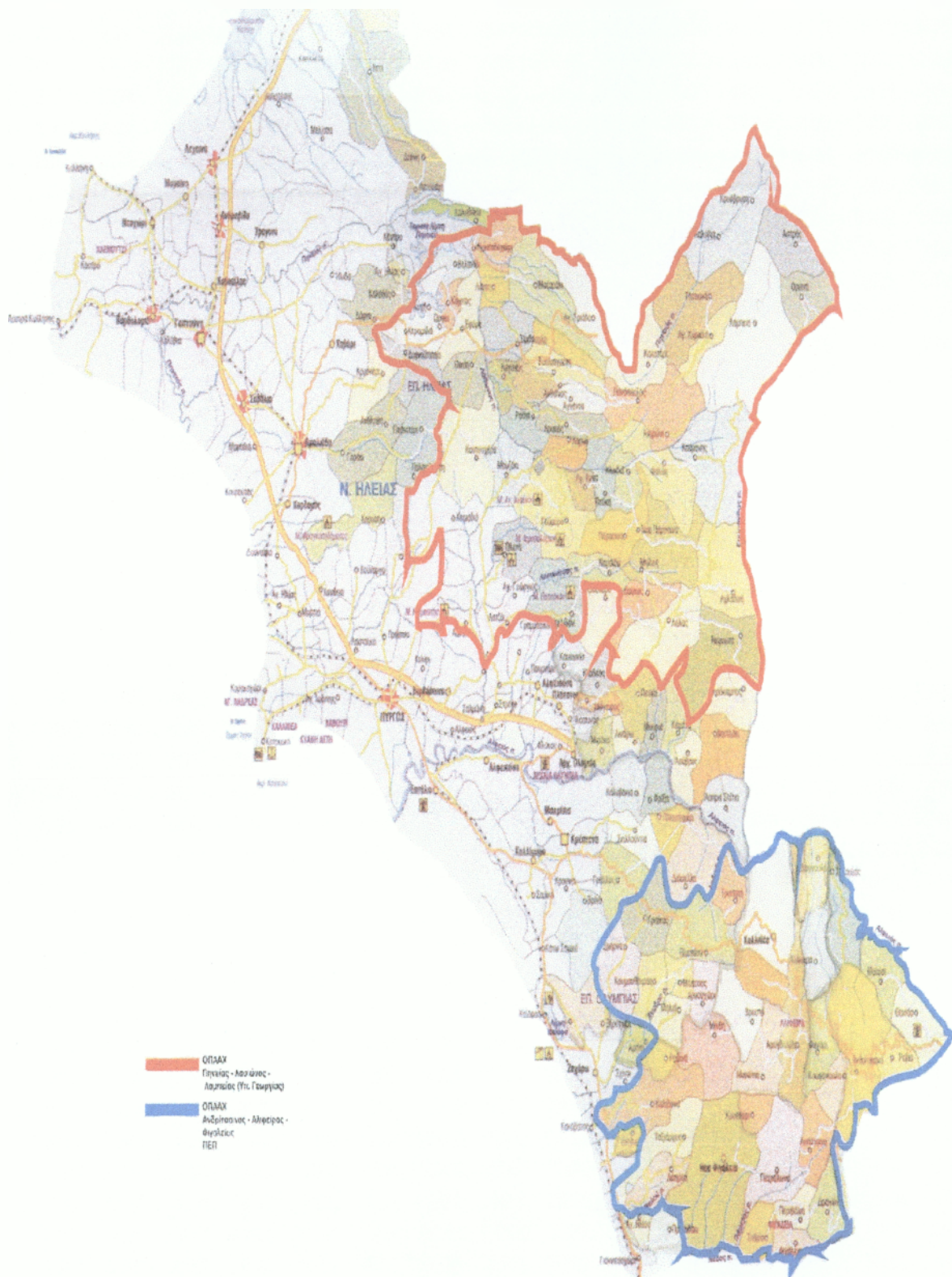
1.2.3.4	Ανάπτυξη συστημάτων τηλεαγοράς, τηλεεργασίας και ηλεκτρονικού εμπορίου (αγροτουριστικών και τοπικών προϊόντων)	15.000	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
1.2.3.5	Ανάπτυξη και πιστοποίηση συστημάτων ποιότητας	30.000	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα	Καθαρή περιοχή LEADER+
	ΣΥΝΟΛΟ	285.000		
1.3	«Υποστηρικτικές ενέργειες»			
1.3.1	Αναβάθμιση δεξιοτήτων και εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού-κατάρτιση			
1.3.1.1	Επαγγελματική κατάρτιση οδηγών ποτάμιων δραστηριοτήτων	40.000	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
1.3.1.2	Κατάρτιση παραγωγών και προσωπικού για την εισαγωγή και εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών	40.000	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
	ΣΥΝΟΛΟ	80.000		
1.3.2	Παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης			
1.3.2.1	Μελέτη αξιοποίησης του τουριστικού ρεύματος της Αρχαίας Ολυμπίας	22.590	Ο.Τ.Δ	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
1.3.2.3	Διαχειριστικό σχέδιο διακίνησης επισκεπτών φαραγγιού Λουσιού-Αλφειού και Νέδα	9.010	Ο.Τ.Δ	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
1.3.2.4	Μελέτη προσδιορισμού προδιαγραφών δικτύωσης επιχειρήσεων περιοχής LEADER+	14.400	Ο.Τ.Δ	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
	ΣΥΝΟΛΟ	46.000		
1.3.3	Ενέργειες προώθησης - προβολής			
1.3.3.1	Έκδοση εντύπου και ηλεκτρονικού υλικού προβολής αγροτουριστικών πόρων, πολιτιστικής ποιότητας, καταχωρήσεις κλπ.	105.000	Συλλογικοί Φορείς Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, Ο.Τ.Α, Ν.Α., Ο.Τ.Δ	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
1.3.3.2	Δημιουργία infokiosks και οθονών πληροφόρησης, σε βασικά σημεία πολιτιστικού-οικολογικού δικτύου	72.000	Συλλογικοί Φορείς Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, Ο.Τ.Α, Ν.Α., Ο.Τ.Δ	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
	ΣΥΝΟΛΟ	177.000		

1.4	«Προστασία-ανάδειξη και αξιοποίηση φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς»			
1.4.1	Προστασία-ανάδειξη και αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος			
1.4.1.1	Αξιοποίηση-ανάδειξη και προστασία περιοχών φυσικού κάλλους, τοπιών και περιοχών	200.000	Ο.Τ.Α Νομικά Πρόσωπα, Συλλογικοί Φορείς, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
1.4.1.2	Συστήματα προστασίας περιβάλλοντος	100.000	Ο.Τ.Α Νομικά Πρόσωπα, Συλλογικοί Φορείς, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
1.4.1.4	Διαδρομές πρόσβασης, μονοπάτια, γεφύρια	50.000	Ο.Τ.Α Νομικά Πρόσωπα, Συλλογικοί Φορείς, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
	ΣΥΝΟΛΟ	350.000		
1.4.2	Δράσεις για την αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος και την ανάδειξη της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του αγροτικού χώρου			
1.4.2.1	Οικιστική αναβάθμιση περιοχών (οικισμών, γειτονιών κλπ) με αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον στα πλαίσια ολοκληρωμένων σχεδίων	125.000	Ο.Τ.Α Νομικά Πρόσωπα, Συλλογικοί Φορείς, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
1.4.2.2	Ανάδειξη μνημείων και κτιρίων αγροτικής κληρονομιάς (μύλοι, κάστρα, ελαιοτριβεία, βρύσες, πολιτιστικά μνημεία δικτύου, γεφύρια, μονές – εκκλησίες, σχολεία κλπ)	50.000	Ο.Τ.Α Νομικά Πρόσωπα, Συλλογικοί Φορείς, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
1.4.2.3	Μουσεία αγροτικής, λαογραφικής και πολιτιστικής κληρονομιάς (λαδιού-ελιάς, αγροτικής τεχνολογίας, οίνου, περιβαλλοντικό μουσείο Φολόης, μικρά εκθετήρια σε κόμβους πολιτιστικού-οικολογικού δικτύου, ιστορικό κλπ.)	145.000	Ο.Τ.Α Νομικά Πρόσωπα, Συλλογικοί Φορείς, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
1.4.2.5	Σήμανση αξιοθέατων, μνημείων, μονοπατιών, κόμβων δικτύου-χαρτογραφήσεις	20.000	Ο.Τ.Α Νομικά Πρόσωπα, Συλλογικοί Φορείς, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
	ΣΥΝΟΛΟ	340.000		
1.4.3	Δράσεις για την ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς			

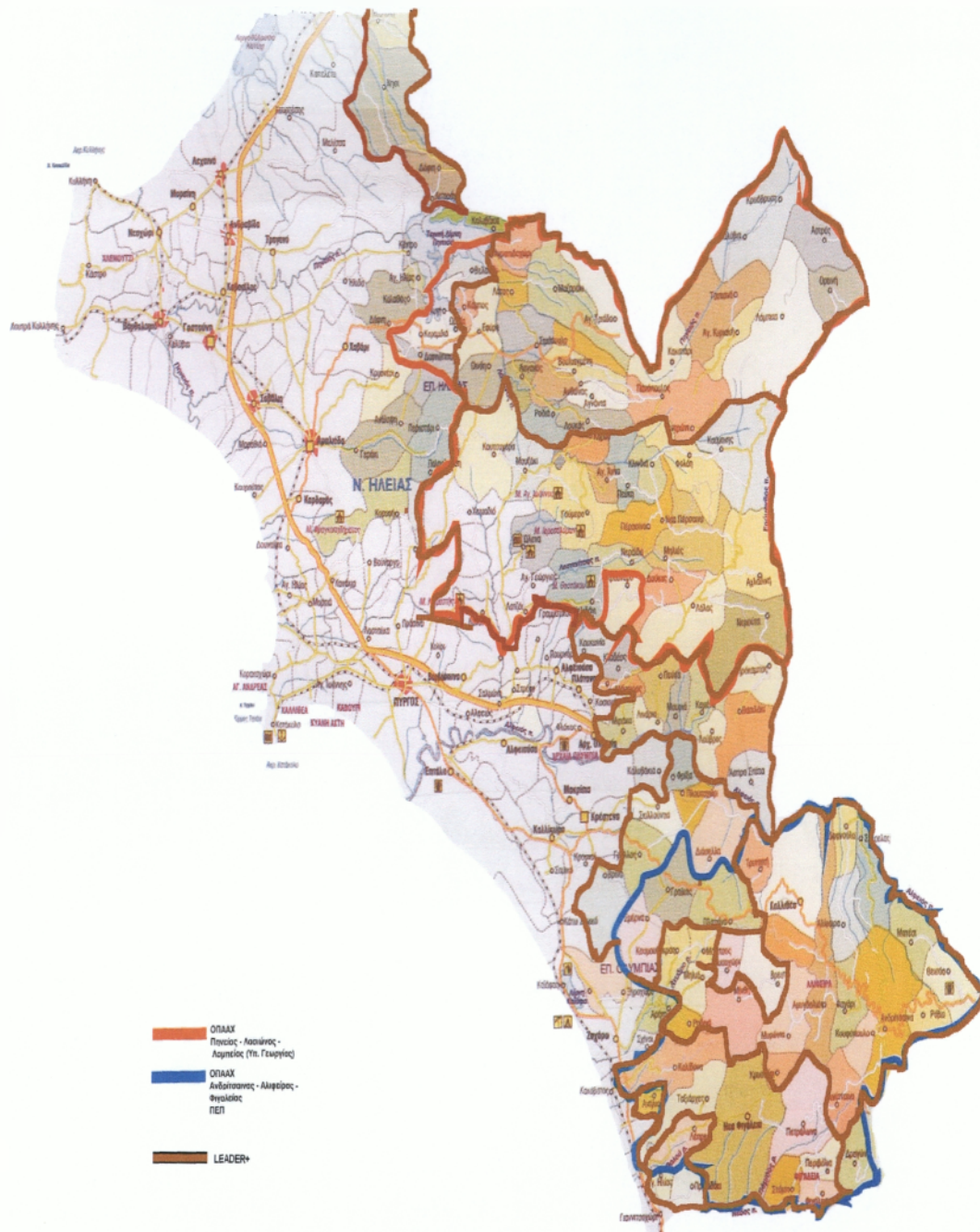
1.4.3.1	Ενίσχυση τοπικών εκδηλώσεων που προωθούν και προβάλλουν την τοπική ιστορία και παράδοση, τα τοπικά προϊόντα	50.000	Ο.Τ.Α, Επιχειρήσεις Ο.Τ.Α, Πολιτιστικοί Σύλλογοι, Συλλογικοί Φορείς, Ο.Τ.Δ	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
1.4.3.2	Ενίσχυση εκδηλώσεων που διοργανώνονται στα πλαίσια της προβολής του δικτύου (ποτάμια, λίμνες, δάση, αθλητισμός, πολιτισμός)	50.000	Ο.Τ.Α, Επιχειρήσεις Ο.Τ.Α, Πολιτιστικοί Σύλλογοι, Συλλογικοί Φορείς, Ο.Τ.Δ	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
1.4.3.4	Εκδηλώσεις ενόψει Ολυμπιάδας 2004	25.000	Ο.Τ.Α, Επιχειρήσεις Ο.Τ.Α, Πολιτιστικοί Σύλλογοι, Συλλογικοί Φορείς, Ο.Τ.Δ	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
	ΣΥΝΟΛΟ	125.000		
	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2: «ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ»			
2.1	«Συνεργασία μεταξύ περιοχών της Ελλάδας: διατοπική-διαπεριφερειακή συνεργασία»			
2.1.1	Συνεργασίες σε θέματα αγροτικού τουρισμού			
2.1.1.1	Οργάνωση, διαχείριση και προβολή του ποιοτικού τουρισμού	55.000	Ο.Τ.Δ	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
2.1.1.2	Πελοπόννησος rail	10.000	Ο.Τ.Δ	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
2.1.1.3	Σήμα ποιότητας-τοπικό σύμφωνο ποιότητας	10.000	Ο.Τ.Δ	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
	ΣΥΝΟΛΟ	75.000		
2.1.2	Συνεργασίες σε θέματα μικρών επιχειρήσεων, αγροτικού και λοιπών τομέων της οικονομίας			
2.1.2.1	Οι δρόμοι του κρασιού της Πελοποννήσου	16.000	Ο.Τ.Δ	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
2.1.2.2	Πελοπόννησος του Λαδιού και της Ελιάς	16.000	Ο.Τ.Δ	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
2.1.2.3	Γαστρονομία της Πελοποννήσου	25.000	Ο.Τ.Δ	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
	ΣΥΝΟΛΟ	57.000		

2.1.3	Συνεργασίες σε θέματα περιβάλλοντος και πολιτιστικής κληρονομιάς			
2.1.3.1	Πολιτιστική γειτονιά της Αρχαίας Ολυμπίας	55.000	Ο.Τ.Δ	Το Σύνολο της περιοχής παρέμβασης LEADER+
	ΣΥΝΟΛΟ	55.500		
2.2	«Συνεργασία μεταξύ περιοχών δύο ή περισσότερων κρατών: διακρατική συνεργασία»			
2.2.1	Συνεργασίες σε θέματα αγροτικού τουρισμού	30.000		
2.2.2	Συνεργασίες σε θέματα μικρών επιχειρήσεων αγροτικού και λοιπών τομέων της οικονομίας	10.000		
2.2.3	Συνεργασίες σε θέματα νέων τεχνολογιών και τεχνογνωσίας	10.000		
2.2.4	Συνεργασίες σε θέματα περιβάλλοντος και πολιτιστικής κληρονομιάς	12.500		
	ΣΥΝΟΛΟ	62.500		

Οι περιοχές εφαρμογής του Προγράμματος ΟΠΑΑΧ παρουσιάζονται στον ακόλουθο χάρτη.+

Οι περιοχές του LEADER+ συμπληρωματικά με τις περιοχές του ΟΠΑΑΧ παρουσιάζονται στον ακόλουθο χάρτη.

2.10 Στόχοι και στρατηγική τοπικού προγράμματος- ορισμός θέματος συσπείρωσης.

Το θέμα συσπείρωσης ή διαφορετικά ο κεντρικός στόχος του τοπικού προγράμματος LEADER+ για την περιοχή του Νομού Ηλείας διατυπώνεται ως εξής:

- Αξιοποίηση και ανάδειξη των πολιτιστικών και περιβαλλοντικών πόρων της περιοχής και σύνδεσή τους με την Αρχαία Ολυμπία στα πλαίσια ενός ολοκληρωμένου προγράμματος ανάπτυξης της περιοχής, μιας περιοχής με μακραίωνη ιστορία και πολιτισμικά χαρακτηριστικά.

Το θέμα της συσπείρωσης είναι χαρακτηριστικό για την ταυτότητα, τους πόρους και την ιστορία της περιοχής. Επί πλέον συσπειρώνει όλους τους φορείς και τις δράσεις της περιοχής προς την εξυπηρέτησή του.

Τα πολιτιστικά μνημεία και το φυσικό περιβάλλον σε συνδυασμό με την ιστορία και την Ολυμπία είναι τα ισχυρά συγκριτικά της πλεονεκτήματα. Θα λειτουργήσουν δε ως προωθητική δύναμη για την ανάκαμψη της περιοχής και την ανασυγκρότησή της.

Βασικός στόχος του προγράμματος είναι η αξιοποίηση του υψηλού τουριστικού ρεύματος της Ολυμπίας, ώστε με την στρατηγική που περιγράφεται παρακάτω να αυξηθεί η επισκεψιμότητα της ορεινής και μειονεκτικής ζώνης και να επιμηκυνθεί ο χρόνος παραμονής της περιοχής.

2.11 Στρατηγικοί στόχοι τοπικού προγράμματος

Στρατηγικός στόχος Α΄

Η ενίσχυση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της περιοχής μέσω εφαρμογής ολοκληρωμένων παρεμβάσεων που θα αμβλύνουν τα μειονεκτήματα και θα μειώσουν τις ανισότητες στην ποιότητα ζωής μεταξύ ορεινών και μη ορεινών περιοχών.

Στρατηγικός στόχος Β΄

Η ανάπτυξη ενός βιώσιμου κοινωνικού ιστού, μέσω της άρσης της απομόνωσης σε όλα τα επίπεδα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής.

Ιδιαίτερα η στρατηγική για την ανάπτυξη του αγροτικού τουρισμού, στοχεύει σε δύο κατευθύνσεις:

- Στην αξιοποίηση του τουριστικού ρεύματος της Αρχαίας Ολυμπίας
- Στην απευθείας σύνδεση της περιοχής με το διεθνές τουριστικό κύκλωμα.

Η στρατηγική για την αξιοποίηση των τοπικών αγροτικών προϊόντων στοχεύει και δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα σε δύο κατευθύνσεις:

- ❖ Σε προϊόντα που συνδέονται με την περιοχή και χαρακτηρίζονται από υψηλή ποιότητα και αγνότητα
- ❖ Στον ποιοτικό εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων επιχειρήσεων και την κωδικοποίηση προδιαγραφών ποιότητας για τα προϊόντα

Οι **Τακτικοί στόχοι** της LEADER+ για την περιοχή εφαρμογής του επιχειρησιακού σχεδίου εκφράζουν τις διάφορες παραμέτρους που θα πρέπει να ικανοποιηθούν μέσα από την υλοποίηση του προτεινόμενου προγράμματος και παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Τακτικός στόχος 1	<i>Διαφοροποίηση του οικονομικού περιβάλλοντος της περιοχής</i>
Τακτικός στόχος 2	<i>Ανάπτυξη δικτυώσεων σε παραγωγικούς τομείς της περιοχής</i>
Τακτικός στόχος 3	<i>Προώθηση ίσων ευκαιριών στην άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας</i>
Τακτικός στόχος 4	<i>Προώθηση της έννοιας της ποιότητας στην παραγωγή προϊόντων και στην παροχή υπηρεσιών</i>
Τακτικός στόχος 5	<i>Προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος, της πολιτιστικής κληρονομιάς και ιδιαίτερα της Ολυμπιακής Γης. Ενοποίηση – σύνδεση όλων των πολιτιστικών και περιβαλλοντικών πόρων της περιοχής και η δημιουργία ενός ενιαίου δικτύου με την Αρχαία Ολυμπία</i>
Τακτικός στόχος 6	<i>Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων και υπηρεσιών με την αξιοποίηση καινοτόμων και σύγχρονων τεχνολογιών</i>
Τακτικός στόχος 7	<i>Ενίσχυση της τοπικής εταιρικής σχέσης</i>

Τακτικός στόχος 8	<i>Χρήση νέων τεχνολογιών για την καλύτερη πρόσβαση των προϊόντων και υπηρεσιών στην αγορά</i>
Τακτικός στόχος 9 (συνέργια με τον Τακτικό στόχο 1)	<i>Αξιοποίηση του τουριστικού ρεύματος της Αρχαίας Ολυμπίας</i>

2.12 Πιλοτικός χαρακτήρας του Τοπικού Προγράμματος

Ο πιλοτικός χαρακτήρας του τοπικού προγράμματος εντοπίζεται κατά κύριο λόγο στην έμφαση που δίδεται:

- Στην εφαρμογή αγροτουριστικών παρεμβάσεων ολοκληρωμένης μορφής σε επιλεγμένα σημεία της περιοχής αναφοράς
- Στην υλοποίηση παρεμβάσεων ολοκληρωμένου χαρακτήρα με υψηλή προστιθέμενη αξία
- Στην προώθηση συμπράξεων – δικτυώσεων ομοειδών επιχειρήσεων αποσκοπώντας στην βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της τοπικής οικονομίας
- Στην δικτύωση και ολοκληρωμένη προβολή όλων των πολιτιστικών και περιβαλλοντικών πόρων της περιοχής για την βελτίωση του τουριστικού προϊόντος και την ισόρροπη ανάπτυξη με αειφορικό τρόπο.

Η περιοχή διαθέτει, όπως αναφέρθηκε, ένα πολύ μεγάλο αριθμό σημαντικών πολιτιστικών μνημείων όλων των ιστορικών περιόδων, έτσι ώστε να μπορεί να χαρακτηριστεί ως ένα <<ανοικτό μουσείο>> ή <<πολιτιστικό πάρκο>>. Ένας σημαντικός αριθμός μνημείων της αρχαιότητας συνδέονται εμμέσως με την Αρχαία Ολύμπια, του Ολυμπιακού αγώνες και την ιστορία τους. Οι χώροι αυτοί, τα μνημεία και οι εκδηλώσεις χαρακτηρίζουν την ταυτότητα της περιοχής, τους στόχους και τις προοπτικές της.

Οι αρχαιολογικοί χώροι και τα πολιτιστικά μνημεία είναι αναπόσπαστα δεδομένα με δύο σημαντικές παραμέτρους:

1. Με το περιβάλλον της περιοχής που σε σημαντικό αριθμό παραμένει αναλλοίωτο και αποτελεί βασικό της αναπτυξιακό πόρο

Έτσι στην περιοχή συναντά κανείς περιοχές και στοιχεία πολύ υψηλής αισθητικής και οικολογικής αξίας. Τα σημαντικότερα από αυτά έχουν χαρακτηριστεί και έχουν ενταχθεί σε καθεστώς προστασίας.

2. με τα προϊόντα της Ολυμπιακής Γης, τα οποία λόγω των ιδανικών συνθηκών και των παραδοσιακών, σε σημαντικό βαθμό, τεχνικών τους διατηρούν την ποιότητά τους και μπορούν να στηρίξουν την ανασυγκρότηση της περιοχής με τον κατάλληλο τεχνολογικό και διαρθρωτικό εκσυγχρονισμό.

Τα στοιχεία αυτά, σε συνδυασμό με τον υγιεινό χαρακτήρα της μεσογειακής δίαιτας σήμερα μπορούν να αποτελέσουν βασικούς πόρους τόνωσης της οικονομίας της περιοχής στη βάση της διαφοροποίησης της τοπικής οικονομίας.

2.13 Συνοπτική παρουσίαση των αξόνων και των μέτρων του Τοπικού Προγράμματος

Οι άξονες και τα μέτρα του τοπικού προγράμματος είναι τα ακόλουθα:

Άξονας προτεραιότητας 1: <<Ολοκληρωμένες και πιλοτικού χαρακτήρα στρατηγικές αγροτικής ανάπτυξης>>.

Μέτρο 1.1:<< Τεχνική στήριξη φορέων υλοποίησης (Ομάδων Τοπικής Δράσης)>>

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Ενδεικτικές κατηγορίες πράξεων που προβλέπεται να περιληφθούν από την Ο.Τ.Δ στα πλαίσια της υλοποίησης του μέτρου 1.1 είναι:

Κατηγορίες πράξεων	Επιχορήγηση %
1. Στελέχωση και λειτουργία της Ομάδας Τοπικής Δράσης (Ο.Τ.Δ)	100 %
2. Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση τοπικού πληθυσμού των περιοχών παρέμβασης	100 %

3. Αξιολόγηση προγράμματος και επενδυτικών σχεδίων δράσης	100 %
4. Εξοπλισμός και μηχανοργάνωση της Ομάδας Τοπικής Δράσης(Ο.Τ.Δ)	80%
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	1.185.200

Μέτρο 1.2: «Ενισχύσεις σε επενδύσεις – στήριξη στην επιχειρηματικότητα»

Στόχος του μέτρου που συγκεντρώνει το 68,7% των πόρων του παρόντος επιχειρησιακού σχεδίου είναι η ορθολογική αξιοποίηση της φέρουσας ικανότητας της περιοχής αναφοράς, μέσα από την ενεργοποίηση του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας.

Η διαμόρφωση ίσων ευκαιριών στην άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας και η ιδιαίτερη στήριξη πληθυσμιακών ομάδων, όπως γυναίκες, οι νέοι και τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Η ενσωμάτωση ποιοτικών χαρακτηριστικών στις διαδικασίες παραγωγής, στα παραγόμενα προϊόντα και στις παρεχόμενες υπηρεσίες για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας σε τοπικό και ευρύτερο επίπεδο.

Η προώθηση καινοτόμων επενδυτικών πρακτικών παραγωγής και προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών, φιλικών προς το περιβάλλον, που ενισχύουν τη διαφοροποίηση της παραγωγικής βάσης και διαμορφώνουν ένα ενιαίο σκηνικό στο παραγωγικό προφίλ της περιοχής.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

1) Παρεμβάσεις αγροτικού τουρισμού ολοκληρωμένης προσέγγισης

Κατηγορίες πράξεων	Επιχορήγηση %
1. Δημιουργία και βελτίωση υποδομών διανυκτέρευσης	55%
2. Επισκέψιμα αγροκτήματα (ελάχιστη έκταση οικοπέδου 20 στρέμματα)	55%
3. Δημιουργία και βελτίωση υποδομών	

εστίασης	55%
4. Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού	55%
5. Τοπικά κέντρα οργάνωσης πληροφόρησης και προώθησης αγροτικού τουρισμού	55%
6. Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού	55%
7. Βελτιώσεις επιχειρήσεων αγροτικού τουρισμού για προσαρμογή στις ανάγκες πιστοποίησης ή δικτύωσης	55%
8. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	1.592.400

2) Μικρές επιχειρήσεις του αγροτικού και των λοιπών τομέων της οικονομίας

Κατηγορίες πράξεων	Επιχορήγηση %
1. Ενίσχυση βιοτεχνικών και χειροτεχνικών μονάδων και ανάδειξη παραδοσιακών επαγγελμάτων (σιδηρουργεία, ξύλο, υφαντά, βιοτεχνίες)	55%
2. Αξιοποίηση τοπικών πόρων (νερό, πέτρα, κάρβουνο, πηλός αδρανής)	55%
3. Αξιοποίηση γεωργικών τοπικών προϊόντων ποιότητας με ιδιαίτερη προτεραιότητα σε βιολογικά, επώνυμα και παραδοσιακά προϊόντα (λάδι, ελιές, κρασί, κεράσι, τουρσιά, κηπευτικά)	50%

4. Επιχειρήσεις αξιοποίησης τυροκομικών προϊόντων ποιότητας, κρέατος, μελιού κτλ, κτηνοτροφικών προϊόντων με ιδιαίτερη έμφαση σε βιολογικά και επώνυμα ή παραδοσιακά προϊόντα	50%
5. Αξιοποίηση αρωματικών φυτών σε πρωτότυπες εφαρμογές	50%
6. Αξιοποίηση και προβολή παραδοσιακών προϊόντων και εδεσμάτων (ηδύποτα, γλυκά, ζυμαρικά, αρτοσκευάσματα)	55%
7. Αξιοποίηση παραδοσιακών τεχνικών και χώρων	75%
8. Εκτροφεία θηραμάτων	50%
9. Επιχειρήσεις κοινωνικής εξυπηρέτησης (παιδικοί σταθμοί, υπηρεσίες φροντίδας ηλικιωμένων, άρσης απομόνωσης)	55%
10. Βελτιώσεις επιχειρήσεων για προσαρμογή στις ανάγκες πιστοποίησης ή δικτύωσης	50%
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	1.291.000

3. Επενδύσεις που ενισχύουν τη συλλογική, τομεακή και διατομεακή δράση, με τη χρήση σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και νέων τεχνικών.

Κατηγορίες πράξεων	Επιχορήγηση %
1. Εγκατάσταση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας	75%

2. Στήριξη δικτύων φορέων – επιχειρήσεων και συλλογικών σχημάτων επαγγελματιών προώθησης τοπικών προϊόντων ποιότητας και προώθησης τοπικού τουρισμού ποιότητας	75%
3. Ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών πληροφόρησης (ιστοσελίδες) μικρών επιχειρήσεων	75%
4. Ανάπτυξη συστημάτων τηλεαγοράς , τηλεεργασίας και ηλεκτρονικού εμπορίου (αγροτουριστικών και τοπικών προϊόντων)	75%
5. Ανάπτυξη και πιστοποίηση σημάτων ποιότητας με προτεραιότητα στα τρόφιμα- ποτά	75%
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	213.750

Μέτρο 1.3: <<Υποστηρικτικές ενέργειες >>

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

1. Αναβάθμιση δεξιοτήτων και εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού-κατάρτιση

Κατηγορίες πράξεων	Επιχορήγηση %
1. Επαγγελματική κατάρτιση οδηγών ποτάμιων δραστηριοτήτων	80%
2. Κατάρτιση παραγωγών και προσωπικού για την εισαγωγή και την εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών	80%
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	64.000

2. Παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης

Στην κατηγορία αυτή προτείνετε η εκπόνηση μελετών, οι οποίες κρίνονται αναγκαίες για την επιτυχή ολοκλήρωση δράσεων που εντάσσονται στα υπόλοιπα μέτρα του παρόντος επιχειρησιακού σχεδίου.

Κατηγορίες πράξεων	Επιχορήγηση %
1. Μελέτη αξιοποίησης του τουριστικού ρεύματος της Αρχαίας Ολυμπίας	100%
2. Διαχειριστικό σχέδιο διακίνησης επισκεπτών φαραγγιού Λουσίου- Αλφειού και Νέδας	100%
3. Μελέτη προσδιορισμού προδιαγραφών δικτύωσης επιχειρήσεων περιοχής LEADER+	100%
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	46.000

3. Ενέργειες προώθησης – προβολής

Στην κατηγορία αυτή προβλέπονται ενέργειες που έχουν σαν σκοπό τη γενικότερη προβολή της περιοχής αναφοράς και ειδικότερα των φυσικών, οικονομικών και πολιτιστικών πόρων προκειμένου να επιτευχθεί είτε η προσέλκυση επενδυτών είτε ειδικών ομάδων τουριστών.

Ενέργειες αυτής της μορφής που θα υλοποιηθούν είναι:

Κατηγορίες πράξεων	Επιχορήγηση %
1. Έκδοση εντύπου και ηλεκτρονικού υλικού προβολής αγροτουριστικών πόρων, πολιτιστικής ταυτότητας, καταχωρήσεις	70%
2. Δημιουργία infokiosks και οθονών πληροφόρησης σε βασικά σημεία πολιτιστικού – οικολογικού δικτύου	70%

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	123.900
--------------------------------	----------------

Οι ανωτέρω ενέργειες εντάσσονται στο πλαίσιο ενός γενικότερου προγράμματος προβολής και δημοσιότητας της Ορεινής Ηλείας – Ολυμπίας.
Μέτρο 1.4: <<Προστασία – ανάδειξη και αξιοποίηση φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς>>

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

1. Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος

Κατηγορίες πράξεων	Επιχορήγηση %
1. Αξιοποίηση – ανάδειξη και προστασία περιοχών φυσικού κάλλους, τοπίων και περιοχών	100%
2. Συστήματα προστασίας περιβάλλοντος	100%
3. Διαδρομές πρόσβασης, μονοπάτια, γεφύρια	100%
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	350.000

2. Δράσεις για την αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος και την ανάδειξη της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του αγροτικού χώρου.

Κατηγορίες πράξεων	Επιχορήγηση %
1. Οικιστική αναβάθμιση περιοχών (οικισμών, γειτονιών) με αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, στα πλαίσια ολοκληρωμένων σχεδίων	100%
2. Ανάδειξη μνημείων και κτιρίων αγροτικής κληρονομιάς (μύλοι, κάστρα, ελαιοτριβεία, βρύσες, πολιτιστικά μνημεία δικτύου, γεφύρια, μονές εκκλησίες, σχολεία)	100%
3. Μουσεία αγροτικής, λαογραφικής και πολιτιστικής κληρονομιάς (λαδιού-ελιάς, αγροτικής τεχνολογίας, οίνου, περιβαλλοντικό μουσείο Φολόης, μικρά εκθετήρια σε κόμβους πολιτιστικού – οικολογικού δικτύου, ιστορικό)	100%
4. Σήμανση αξιοθέατων, μνημείων, μονοπατιών, κόμβων δικτύου- χαρτογραφήσεις	100%
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	340.000

3. Δράσεις για την ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς.

Κατηγορίες πράξεων	Επιχορήγηση %
1. Ενίσχυση τοπικών εκδηλώσεων που προωθούν και προβάλλουν την τοπική ιστορία και παράδοση, τα τοπικά προϊόντα – Γαστρονομική Ολυμπιάδα	75%
2. Ενίσχυση εκδηλώσεων που διοργανώνονται στα πλαίσια της προβολής του δικτύου (ποτάμια, λίμνες, δάση, αθλητισμός, πολιτισμός)	75%
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	93.750%

Άξονας προτεραιότητας 2:

<<Στήριξη συνεργασίας μεταξύ αγροτικών περιοχών>>

Μέτρο 2.1:<< Συνεργασία μεταξύ περιοχών της Ελλάδας:διατοπική - διαπεριφερειακή συνεργασία>>

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Στα πλαίσια του μέτρου θα περιληφθούν οι ακόλουθες κατηγορίες πράξεων:

1. Συνεργασίες σε θέματα Αγροτικού τουρισμού

Κατηγορίες πράξεων	Επιχορήγηση %
1. οργάνωση, διαχείριση και προβολή του ποιοτικού τουρισμού	80%
2. Πελοπόννησος rail	80%
3. Σήμα ποιότητας – τοπικό σύμφωνο ποιότητας	80%
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	60.000

2. Συνεργασίες σε θέματα μικρών επιχειρήσεων αγροτικού και λοιπών τομέων της οικονομίας.

Κατηγορίες πράξεων	Επιχορήγηση %
1. Οι δρόμοι του κρασιού της Πελοποννήσου	80%
2. Πελοπόννησος του λαδιού και της ελιάς	80%
3. Γαστρονομία της Πελοποννήσου	80%
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	45.600

3. Συνεργασίες σε θέματα περιβάλλοντος και πολιτιστικής κληρονομιάς

Κατηγορίες πράξεων	Επιχορήγηση %
1. Πολιτιστική γειτονιά της Αρχαίας Ολυμπίας	80%
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	44.400

Μέτρο 2.2:<<Συνεργασία μεταξύ περιοχών δύο ή περισσότερων κρατών:διακρατική συνεργασία>>

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Στα πλαίσια του μέτρου αυτού, μπορούν να περιληφθούν οι ακόλουθες ενδεικτικές κατηγορίες πράξεων:

Κατηγορίες πράξεων	Επιχορήγηση %
1. Συνεργασίες σε θέματα Αγροτικού τουρισμού	80%
2. Συνεργασίες σε θέματα μικρών επιχειρήσεων αγροτικού και λοιπών τομέων της οικονομίας	80%
3. Συνεργασίες σε θέματα νέων τεχνολογιών και τεχνογνωσίας	80%
4. Συνεργασίες σε θέματα περιβάλλοντος και πολιτιστικής κληρονομιάς	80%
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	50.000

2.14 Τα χρηματοδοτικά στοιχεία ανά μέτρο των αξόνων προτεραιότητας του LEADER+

Μέτρο 1.2: «Ενισχύσεις σε επενδύσεις – στήριξη στην επιχειρηματικότητα»

Πράξη 1.2.1. Παρεμβάσεις αγροτικού τουρισμού ολοκληρωμένης προσέγγισης

Τίτλος δράσης 1.2.1.1 Δημιουργία και βελτίωση υποδομών διανυκτέρευσης

Περιοχή εφαρμογής: Καθαρή περιοχή LEADER+

Υποψήφιοι τελικοί αποδέκτες LEADER+: Φυσικά και Νομικά πρόσωπα

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΟ (ΕΥΡΩ)	ΠΟΣΟΣΤΟ
Συνολικό κόστος	800.000,00	100
Συνολικό επιλέξιμο κόστος	800.000,00	100
Δημ. Δαπάνη (επιχ/ση)	440.000,00	55
Ιδία συμμετοχή	360.000,00	45

Περιγραφή δράσης

Η δράση περιλαμβάνει:

- Δημιουργία νέων καταλυμάτων για την συμπλήρωση της δυναμικότητας της περιοχής στην περιοχή παρέμβασης, εκτός των περιοχών που εφαρμόζονται από ΟΠΑΑΧ, στις οποίες δεν θα γίνουν νέα καταλύματα.
- Βελτίωση των υποδομών διανυκτέρευσης των περιοχών παρέμβασης, εκτός όσων περιλαμβάνονται από ΟΠΑΑΧ.

Όλα τα καταλύματα, που θα ενταχθούν στο Πρόγραμμα, πρέπει να πληρούν τις προδιαγραφές της ΚΥΑ 471/2002.

Η βελτίωση των υποδομών διανυκτέρευσης, των περιοχών που περιλαμβάνονται στα ΟΠΑΑΧ, έτσι ώστε να πληρούν ειδικές πρόσθετες προδιαγραφές που καθορίζονται από το Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας (ΤΣΠ) στο οποίο θα ενταχθούν αυτά τα καταλύματα, είναι επιλέξιμη στα πλαίσια της δράσης

1.2.1.7(επισημαίνεται πως για της περιοχές όπου θα υλοποιηθεί πρόγραμμα ΟΠΑΑΧ δεν περιλαμβάνονται πράξεις δημιουργίας υποδομών διανυκτέρευσης (ξενώνες – καταλύματα)

Τα καταλύματα θα εφαρμόσουν υποχρεωτικά:

- ✓ Τις κατευθύνσεις της μελέτης που έχει εκπονήσει η ΑΝΟΛ Α.Ε και αφορά στην τήρηση προδιαγραφών ποιότητας, στην οποία έχει ληφθεί υπόψη και η ιδιαίτερη φυσιογνωμία της περιοχής και τα χαρακτηριστικά των οικισμών.
- ✓ Την ΚΥΑ 471/10-7-02 του Υπουργείου για τις λειτουργικές μορφές και τάξεις των τουριστικών καταλυμάτων
- ✓ Θα ενταχθούν στο Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας (ΤΣΠ)

Τίτλος δράσης 1.2.1.2 Δημιουργία και βελτίωση υποδομών εστίασης

Περιοχή εφαρμογής: Καθαρή περιοχή LEADER+

Υποψήφιοι τελικοί αποδέκτες LEADER+: Φυσικά και Νομικά πρόσωπα

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΟ (ΕΥΡΩ)	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Συνολικό κόστος	106.015,60	100
Δημ. Δαπάνη (επιχ/ση)	58.308,58	55
Ιδία συμμετοχή	47.707,02	45

Περιγραφή δράσης

Περιλαμβάνεται:

- ❖ Η δημιουργία υποδομών εστίασης (εστιατόρια, παραδοσιακές ταβέρνες, επιχειρήσεις catering) στις περιοχές που δεν υπάρχουν ΟΠΑΑΧ(«**καθαρή περιοχή**»)
- ❖ Η βελτίωση υποδομών εστίασης στις περιοχές που δεν υπάρχουν ΟΠΑΑΧ («**καθαρή**» **περιοχή**)

Η βελτίωση υποδομών εστίασης στις περιοχές των ΟΠΑΑΧ έτσι ώστε να πληρούν ειδικές πρόσθετες προδιαγραφές που καθορίζονται από τα ΤΟΠΙΚΟ Σύμφωνο Ποιότητας, στο οποίο θα ενταχθούν αυτά τα κέντρα, θα ενταχθεί στη δράση 1.2.1.7.

Οι χώροι εστίασης θα εφαρμόσουν υποχρεωτικά:

- ✓ Τις κατευθύνσεις της μελέτης που έχει εκπονήσει η ΑΝΟΛ Α.Ε και αφορά στην τήρηση προδιαγραφών ποιότητας, στην οποία έχει ληφθεί υπόψη και η ιδιαίτερη φυσιογνωμία της περιοχής και τα χαρακτηριστικά των οικισμών.
- ✓ Θα ενταχθούν στο Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας (ΤΣΠ)

Τίτλος δράσης 1.2.1.3 Επισκέψιμα αγροκτήματα

Περιοχή εφαρμογής: Καθαρή περιοχή LEADER+

Υποψήφιοι τελικοί αποδέκτες LEADER+: Φυσικά και Νομικά πρόσωπα

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΟ (ΕΥΡΩ)	ΠΟΣΟΣΤΟ
Συνολικό κόστος	800.000,00	100
Συνολικό επιλέξιμο κόστος	800.000,00	100
Δημ. Δαπάνη (επιχ/ση)	440.000,00	55
Ιδία συμμετοχή	360.000,00	45

Περιγραφή δράσης

Η δράση περιλαμβάνει τη δημιουργία επισκέψιμων αγροκτημάτων με πρόβλεψη υποδομής διανυκτέρευσης.

Αναμένεται να δημιουργηθούν επισκέψιμα αγροκτήματα στις περιοχές τουριστικής ανάπτυξης, μέσα στα οποία θα υπάρχουν υποδομές φιλοξενίας (ταβέρνες – διαμονή), η δυνατότητα ξενάγησης – εκπαίδευσης και αφοράς απευθείας νωπών και μεταποιημένων προϊόντων του αγροκτήματος.

Το χαρακτηριστικό και η καινοτομία της τουριστικής πρακτικής του αγροκτήματος θα είναι γεγονός, ότι ο επισκέπτης θα μπορεί να συμμετέχει στις εργασίες του αγροκτήματος, να προετοιμάζει το πρωινό ή το γεύμα του, από προϊόντα που θα παράγονται στο αγρόκτημα (γάλα, αυγά, τυρί, κηπευτικά, κρέας) ή και να κάνει μικρούς περιπάτους με άλογα και τα ποδήλατα που θα είναι διαθέσιμα.

Επίσης προτείνεται η δημιουργία και εγκαταστάσεων για μεταποίηση – τυποποίηση της παραγωγής του αγροκτήματος, καθώς επίσης και υποδομή για απευθείας πώληση προϊόντων στους επισκέπτες.

Ιδιαίτερη προτεραιότητα θα δοθεί, σε μονάδες βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, αλλά και μονάδες παραγωγή παραδοσιακών προϊόντων και τοπικών προϊόντων ποιότητας (τσιγαρίδα, λάδι, κρασί, τυροκομικά, αρωματικά)

Η δράση θα αναπτυχθεί σε ολόκληρη την περιοχή (ΟΠΑΑΧ και λοιπή)

Τα αγροκτήματα θα εφαρμόσουν υποχρεωτικά:

- Τις κατευθύνσεις της μελέτης που έχει εκπονήσει η ΑΝΟΛ Α.Ε και αφορά στην τήρηση προδιαγραφών ποιότητας, στην οποία έχει ληφθεί υπόψη και η ιδιαίτερη φυσιογνωμία της περιοχής και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των οικισμών
- Την ΚΥΑ 471/10-7-02 του Υπουργείου, για τις λειτουργικές μορφές και τάξεις των τουριστικών καταλυμάτων
- Επιπρόσθετα θα πρέπει να περιλαμβάνεται γήπεδο εγκατάστασης που θα αφορά παραγωγική έκταση 20 στρ. και άνω
- Θα ενταχθούν στο Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας (ΤΣΠ).

Οι εγκαταστάσεις του αγροκτήματος, θα είναι ήπιου χαρακτήρα και θα εναρμονίζονται με το φυσικό περιβάλλον.

Μπορούν να υλοποιηθούν στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης

Τίτλος δράσης 1.2.1.4 Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού

Περιοχή εφαρμογής: Περιοχή LEADER+ στην οποία δεν θα εφαρμοστούν ΟΠΑΑΧ («καθαρή» περιοχή)

Υποψήφιοι τελικοί αποδέκτες LEADER+: Φυσικά και Νομικά πρόσωπα

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΟ (ΕΥΡΩ)	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Συνολικό κόστος	66.385,16	100
Δημ. Δαπάνη (επιχ/ση)	36.511,84	55
Ιδία συμμετοχή	29.873,32	45

Περιγραφή δράσης

Η δράση περιλαμβάνει την ανάπτυξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών αγροτικού τουρισμού (ιαματικός, ορεινός, εκπαιδευτικός, κατασκηνωτικός)

Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί:

- Στην ανάπτυξη ποτάμιου τουρισμού, ιδίως στις περιοχές Αλφειού, Ερύμανθου. Θα αναπτυχθούν δραστηριότητες ράφτιγκ, καγιάκ. Επίσης δραστηριότητες για αλιεία αναψυχής στα ποτάμια, κολύμβηση, περπάτημα.
- Σημαντική για το πρόγραμμα θα είναι η αξιοποίηση της λίμνης Πηνειού, μέσω ήπιων δραστηριοτήτων (αναψυχή, ερασιτεχνική αλιεία, ναυαθλητικές δραστηριότητες)
- Στην στήριξη δραστηριοτήτων που συνδέονται με την ανάπτυξη ορεινού τουρισμού (μονοπάτια, φαράγγια, αναρρίχηση, αλεξίπτωτο πλαγιάς, ποτάμια), ιππικού τουρισμού (κυρίως στην περιοχή δάσους της Φολόης) και ιδίως πολιτιστικού τουρισμού και οικότουρισμού, που αποτελούν σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής.

Οι δράσεις θα αναπτυχθούν, μόνο στο τμήμα της περιοχής παρέμβασης, που δεν υπάρχουν ΟΠΑΑΧ.

Οι επενδύσεις στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού θα εφαρμόσουν υποχρεωτικά:

- Τις κατευθύνσεις της μελέτης που έχει εκπονήσει η ΑΝΟΛ Α.Ε και αφορά στην τήρηση προδιαγραφών ποιότητας, στην οποία έχει ληφθεί υπόψη και η ιδιαίτερη φυσιογνωμία της περιοχής και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των οικισμών
- Θα ενταχθούν στο Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας (ΤΣΠ).

Τίτλος δράσης 1.2.1.5 Τοπικά κέντρα οργάνωσης και προώθησης αγροτικού τουρισμού.

Περιοχή εφαρμογής: Το σύνολο της περιοχής παρέμβασης του LEADER+.

Υποψήφιοι τελικοί αποδέκτες LEADER+: Φυσικά και Νομικά πρόσωπα, Συλλογικοί φορείς.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΟ (ΕΥΡΩ)	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Συνολικό κόστος	58.750,53	100
Δημ. Δαπάνη (επιχ/ση)	32.312,79	55

Πτυχιακή εργασία Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+. Η εφαρμογή και η υλοποίηση της στο Νομό Ηλείας.

Παυλοπούλου Κων/να

Ιδία συμμετοχή	26.437,74	45
----------------	-----------	----

Περιγραφή δράσης

Θα δημιουργηθούν και εξοπλιστούν, τοπικά κέντρα οργάνωσης, πληροφόρησης και προώθησης αγροτικού τουρισμού.

Τα τοπικά κέντρα αυτά εντοπίζονται στις περιοχές του πολιτιστικού – περιβαλλοντικού δικτύου και αναλαμβάνουν:

- ✓ Την πληροφόρηση των επισκεπτών και την προβολή της περιοχής και των δυνατοτήτων που προσφέρει
- ✓ Την επαφή με τουριστικά πρακτορεία και την προώθηση πακέτων αγροτικού τουρισμού
- ✓ Την κατεύθυνση του ρεύματος των επισκεπτών προς συγκεκριμένους προορισμούς και δραστηριότητες, την οργάνωση αυτών των δραστηριοτήτων (πχ. μονοπάτια), καθώς επίσης και κατά περίπτωση, την κράτηση καταλυμάτων.

Δυνητικοί φορείς υλοποίησης, είναι συλλογικοί φορείς των επιχειρηματιών του κλάδου και ιδιώτες.

Τα τοπικά κέντρα θα εφαρμόσουν υποχρεωτικά:

- ❖ Τις κατευθύνσεις της μελέτης που έχει εκπονήσει η ΑΝΟΛ Α.Ε και αφορά στην τήρηση προδιαγραφών ποιότητας, στην οποία έχει ληφθεί υπόψη και η ιδιαίτερη φυσιογνωμία της περιοχής και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των οικισμών
- ❖ Θα ενταχθούν στο Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας (ΤΣΠ).

Τίτλος δράσης 1.2.1.6 Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού

Περιοχή εφαρμογής: Πλην των παραδοσιακών καφενείων, η δράση αυτή θα εφαρμοστεί στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης του LEADER+.

Υποψήφιοι τελικοί αποδέκτες LEADER+: Φυσικά και Νομικά πρόσωπα.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΟ (ΕΥΡΩ)	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Συνολικό κόστος	185.272,73	100

Δημ. Δαπάνη (επιχ/ση)	101.900,00	55
Ιδία συμμετοχή	83.372,73	45

Περιγραφή δράσης

Η δράση περιλαμβάνει, την ενίσχυση των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών, για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού. Ενδεικτικά (και με βάση το εκδηλωμένο ενδιαφέρον) αναφέρονται:

- Δημιουργία και εκσυγχρονισμός παραδοσιακών καφενείων (μόνο στην «καθαρή περιοχή»)
- Κέντρων δημιουργικής απασχόλησης επισκεπτών, εποχικών παιδικών σταθμών, σταθμών ολιγόωρης φύλαξης παιδιών.
- Μονάδες εκπαίδευσης και παροχής υπηρεσιών ανιναταίρ για την εξυπηρέτηση τουριστικών μονάδων περιοχής.

Οι μονάδες τέτοιου τύπου περιλαμβάνουν τις υποδομές και τις εγκαταστάσεις για την δημιουργία του απαραίτητου εξοπλισμού για την εκπαίδευση του προσωπικού και την εκτέλεση παραστάσεων (ακροβατικά, στολές). Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η υποδομή και η εκπαίδευση για αναπαραστάσεις Αρχαίων Μύθων, που σχετίζονται με την Αρχ. Ολυμπία και τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Οι επιχειρήσεις που θα ενταχθούν θα εφαρμόσουν υποχρεωτικά:

- ✓ Τις κατευθύνσεις της μελέτης που έχει εκπονήσει η ΑΝΟΛ Α.Ε και αφορά στην τήρηση προδιαγραφών ποιότητας, στην οποία έχει ληφθεί υπόψη και η ιδιαίτερη φυσιογνωμία της περιοχής και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των οικισμών
- ✓ Θα ενταχθούν στο Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας (ΤΣΠ).

Τίτλος δράσης 1.2.1.7 Βελτίωση επιχειρήσεων αγροτικού τουρισμού για προσαρμογή στις ανάγκες πιστοποίησης ή δικτύωσης

Περιοχή εφαρμογής: Το σύνολο της περιοχής παρέμβασης του LEADER+.

Υποψήφιοι τελικοί αποδέκτες LEADER+: Φυσικά και Νομικά πρόσωπα.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΟ (ΕΥΡΩ)	ΠΟΣΟΣΤΟ
Συνολικό κόστος	270.000,00	100
Συνολικεπιλέξιμο κόστος	270.000,00	100
Δημ. Δαπάνη (επιχ/ση)	148.500,00	55
Ιδία συμμετοχή	121.500,00	45

Περιγραφή δράσης

Η δράση περιλαμβάνει μικρές παρεμβάσεις εκσυγχρονισμού και βελτίωσης τουριστικών επιχειρήσεων (καταλυμάτων, κέντρων εστίασης και λοιπών επιχειρήσεων που εμπλέκονται με τον τουρισμό), έτσι ώστε αυτές να ικανοποιούν τις προδιαγραφές που απαιτούνται, αφενός μεν για την ένταξή τους στο δίκτυο τουριστικών επιχειρήσεων που θα δημιουργηθεί (Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας), αφετέρου για την εγκατάσταση σ' αυτές συστημάτων διασφάλισης ποιότητας (ISO EMAS).

Διευκρινίζεται ότι βελτιώσεις και εκσυγχρονισμοί καταλυμάτων, κέντρων εστίασης κτλ., ώστε να πληρούν αυτές τις προϋποθέσεις για ένταξη στο δίκτυο, αφορούν μόνο την περιοχή των ΟΠΑΑΧ από τη δράση αυτή. Οι λοιποί εκσυγχρονισμοί (εκτός περιοχής ΟΠΑΑΧ), εντάσσονται στη δράση 1.2.1.1, 1.2.1.2, 1.2.1.3.

Απαραίτητη προϋπόθεση η ένταξη των παραπάνω στο δίκτυο.

Οι λοιπές παρεμβάσεις για την εγκατάσταση συστημάτων ποιότητας, μπορεί να αφορούν το σύνολο της περιοχής.

Οι ακριβείς προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι επιχειρήσεις που θα ενταχθούν σε δίκτυο, ο αριθμός και το είδος των δικτύων, καθορίζονται στα πλαίσια της εμπειρογνωμοσύνης που έχει εκπονήσει η ΟΤΔ.

Οι παρεμβάσεις περιλαμβάνουν επενδύσεις σε κτιριακά και σε άλλα έργα υποδομής, σε εξοπλισμό, αλλά και σε λειτουργικά δεδομένα των μονάδων (υπηρεσίες, λογισμικό).

Το δίκτυο θα εφαρμοστεί στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης και θα περιλαμβάνει τις τουριστικές επιχειρήσεις.

Σημειώνεται επίσης ότι η ένταξη των τουριστικών επιχειρήσεων στο Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας, είναι υποχρεωτική για τις επιχειρήσεις σε ολόκληρη την περιοχή παρέμβασης.

Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που αφορούν τη δράση 1.2.1

1. Παρεμβάσεις αγροτικού τουρισμού ολοκληρωμένης προσέγγισης

- Η δημιουργία νέων κτιριακών εγκαταστάσεων.
- Η αγορά και εγκατάσταση του απαραίτητου ηλεκτρομηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων Telex, fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών, συστημάτων ασφάλειας εγκαταστάσεων.
- Η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.
- Η επέκταση και βελτίωση υφιστάμενων κτιριακών υποδομών, του περιβάλλοντα χώρου, ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και λοιπού εξοπλισμού.
- Η βελτίωση της προσπελασιμότητας – σύνδεσης των επενδύσεων με το υφιστάμενο οδικό δίκτυο, με μικρές παρεμβάσεις αναβάθμισης του δικτύου πρόσβασης (πλακοστρώσεις, μικρά τεχνικά), καθώς και τα λοιπά έργα βασικής υποδομής (ύδρευση, αποχέτευση, ηλεκτροδότηση). Οι δαπάνες των έργων υποδομής δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 15% του συνολικού επιλέξιμου κόστους της επένδυσης, ενώ όταν η επένδυση περιλαμβάνει ένα έργο βασικής υποδομής μόνο, το κόστος δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10%.
- Η εκπόνηση μελετών και η παροχή υπηρεσιών υποστήριξης, όπως η σύνταξη οικονομοτεχνικής μελέτης, οι δαπάνες για την έκδοση οικοδομικής άδειας, δαπάνες επιβλέψεων, επιμετρήσεων, δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 12% του συνολικού επιλέξιμου κόστους της επένδυσης.
- Η αγορά ειδικού εξοπλισμού για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του εναλλακτικού και ειδικού τουρισμού, όπως κατασκηνωτικού, αθλητικού, ορειβατικού, φυσιολατρικού (πχ. εκτροφείο πουλιών), ιαματικού, ορεινής ποδηλασίας, rafting, κανώ, καγιάκ, καταδυτικού, ιππασίας, (συμπεριλαμβανομένης και της αγοράς των ίππων), τοξοβολίας, πλωτής περιήγησης (συμπεριλαμβανομένης και της αγοράς ειδικών προδιαγραφών επαγγελματικού πλωτού μέσου και εξοπλισμού ασφαλούς πλοήγησης, δυναμικότητας μεταφοράς κατ' ελάχιστο 15 και κατά μέγιστο 30 επιβατών), καθώς και την αγορά εξοπλισμού ομάδων διάσωσης.
- Η αγορά επαγγελματικών οχημάτων παντός εδάφους και ειδικών προδιαγραφών, τα οποία θα διαθέτουν κατ' ελάχιστον 7 θέσεις επιβατών για μεταφορά επισκεπτών, μόνο σε περιπτώσεις που τεκμηριώνεται πλήρως η αναγκαιότητα του εξοπλισμού αυτού (δυσκολία προσπελασιμότητας σε αγροτουριστικό κατάλυμα, οργανωμένες περιηγήσεις σε δύσβατες περιοχές). Οι προδιαγραφές των οχημάτων, καθώς και οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των δαπανών καθορίζονται στην απόφαση λεπτομερειών του Προγράμματος.
- Η δημιουργία χώρου προβολής τοπικών προϊόντων και γεωργικών προϊόντων ποιότητας βάσει του Καν. (Ε.Ε) 1783/2003 σε εγκαταστάσεις καταλυμάτων, χώρων εστίασης.

- Ο σχεδιασμός και εκτύπωση διαφημιστικών και πληροφοριακών εντύπων και αφισών, καθώς και σχετικού ηλεκτρονικού υλικού(cd).
- Οι καταχωρήσεις σε έντυπα μέσα μαζικής ενημέρωσης στην Ελλάδα και το Εξωτερικό, στα πλαίσια των τοπικών κέντρων οργάνωσης, πληροφόρησης και προώθησης αγροτικού τουρισμού.
- Η δημιουργία ιστοσελίδων και δικτυακών τόπων.
- Η εγκατάσταση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στη συνέχεια στην αντίστοιχη δράση της κατηγορίας 1.2.3.

2. Για τα αγροκτήματα με υποδομή διανυκτέρευσης, εκτός των ανωτέρω, επιλέξιμες είναι και οι ακόλουθες κατηγορίες δαπανών που αφορούν

- ❖ Η περιορισμένης έκτασης συμπλήρωση και βελτίωση του φυτικού κεφαλαίου.
- ❖ Η πρώτη αγορά ζώων.
- ❖ Έγχειρες βελτιώσεις και εξασφάλιση αρδευτικού ύδατος για τις ανάγκες του αγροκτήματος (γεώτρηση σε απόλυτα αιτιολογημένες περιπτώσεις, μικρές λιμνοδεξαμενές, συστήματα άρδευσης).
- ❖ Εγκαταστάσεις που σχετίζονται με την καθετοποίηση της παραγωγής του αγροκτήματος (σύμφωνα με όσα αναφέρονται παρακάτω στην αντίστοιχη δράση της κατηγορίας 1.2.2).
- ❖ Η αγορά ειδικών επαγγελματικών μέσων μεταφοράς προϊόντων και πρώτων υλών εντός του αγροκτήματος (π.χ ανυψωτικά μηχανήματα) στην περίπτωση που η χρήση τους είναι πλήρως αιτιολογημένη.
- ❖ Επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και τη βελτίωση των συνθηκών υγιεινής και καλής διαβίωσης των ζώων.
- ❖ Η δημιουργία χώρου προβολής των προϊόντων του αγροκτήματος.
- ❖ Η δημιουργία μουσειακού χώρου για έκθεση μηχανημάτων, εργαλείων και τεχνικών, με στόχο την ανάδειξη της αγροτικής κληρονομιάς, συμπεριλαμβανομένης κατ' εξαίρεση της αγοράς παλαιού εξοπλισμού για την εξυπηρέτηση του συγκεκριμένου στόχου.

Περιορισμοί

- ❖ Οι επιλέξιμες λειτουργικές μορφές και τάξεις καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων, είναι αυτές που καθορίζονται στην αριθ. 471/2002 Κοινή Υπουργική Απόφαση.
- ❖ Η ελάχιστη απαιτούμενη έκταση για τα επισκέψιμα αγροκτήματα με υποδομή διανυκτέρευσης, δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 20 στρεμμάτων.

Κατηγορίες μη επιλέξιμων δαπανών

- ❖ Απόκτηση οικοπέδων, εδαφικών εκτάσεων και κτιριακών εγκαταστάσεων (αγορά, μίσθωση).
- ❖ Συμβολαιογραφικά έξοδα και πάσης φύσεως φόροι και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις του φορέα επένδυσης.
- ❖ Αγορά αναλώσιμων ειδών για τη λειτουργία της επένδυσης.
- ❖ Αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού, εκτός της περίπτωσης δημιουργίας μουσειακού χώρου στο αγρόκτημα.
- ❖ Λειτουργικά έξοδα (αμοιβές προσωπικού).
- ❖ Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α) των δαπανών της επένδυσης, όταν παρέχεται η νομοθετική δυνατότητα στην επιχείρηση για ανάκτησή του.

Για τα αγροκτήματα με υποδομή διανυκτέρευσης, εκτός των ανωτέρω, μη επιλέξιμες είναι και οι ακόλουθες δαπάνες.

Αφορούν:

- ❖ Εξομοιούμενες προς λειτουργικές δαπάνες, όπως συντήρηση, αντικατάσταση φυτικού και ζωικού κεφαλαίου, μετά την εκδήλωση ασθενειών.

Οι περιοχές προτεραιότητας τουριστικής ανάπτυξης για τον Α΄ άξονα προτεραιότητας

Διαδρομές

Α΄ άξονας Αρχ. Ολυμπία-Λάλα-Λαμπεία-Λασιώνα-Πηνεία-Λίμνη Πηνειού

Οικιστικά κέντρα:

Αρχ. Ολυμπία, Λάλα, Λαμπεία, Πανόπουλο, Σιμόπουλο

Δευτερεύοντες οικισμοί:

Κλαδέος, Μάγειρα, Πέυκες, Δούκας, Μηλιές, Νεράιδα, Αχλαδινή, Νέμουτα, Φολόη, Κούμανη, Ορεινή, Αστράς, Κρυόβρυση, Τσιπιάνα, Κακοτάρι, Αγ. Τριάδα

A1. Πανόπουλο-Γούμερο-Ωλένη

Δευτερεύοντες οικισμοί:

Ανδρώνι, Καρυά, Κλινδιά, Πεύκη, Αγ. Άννα, Μουζάκι Κουτσοχέρα

A2 Πανόπουλο-Σιμόπουλο-Λ. Πηνειού-(Ήλιδα)

Δευτερεύοντες οικισμοί:

Αγναντα, Ανθώνας, Βουλιαγμένη, Σκλίβα, Ροδιά, Λαγανάς, Οινόη, Έφυρα, Λάτα, Μαζαράκι, Αγραπιδοχώρι, Βάλμη, Βελανίδι, Κάμπρος, Αυγή

Κυριότερα σημεία τουριστικού ενδιαφέροντος

Η Αρχαία Ολυμπία, η Αρχ. Πίσσα, η Αρχ. Λασιών, το Κάστρο της Οχιάς, το Μυκηναϊκό Νεκροταφείο της Αγ. Τριάδος, το Κάστρο του Γούμερου, οι Βυζαντινοί Ναοί Δίβρης, η Επισκοπή Ωλένης, η Μονή Ασκητή, οι παραδοσιακοί οικισμοί Λαμπείας, Πέρσαινας, οι νερόμυλοι της Λαμπείας και Πηνειάς, το δρυόδασος της Φολόης Κάπελης, το ελατόδασος της Λαμπείας, οι ποταμοί Αλφειός, Ερύμανθος, Πηνειός, Λάδωνας, Κλάδεος, Η τεχνητή Λίμνη και το Φράγμα Πηνειού, η Αρχ ορεινή διαδρομή Ήλιδας –Ολυμπίας

Προτεραιότητες επενδύσεων

Επισκέψιμα αγροκτήματα, Κέντρα πληροφόρησης – προβολής, κέντρα οργάνωσης προώθησης εναλλακτικού τουρισμού, εκτροφεία θηραμάτων, επιχειρήσεις κοινωνικής εξυπηρέτησης, επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού, υπηρεσίες τηλεαγοράς, τηλεργασίας και ηλεκτρονικού εμπορίου, ποιοτικός εκσυγχρονισμός τουριστικών μονάδων (ταβέρνες, καταλύματα, καφενεία, κέντρα εναλλακτικού τουρισμού), ποιοτικός εκσυγχρονισμός μονάδων μεταποίησης
«Καθαρή» Περιοχή: Επιπλέον νέα υποδομή για διαμονή και εστίαση, νέες μονάδες μεταποίησης (ιδίως τρόφιμα)

Περιοχές προτεραιότητας παρεμβάσεων αγροτικού τουρισμού, για τον Β Άξονα προτεραιότητας

Β. Άξονας Αρχ. Ολυμπίας-Σκυλλουντίας-Αλιφείρας-Ανδρίτσαινας-Επικούρειος Απόλλωνας-Φιγαλείας (Ζαχάρως)

Ο Επικούρειος Απόλλωνας, η Αρχ. Αλιφείρα, η Αρχ. Φιγαλεία και Σκυλλουντία, το Λέπρεο, το Κάστρο Πλατιάνας και Τρυπητής, η Αρχ. Θεισόα, η Μονή Σεπετού, οι Βυζαντινοί Ναοί Ν. Φιγαλείας, Αλιφείρας, ο Πύργος της Λινίσταινας, ο διατηρητέος οικισμός των Ταξιαρχών, οι παραδοσιακοί οικισμοί

Επισκέψιμα αγροκτήματα, Κέντρα πληροφόρησης – προβολής, Κέντρα οργάνωσης προώθησης εναλλακτικού τουρισμού, εκτροφεία θηραμάτων, επιχειρήσεις κοινωνικής εξυπηρέτησης, επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού, υπηρεσίες τηλεαγοράς, τηλεεργασίας

Γ. Ο Άξονας Αρχ. Ολυμπία Λιναριά, Λούβρο, Βασιλάκι Άλλοι οικισμοί: Μουριά, Ασπρα Σπίτια, Κάμενα.

Τα δάση της περιοχής, ο Ερύμανθος, ο Αλφειός

Πράξη 1.2.2 Μικρές επιχειρήσεις του αγροτικού και των λοιπών τομέων της οικονομίας

Τίτλος δράσης 1.2.2.1 Ενίσχυση των βιοτεχνικών και χειροτεχνικών μονάδων και ανάδειξη παραδοσιακών επαγγελματιών

Περιοχή εφαρμογής: Περιοχή LEADER+ στην οποία δεν θα εφαρμοστούν ΟΠΑΑΧ.

Υποψήφιοι τελικοί αποδέκτες LEADER+: Φυσικά και Νομικά πρόσωπα.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΟ (ΕΥΡΩ)	ΠΟΣΟΣΤΟ
Συνολικό κόστος	49.984,75	100
Δημ. Δαπάνη (επιχ/ση)	27.491,61	55
Ιδία συμμετοχή	22.493,14	45

Περιγραφή δράσης

Η δράση περιλαμβάνει επενδύσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση:

- ✓ Τοπικών μικρών βιοτεχνικών μονάδων με προτεραιότητα στη χειροτεχνία και τα είδη λαϊκής τέχνης (σιδηρουργεία και ξυλουργεία). Σημειώνεται ότι δεν είναι επιλέξιμα στη δράση αυτή πριστήρια ξυλείας.
- ✓ Στην ενίσχυση παραδοσιακών επαγγελμάτων και η σύνδεση τους με την ανάπτυξη της περιοχής, όπως σαγματοποιοί, βαρελοποιοί.
- ✓ Επιπλέον περιλαμβάνεται ο εκσυγχρονισμός, επέκταση και δημιουργία νέων μονάδων που δεν εντάσσονται σε καμία από τις παραπάνω κατηγορίες μικρών επιχειρήσεων. Αναφέρεται ενδεικτικά η δημιουργία μονάδων γεωργικής τεχνολογίας που εξυπηρετούν την αγροτική παραγωγή.

Οι βιοτεχνίες που θα ενταχθούν θα εφαρμόσουν υποχρεωτικά:

- Τις κατευθύνσεις της μελέτης που έχει εκπονήσει η ΑΝΟΛ Α.Ε και αφορά στην τήρηση προδιαγραφών ποιότητας, στην οποία έχει ληφθεί υπόψη και η ιδιαίτερη φυσιογνωμία των οικισμών.

Τίτλος δράσης 1.2.2.2 Αξιοποίηση τοπικών φυσικών πόρων (εκτός γεωργικού τομέα)

Περιοχή εφαρμογής: Περιοχή LEADER+ στην οποία δεν θα εφαρμοστούν ΟΠΑΑΧ («Καθαρή περιοχή»)

Υποψήφιοι τελικοί αποδέκτες LEADER+: Φυσικά και Νομικά πρόσωπα.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΟ (ΕΥΡΩ)	ΠΟΣΟΣΤΟ
Συνολικό κόστος	32.177,80	100
Δημ. Δαπάνη (επιχ/ση)	15.552,79	55
Ιδία συμμετοχή	14.4480,01	45

Περιγραφή δράσης

Περιλαμβάνονται δράσεις που αποβλέπουν στην επιχειρηματική αξιοποίηση τοπικών φυσικών πόρων και προϊόντων εκτός γεωργικού τομέα, όπως κάρβουνο της περιοχής, αδρανή υλικά (ασβέστης, πέτρα, πηλός, οικοδομικά), νερό, πέτρα.

Τίτλος δράσης 1.2.2.3 Αξιοποίηση τοπικών γεωργικών προϊόντων ποιότητας

Περιοχή εφαρμογής: Περιοχή LEADER+ στην οποία δεν θα εφαρμοστούν ΟΠΑΑΧ («Καθαρή περιοχή»)

Υποψήφιοι τελικοί αποδέκτες LEADER+: Φυσικά και Νομικά πρόσωπα

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΟ (ΕΥΡΩ)	ΠΟΣΟΣΤΟ
Συνολικό κόστος	260.249,62	100
Δημ. Δαπάνη (επιχ/ση)	130.124,81	50
Ιδία συμμετοχή	130.124,81	50

Περιγραφή δράσης

Περιλαμβάνονται επενδύσεις που στοχεύουν στην καθετοποιημένη αξιοποίηση των γεωργικών προϊόντων ποιότητας της περιοχής, όπως:

- Του λαδιού και της βρώσιμης ελιάς της περιοχής Ολυμπίας
- Του κρασιού (τοπικοί οίνοι Πισάτιδος και Λετρίνων)
- Του κερασιού
- Των τουριστών της ημιορεινής ζώνης

Πτυχιακή εργασία Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+. Η εφαρμογή και η υλοποίηση της στο Νομό Ηλείας.

Παυλοπούλου Κων/να

- Καθώς και των βιολογικών προϊόντων που εμφανίζουν μία αξιόλογη δυναμική.

Ιδιαίτερη προτεραιότητα θα έχουν τα βιολογικά προϊόντα και τα προϊόντα ποιότητας.

Για τις επενδύσεις μεταποίησης, τυποποίησης προϊόντων φυτικής και ζωικής παραγωγής ισχύουν τα προβλεπόμενα στην ΚΥΑ 450/2001, όπως ισχύει κάθε φορά.

Οι μονάδες που θα ενταχθούν θα εφαρμόσουν υποχρεωτικά:

- τις κατευθύνσεις της μελέτης που έχει εκπονήσει η ΑΝΟΛ Α.Ε και αφορά στην τήρηση προδιαγραφών ποιότητας, στην οποία έχει ληφθεί υπόψη και η ιδιαίτερη φυσιογνωμία της περιοχής και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των οικισμών.

Οι επενδύσεις αφορούν την καθαρή περιοχή LEADER+.

Στις περιοχές ΟΠΑΑΧ θα ενταχθούν επενδύσεις εκσυγχρονισμού και βελτιώσεων σε υφιστάμενες μονάδες, υπό την προϋπόθεση, ότι αυτές θα πληρούν ειδικές πρόσθετες προδιαγραφές στις εγκαταστάσεις, την παραγωγή, την συσκευασία, την λειτουργία, την εμπορία των προϊόντων, που απορρέουν από την ένταξη τους σε δίκτυο προώθησης των τοπικών προϊόντων ποιότητας. Οι επενδύσεις αυτές θα ενταχθούν στη δράση 1.2.2.12.

Τίτλος δράσης 1.2.2.4 Επιχειρήσεις αξιοποίησης προϊόντων ζωικής παραγωγής

Περιοχή εφαρμογής: Περιοχή LEADER+ στην οποία δεν θα εφαρμοστούν ΟΠΑΑΧ («Καθαρή περιοχή»)

Υποψήφιοι τελικοί αποδέκτες LEADER+: Φυσικά και Νομικά πρόσωπα.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΟ (ΕΥΡΩ)	ΠΟΣΟΣΤΟ
Συνολικό κόστος	220.000	100
Δημ. Δαπάνη (επιχ/ση)	110.000	50
Ιδία συμμετοχή	110.000	50

Περιγραφή δράσης

Στη δράση περιλαμβάνονται επενδύσεις που στοχεύουν:

Πτυχιακή εργασία Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+. Η εφαρμογή και η υλοποίηση της στο Νομό Ηλείας.

Παυλοπούλου Κων/να

- στην αξιοποίηση του γάλακτος, με την παραγωγή τυροκομικών προϊόντων ποιότητας (μικρά τυροκομεία οικογενειακού χαρακτήρα(καθώς και βιολογικού χαρακτήρα
- του αιγοπρόβειου και χοιρινού κρέατος (τοπικές ποικιλίες), καθώς και του μελιού, σε όλη την ορεινή – ημιορεινή ζώνη
- στην αξιοποίηση κτηνοτροφικών προϊόντων γενικότερα.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην στροφή της εκτατικής κτηνοτροφίας της περιοχής, προς την βιολογική κτηνοτροφία.

Για τις επενδύσεις μεταποίησης, τυποποίησης προϊόντων φυτικής και ζωικής παραγωγής ισχύουν τα προβλεπόμενα στην ΚΥΑ 450/2001, όπως ισχύει κάθε φορά.

Οι μονάδες που θα ενταχθούν θα εφαρμόσουν υποχρεωτικά:

- τις κατευθύνσεις της μελέτης που έχει εκπονήσει η ΑΝΟΛ Α.Ε και αφορά στην τήρηση προδιαγραφών ποιότητας, στην οποία έχει ληφθεί υπόψη και η ιδιαίτερη φυσιογνωμία της περιοχής και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των οικισμών.

Επισημαίνεται ότι η δράση αφορά μόνο την καθαρή περιοχή LEADER+.

Στις περιοχές ΟΠΑΑΧ θα ενταχθούν επενδύσεις εκσυγχρονισμού και βελτιώσεων σε υφιστάμενες μονάδες, υπό την προϋπόθεση, ότι αυτές θα πληρούν ειδικές πρόσθετες προδιαγραφές στις εγκαταστάσεις, την παραγωγή, την συσκευασία, την λειτουργία, την εμπορία των προϊόντων, που απορρέουν από την ένταξη τους σε δίκτυο προώθησης των τοπικών προϊόντων ποιότητας. Οι επενδύσεις αυτές θα ενταχθούν στη δράση 1.2.2.12.

Τίτλος δράσης 1.2.2.5 Επιχειρήσεις αξιοποίησης αρωματικών φυτών σε πρωτότυπες εφαρμογές

Περιοχή εφαρμογής: Περιοχή LEADER+ στην οποία δεν θα εφαρμοστούν ΟΠΑΑΧ («Καθαρή περιοχή»)

Υποψήφιοι τελικοί αποδέκτες LEADER+: Φυσικά και Νομικά πρόσωπα.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΟ (ΕΥΡΩ)	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Συνολικό κόστος	340.000	100
Δημ. Δαπάνη (επιχ/ση)	170.000	50
Ιδία συμμετοχή	170.000	50

Περιγραφή δράσης

Περιλαμβάνονται επενδύσεις που αποβλέπουν:

Πτυχιακή εργασία Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+. Η εφαρμογή και η υλοποίηση της στο Νομό Ηλείας.

Στην ενίσχυση επιχειρήσεων, που θα παράγουν τρόφιμα, μετά την πρώτη μεταποίηση και κυρίως, παραδοσιακά γλυκά, ζυμαρικά, αρτοσκευάσματα, ηδίποτα.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ενεργοποίηση γυναικών στην παραγωγή τέτοιων προϊόντων, με σκοπό αφενός την ενίσχυση του οικογενειακού εισοδήματος των κατοίκων των αγροτικών περιοχών και αφετέρου την προβολή της περιοχής, μέσω της προώθησης ποιοτικών προϊόντων και τροφίμων συνδέοντας τα με την παροχή αγροτουριστικών υπηρεσιών.

Οι μονάδες που θα ενταχθούν θα εφαρμόσουν υποχρεωτικά:

- τις κατευθύνσεις της μελέτης που έχει εκπονήσει η ΑΝΟΛ Α.Ε και αφορά στην τήρηση προδιαγραφών ποιότητας, στην οποία έχει ληφθεί υπόψη και η ιδιαίτερη φυσιογνωμία της περιοχής και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των οικισμών.

Επισημαίνεται ότι η δράση αφορά μόνο την καθαρή περιοχή LEADER+.

Στις περιοχές ΟΠΑΑΧ θα ενταχθούν επενδύσεις εκσυγχρονισμού και βελτιώσεων σε υφιστάμενες μονάδες, υπό την προϋπόθεση, ότι αυτές θα πληρούν ειδικές πρόσθετες προδιαγραφές στις εγκαταστάσεις, την παραγωγή, την συσκευασία, την λειτουργία, την εμπορία των προϊόντων, που απορρέουν από την ένταξη τους σε δίκτυο προώθησης των τοπικών προϊόντων ποιότητας. Οι επενδύσεις αυτές θα ενταχθούν στη δράση 1.2.2.12.

Τίτλος δράσης 1.2.2.7 Αξιοποίηση παραδοσιακών τεχνικών και χώρων

Περιοχή εφαρμογής: Καθαρή περιοχή LEADER+

Υποψήφιοι τελικοί αποδέκτες LEADER+: Φυσικά και Νομικά πρόσωπα.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΟ (ΕΥΡΩ)	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Συνολικό κόστος	70.000,00	100
Δημ. Δαπάνη (επιχ/ση)	52.500,00	50
Ιδία συμμετοχή	17.500,00	50

Περιγραφή δράσης

Αξιοποίηση παραδοσιακών εργαστηρίων και μονάδων που παράγουν προϊόντα με παραδοσιακό τρόπο, ώστε αφενός μεν να διασωθούν , αφετέρου να συνδεθούν με τον τουρισμό της περιοχής, ως επισκέψιμοι χώροι πώλησης προϊόντων.

Αναφέρονται ενδεικτικά:

Πτυχιακή εργασία Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+. Η εφαρμογή και η υλοποίηση της στο Νομό Ηλείας.

Παυλοπούλου Κων/να

- παραδοσιακά οινοποιεία, πατητήρια, κελάρια
- παραδοσιακά ελαιολιβεύματα
- παραδοσιακοί αλευρόμυλοι
- παραδοσιακές μονάδες παραγωγής τσίπουρου.

Τίτλος δράσης 1.2.2.8 Εκτροφεία θηραμάτων

Περιοχή εφαρμογής: Το σύνολο της περιοχής LEADER+

Υποψήφιοι τελικοί αποδέκτες LEADER+: Φυσικά και Νομικά πρόσωπα.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΟ (ΕΥΡΩ)	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Συνολικό κόστος	180.000	100
Δημ. Δαπάνη (επιχ/ση)	90.000	50
Ιδία συμμετοχή	90.000	50

Περιγραφή δράσης

Περιλαμβάνεται η δημιουργία μονάδων που ασχολούνται με την εκτροφή θηραμάτων (λαγοί, αγριογούρουνα, πτερωτά θηράματα, ελάφια), τα οποία στη συνέχεια θα πωλούνται στις μονάδες εστίασης και τα κρεοπωλεία της περιοχής.

Δεν είναι επιλέξιμες στη δράση αυτή επενδύσεις εμπλουτισμού.

Η υλοποίηση των παραπάνω επενδύσεων θα πρέπει να είναι σύμφωνη με την ισχύουσα νομοθεσία, ενώ θα πρέπει να εξασφαλίζονται οι απαιτούμενες άδειες και εγκρίσεις.

Τίτλος δράσης 1.2.2.11 Επιχειρήσεις κοινωνικής εξυπηρέτησης

Περιοχή εφαρμογής: Το σύνολο της περιοχής LEADER+

Υποψήφιοι τελικοί αποδέκτες LEADER+: Φυσικά και Νομικά πρόσωπα.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΟ (ΕΥΡΩ)	ΠΟΣΟΣΤΟ %
Συνολικό κόστος	80.909,09	100

Δημ. Δαπάνη (επιχ/ση)	44.500,00	50
Ιδία συμμετοχή	36.409,09	50

Περιγραφή δράσης

Η δράση περιλαμβάνει :

- ✓ τη δημιουργία ενός δικτύου κοινωνικής εξυπηρέτησης στην ύπαιθρο, που βελτιώνουν την ποιότητα ζωής και τις ευκαιρίες απασχόλησης των γυναικών (εξυπηρέτηση ηλικιωμένων, φύλαξη παιδιών) ή εξυπηρετούν την τουριστική κίνηση (εποχικοί παιδικοί σταθμοί)
- ✓ τη δημιουργία ενός δικτύου κέντρων πληροφόρησης και άρσης της απομόνωσης ορεινών περιοχών.

Τίτλος δράσης 1.2.2.12 Βελτιώσεις επιχειρήσεων για την προσαρμογή τους στις ανάγκες της πιστοποίησης τους ή δικτύωσής τους

Περιοχή εφαρμογής: Το σύνολο της περιοχής LEADER+

Υποψήφιοι τελικοί αποδέκτες LEADER+: Φυσικά και Νομικά πρόσωπα.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΟ (ΕΥΡΩ)	ΠΟΣΟΣΤΟ
Συνολικό κόστος	210.0000,00	100
Συνολικό επιλέξιμο κόστος	210.000,00	100
Δημ. Δαπάνη (επιχ/ση)	105.000,00	50
Ιδία συμμετοχή	105.000,00	50

Περιγραφή δράσης

Περιλαμβάνει μικρές παρεμβάσεις βελτιώσεων ή εκσυγχρονισμού επιχειρήσεων, ώστε:

- ✓ να πληρούν τα κριτήρια που απαιτούνται ώστε να λάβουν πιστοποίηση (ISO, HACCP, βιολογικά, ΠΟΠ,ΠΓΕ) σε ολόκληρη την περιοχή

- ✓ να πληρούν τα κριτήρια για την ένταξή τους σε ειδικά δίκτυα (δίκτυο φορέων και επιχειρήσεων για την προώθηση τοπικών προϊόντων ποιότητας), στις περιοχές ΟΠΑΑΧ.

Υπενθυμίζεται ότι στις περιοχές ΟΠΑΑΧ θα ενταχθούν μόνο επενδύσεις εκσυγχρονισμού και βελτιώσεων σε υφιστάμενες μονάδες, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές θα πληρούν ειδικές πρόσθετες προδιαγραφές στις εγκαταστάσεις, την παραγωγή, την συσκευασία, την λειτουργία, την εμπορία των προϊόντων, που απορρέουν από την ένταξή τους σε δίκτυο προώθησης των τοπικών προϊόντων ποιότητας. Οι λοιπές επενδύσεις εκσυγχρονισμού/ βελτιώσεων (περιοχών ΟΠΑΑΧ) εντάσσονται στις αντίστοιχες δράσεις του 1.2.2.

Οι παρεμβάσεις αφορούν μικρές κτιριακές βελτιώσεις, εκσυγχρονισμούς εγκαταστάσεων, λειτουργικές βελτιώσεις, προβολή, πωλήσεις.

Οι ακριβείς προδιαγραφές, η μορφή, το είδος των δικτύων καθορίζονται επακριβώς από ειδική εμπειρογνωμοσύνη που έχει εκπονήσει η ΟΤΔ.

Απαραίτητη προϋπόθεση η ένταξη των παραπάνω στο δίκτυο.

Επιλέξιμες δαπάνες Πράξης 1.2.2

Οι επιλέξιμες δαπάνες στην πράξη αυτή είναι:

1. Βιοτεχνικές και λοιπές επιχειρήσεις

α) Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που αφορούν:

- Τη δημιουργία νέων κτιριακών εγκαταστάσεων.
- Η αγορά και εγκατάσταση του απαραίτητου ηλεκτρομηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων Telex, fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών, συστημάτων ασφάλειας εγκαταστάσεων.
- Η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.
- Η επέκταση και βελτίωση υφιστάμενων κτιριακών υποδομών, του περιβάλλοντα χώρου, ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και λοιπού εξοπλισμού.
- Η βελτίωση της προσπελασιμότητας – σύνδεσης των επενδύσεων με το υφιστάμενο οδικό δίκτυο, με μικρές παρεμβάσεις αναβάθμισης του δικτύου πρόσβασης (πλακοστρώσεις, μικρά τεχνικά), καθώς και τα λοιπά έργα βασικής υποδομής (ύδρευση, αποχέτευση, ηλεκτροδότηση). Οι δαπάνες των έργων υποδομής δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 15% του συνολικού επιλέξιμου κόστους της επένδυσης, ενώ όταν η επένδυση περιλαμβάνει ένα έργο βασικής υποδομής μόνο, το κόστος δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10%.
- Τη σύνταξη μελετών και την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης, όπως η σύνταξη της οικονομοτεχνικής μελέτης, η σύνταξη μελετών έρευνας αγοράς, η έκδοση των απαιτούμενων αδειών, όπως οικοδομική άδεια και οι προβλεπόμενες δαπάνες αμοιβής του επιβλέποντα μηχανικού, καθώς

και οι δαπάνες ασφάλισης μηχανολογικού εξοπλισμού και απόκτησης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Οι δαπάνες αυτές δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 12% του συνολικού επιλέξιμου κόστους της επένδυσης.

- Την αγορά ειδικών επαγγελματικών μέσων μεταφοράς προϊόντων και πρώτων υλών εντός της επιχείρησης (π.χ ανυψωτικά μηχανήματα) στην περίπτωση που η χρήση τους είναι πλήρως αιτιολογημένη από το είδος της επένδυσης.
- Τη δημιουργία ιστοσελίδων και δικτυακών τόπων.
- Την εγκατάσταση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στη συνέχεια στην αντίστοιχη δράση της κατηγορίας 1.2.3.
- Το σχεδιασμό και εκτύπωση διαφημιστικών και πληροφοριακών εντύπων, αφισών, καθώς και σχετικού ηλεκτρονικού υλικού (cd).
- Εξοπλισμό αναψυχής (τηλεοράσεις, video, DVD) μόνο για τις περιπτώσεις επενδύσεων κοινωνικής οικονομίας (παιδικοί σταθμοί, ΑΜΕΑ).
- Αγορά βιβλίων – εντύπων, μόνο στις περιπτώσεις επενδύσεων κοινωνικής οικονομίας (παιδικοί σταθμοί, ΑΜΕΑ).
- Την αγορά ειδικών επαγγελματικών μέσων για τις επιχειρήσεις κοινωνικής εξυπηρέτησης, στην περίπτωση που η χρήση τους είναι πλήρως αιτιολογημένη, από το είδος της επένδυσης.

Κατηγορίες μη επιλέξιμων δαπανών

- Απόκτηση οικοπέδων, εδαφικών εκτάσεων και κτιριακών εγκαταστάσεων (αγορά, μίσθωση).
- Συμβολαιογραφικά έξοδα και πάσης φύσεως φόροι και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις του φορέα επένδυσης.
- Αγορά αναλώσιμων ειδών για τη λειτουργία της επένδυσης.
- Αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού.
- Λειτουργικά έξοδα (αμοιβές προσωπικού).
- Αγορά εξοπλισμού αναψυχής (τηλεοράσεις, video, DVD), εκτός των προβλεπόμενων στην προηγούμενη ενότητα.
- Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α) των δαπανών της επένδυσης, όταν παρέχεται η νομοθετική δυνατότητα στην επιχείρηση για ανάκτησή του.

2. Επιχειρήσεις μεταποίησης ,τυποποίησης πρωτογενούς παραγωγής

Για τις επενδύσεις μεταποίησης, τυποποίησης προϊόντων φυτικής και ζωικής παραγωγής, ισχύουν τα προβλεπόμενα στην ΚΥΑ 450/2001, όπως ισχύει κάθε φορά.

Η ενίσχυση παρέχεται σε Φορείς:

- των οποίων μπορεί να καταδειχτεί η φερεγγυότητα και η οικονομική βιωσιμότητα

- που πληρούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις σχετικά με το περιβάλλον, την υγιεινή και καλή διαβίωση των ζώων
- που παρέχουν ασφαλείς εγγυήσεις, για την εξασφάλιση της ίδιας συμμετοχής (ίδια κεφάλαια), που δεν μπορεί να είναι μικρότερη του 20% του επιλέξιμου κόστους πραγματοποίησης της επένδυσης.

Αποκλείεται η ενίσχυση ως μη επιλέξιμων των επενδύσεων:

- στον τομέα των ζωοτροφών
- στον τομέα των σφαγείων
- επενδύσεις που αφορούν λιανικό εμπόριο
- επενδύσεις που προμηθεύονται πρώτες ύλες από τρίτες χώρες
- όλων αυτών που χαρακτηρίζονται ως μη επιλέξιμες στην προαναφερόμενη ΚΥΑ, όπως ισχύει κάθε φορά.

Α) Οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών αφορούν:

- Τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.
- Την κατασκευή ή την βελτίωση ακινήτων.
- Την προμήθεια και εγκατάσταση νέου μηχανολογικού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένου και του λογισμικού πληροφορικής και του εξοπλισμού των εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί τη λειτουργία της μονάδας.
- Τις εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού και λοιπών συστημάτων προστασίας περιβάλλοντος.
- Αγορά καινούργιων ειδικών οχημάτων αναγκαίων για τη μεταφορά του βασικού πρωτογενούς προϊόντος προς το χώρο τυποποίησης – μεταποίησης. Η δαπάνη αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20% του συνολικού επιλέξιμου κόστους της επένδυσης.
- Κατασκευή κατοικίας φύλαξης των εγκαταστάσεων μέχρι συνολικού προϋπολογισμού 10.000ευρώ.
- Απόκτηση πιστοποιητικών ποιότητας λειτουργίας της επιχείρησης, από αρμόδιους οργανισμούς (ISO, HACCP). Συμπεριλαμβάνεται το κόστος εκπαίδευσης προσωπικού στην περίπτωση του HACCP.
- Την αγορά και εγκατάσταση Telex, Fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας και ηλεκτρονικών υπολογιστών (συμπεριλαμβανομένου του απαιτούμενου λογισμικού και telecscripteurs) και συστημάτων ασφάλειας των εγκαταστάσεων.
- Την αγορά των απαραίτητων επίπλων οργάνωσης του γραφείου διαχείρισης και εργαστηρίου.
- Τα γενικά έξοδα, όπως αμοιβές μηχανικών και συμβούλων, δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας, μελέτες έρευνας αγοράς, εδαφοτεχνικές μελέτες, άδεια ανέγερσης κτιρίων, ασφάλιση μηχανολογικού εξοπλισμού, απόκτηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπές απαιτούμενες άδειες και μέχρι ορίου 12% του συνολικού επιλέξιμου κόστους της επένδυσης.
- Τη βελτίωση της προσπελασιμότητας – σύνδεσης των επενδύσεων με το υφιστάμενο οδικό δίκτυο, με μικρές παρεμβάσεις αναβάθμισης του δικτύου

πρόσβασης (πλακοστρώσεις, μικρά τεχνικά), καθώς και τα λοιπά έργα βασικής υποδομής (ύδρευση, αποχέτευση, ηλεκτροδότηση). Οι δαπάνες των έργων υποδομής δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 15% του συνολικού επιλέξιμου κόστους της επένδυσης, ενώ όταν η επένδυση περιλαμβάνει ένα έργο βασικής υποδομής, μόνο το κόστος δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10%.

3.Στα πλαίσια της αξιοποίησης παραδοσιακών τεχνικών και χώρων επιλέξιμες είναι οι κατηγορίες που αφορούν:

- ✓ Την κατασκευή νέων κτιριακών εγκαταστάσεων και βελτιώσεις/αναπαλαιώσεις υφιστάμενων για δημιουργία κελαριών, χώρων γευσιγνωσίας, προβολής.
- ✓ Τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.
- ✓ Την αγορά και εγκατάσταση απαιτούμενου ηλεκτρομηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.
- ✓ Τη δημιουργία μουσειακού χώρου για έκθεση μηχανημάτων, εργαλείων και τεχνικών, με στόχο την ανάδειξη της αγροτικής κληρονομιάς, συμπεριλαμβανομένης κατ' εξαίρεση της αγοράς παλαιού εξοπλισμού για την εξυπηρέτηση του συγκεκριμένου στόχου.
- ✓ Εξοπλισμό αναψυχής (τηλεόραση, video, DVD), όπου και στο βαθμό που δικαιολογείται από τις ενέργειες που προβλέπονται στα πλαίσια της επένδυσης.
- ✓ Την εκπόνηση σχετικών μελετών, τη χορήγηση των απαιτούμενων αδειών, τις δαπάνες των επιβλέψεων-επιμετρήσεων, οι οποίες ανέρχονται μέχρι το 12% του συνολικού επιλέξιμου κόστους του έργου.

B) Κατηγορίες μη επιλέξιμων δαπανών που αφορούν:

- Απόκτηση οικοπέδων, εδαφικών εκτάσεων και κτιριακών εγκαταστάσεων (αγορά, μίσθωση).
- Προσωρινά έργα μη αμέσως συνδεδεμένα με την εκτέλεση του έργου (π.χ. προσωρινό υπόστεγο για τη φύλαξη των υλικών).
- Συμβολαιογραφικά έξοδα και πάσης φύσεως φόροι και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις του φορέα επένδυσης.
- Εξοπλισμός αναψυχής (τηλεοράσεις, video, DVD), εκτός αυτού που προβλέπεται παραπάνω στα πλαίσια της αξιοποίησης παραδοσιακών τεχνικών και χώρων.
- Αγορά οχημάτων εν γένει εκτός των ειδικών και αναγκαίων, όπως αναφέρονται στην παράγραφο ανωτέρω.
- Αγορά υλικών αποσβέσιμων σε διάρκεια μικρότερη του έτους.
- Μη φυσικές επενδύσεις συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών επιβαρύνσεων κάθε είδους σε βάρος των δικαιούχων (εξαιρούνται εκείνες που αφορούν γενικά έξοδα, όπως αυτά αναφέρονται στην παράγραφο ανωτέρω).
- Αποζημιώσεις για απαλλοτριώσεις, εκκρεμότητες που πληρώνονται από τους επενδυτές σε τρίτους.

- Έργα συντήρησης κτιριακών εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού.
- Αγορά μεταχειρισμένων μηχανημάτων και εξοπλισμού.
- Λειτουργικά έξοδα (αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων κοινωνικής ασφάλισης).
- Το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α) των δαπανών της επένδυσης, όταν παρέχεται η δυνατότητα στην επιχείρηση για ανάκτησή του.

3) Εκτροφεία θηραμάτων και γουνοφόρων ζώων

α) Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που αφορούν:

- Πρώτη αγορά γεννητόρων θηραματικών ζώων.
- Αγορά και εγκατάσταση των αναγκαίων και κατάλληλων περιφράξεων του βοσκοτόπου, περιμετρικές και ενδιάμεσες, σύμφωνα με το εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης αυτού.
- Εγκαταστάσεις καταφυγίων προστασίας θηραμάτων κατασκευασμένων, με τα κατάλληλα υλικά συμβατά προς το φυσικό περιβάλλον.
- Εγκαταστάσεις κατάλληλων καταφυγίων γέννησης και ανάπτυξης νεογνών θηραμάτων, μονίμων ή κινητών, με υλικά κατασκευής συμβατά με το φυσικό περιβάλλον.
- Τα αναγκαία τεχνικά ύδρευσης των θηραμάτων (υδρομαστεύσεις – ποτίστρες – δίκτυα μεταφοράς νερού- βροχοδεξαμενές – μικρά φρέατα).
- Ταΐστρες.
- Κατασκευή οικίσκων εργαζομένων για τη φύλαξη της επιχείρησης, μέχρι συνολικού προϋπολογισμού 10.000 ΕΥΡΩ.
- Την τεχνική εγκατάσταση ηλεκτροδότησης της επιχείρησης (πλην δαπανών εγγυήσεων κατανάλωσης), μέχρι συνολικού προϋπολογισμού 12.000ΕΥΡΩ ή εξασφάλιση ηλεκτροδότησης με αγορά γεννήτριας παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος.
- Κλουβιά πτερωτών θηραμάτων, ωτοκίας, αναπαραγωγής, υπαίθριας ανάπτυξης και διαχείρισης γεννητόρων.
- Επωαστικές- εκκολαπτικές μηχανές πτερωτών θηραμάτων.
- Θερμομητέρες- θερμαντικοί λαμπτήρες πτερωτών θηραμάτων.
- Υδατοδεξαμενές μόνιμες ή μετακινούμενες για τις περιπτώσεις υδρόβιων πτερωτών θηραμάτων.
- Τα απολύτως αναγκαία έργα οδοποιίας, προσέγγισης της επιχείρησης, εντός της επιχείρησης και έργα ζωνών πυροπροστασίας.
- Το κόστος διενέργειας ελέγχων, από αρμόδιους οργανισμούς χρήσης σημάτων αναγνωρισμένης παραγωγής προϊόντων ποιότητας ή και βιολογικών προϊόντων (σύμφωνα με όσα αναφέρονται για την αντίστοιχη δράση της κατηγορίας 1.2.3).
- Δημιουργία / βελτίωση / επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού χώρων υποδοχής επισκεπτών ή και χώρων εστίασης. Στις

περιπτώσεις των χώρων εστίασης ισχύουν όσα αναφέρονται στην κατηγορία 1.2.1.

- Εξοπλισμός αναψυχής και ηλεκτρονικών υπολογιστών, μόνο στις περιπτώσεις που αυτός συνδέεται άμεσα και αποδεδειγμένα με συγκεκριμένες ενέργειες της επιχείρησης.
- Εφόσον η επιχείρηση συμμετέχει σε δίκτυο διαδρομής αγροτικού ή εναλλακτικών μορφών τουρισμού, είναι επιλέξιμη η δαπάνη αγοράς μικρού αυτοκινήτου λεωφορείου μεταφορικής ικανότητας επισκεπτών μέχρι 15 θέσεων, κατάλληλο για τη μεταφορά ξενάγησης στο εκτροφείο θηραμάτων.
- Κατασκευή παρατηρητηρίων επισκεπτών, με υλικά συμβατά προς το φυσικό περιβάλλον, θέασης, φωτογράφισης, ηχητικών ακουσμάτων και συμπεριφοράς των θηραματικών ζώων.
- Φορητές διόπτρες παρατήρησης.
- Οι παραπάνω δαπάνες της κατηγορίας γενικών εξόδων:
Δαπάνη έκδοσης άδειας ανέγερσης εγκαταστάσεων, αμοιβές μηχανικών, γεωτεχνικών συμβούλων, για την εκπόνηση οικονομοτεχνικής και διαχειριστικής μελέτης και για την επίβλεψη καλής εκτέλεσης.
Οι παραπάνω συνολικές δαπάνες γενικών εξόδων, είναι επιλέξιμες μέχρι του ποσοστού 12% επί του ποσού των υπολοίπων επιλέξιμων δαπανών.

Περιορισμοί: Η υλοποίηση των επενδύσεων προϋποθέτει την ύπαρξη των απαιτούμενων αδειών και εγκρίσεων από τους αρμόδιους Φορείς.

B) Κατηγορίες μη επιλέξιμων δαπανών που αφορούν:

- Απόκτηση βοσκοτόπων, λοιπών εδαφικών εκτάσεων και εγκαταστάσεων (αγορά, μίσθωση).
- Προσωρινά έργα μη αμέσως συνδεόμενα με την εκτέλεση του έργου.
- Συμβολαιογραφικά έξοδα και πάσης φύσεως φόροι και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις του φορέα της επένδυσης.
- Αγορά μεταχειρισμένων υλικών, μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού.
- Μη φυσικές επενδύσεις συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών επιβαρύνσεων κάθε είδους σε βάρος των δικαιούχων,
- Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων κοινωνικής ασφάλισης.
- Αγορά υλικών αποσβέσιμων σε διάρκεια μικρότερη του έτους.
- Το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α) των δαπανών της επένδυσης, όταν παρέχεται η νομοθετική δυνατότητα στην επιχείρηση για ανάκτησή του.

Πράξη 1.2.3.1 Εγκατάσταση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας

Περιοχή εφαρμογής: Περιοχή LEADER+ στην οποία δεν θα εφαρμοστεί Ο.Π.Α.Α.Χ.

Υποψήφιοι τελικοί αποδέκτες LEADER+: Φυσικά και Νομικά πρόσωπα.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΟ (ΕΥΡΩ)	ΠΟΣΟΣΤΟ
Συνολικό κόστος	40.000,00	100
Δημ. Δαπάνη (επιχ/ση)	30.000,00	75
Ιδία συμμετοχή	10.000,00	25

Περιγραφή δράσης

Περιλαμβάνονται ενέργειες που στοχεύουν στην ανάπτυξη συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και στην πιστοποίηση, με προτεραιότητα των μονάδων παραγωγής τροφίμων και ποτών (HACCP, ISO 9000/2000), αλλά και τη θέσπιση τοπικών συστημάτων ποιότητας με πιστοποίηση.

Στη δράση αυτή θα ενταχθούν επιχειρήσεις, εκτός των περιοχών ΟΠΑΑΧ του Υπουργείου Γεωργίας, στις οποίες θα ενταχθούν αντίστοιχες δράσεις, μόνο για τα δίκτυα επιχειρήσεων.

Τίτλος δράσης 1.2.3.3. Ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών πληροφόρησης μικρών επιχειρήσεων

Περιοχή εφαρμογής: Περιοχή LEADER+ στην οποία δεν θα εφαρμοστούν Ο.Π.Α.Α.Χ.

Υποψήφιοι τελικοί αποδέκτες LEADER+: Φυσικά και Νομικά πρόσωπα.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΟ (ΕΥΡΩ)	ΠΟΣΟΣΤΟ
Συνολικό κόστος	10.000,00	100
Δημ. Δαπάνη (επιχ/ση)	7.500,00	75

Ιδία συμμετοχή	2.500,00	25
----------------	----------	----

Περιγραφή δράσης

Η δράση περιλαμβάνει επενδύσεις που στοχεύουν:

Στη δημιουργία ηλεκτρονικών υπηρεσιών πληροφόρησης (ιστοσελίδες και δικτυακούς τόπους) μικρών επιχειρήσεων.

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες, δημιουργίας ή προμήθειας λογισμικού και βάσεων δεδομένων, το κόστος δημιουργίας των σελίδων.

Για την παραπάνω ισχύει ο Κανόνας de minimis (100.000 ΕΥΡΩ ανά τριετία) και μέχρι 75% των επιλέξιμων δαπανών.

Τίτλος δράσης 1.2.3.4. Ανάπτυξη συστημάτων τηλεαγοράς, τηλεεργασίας και ηλεκτρονικού εμπορίου

Περιοχή εφαρμογής: Το σύνολο της περιοχής LEADER+

Υποψήφιοι τελικοί αποδέκτες LEADER+: Φυσικά και Νομικά πρόσωπα.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΟ (ΕΥΡΩ)	ΠΟΣΟΣΤΟ
Συνολικό κόστος	15.000,00	100
Δημ. Δαπάνη (επιχ/ση)	11.250,00	75
Ιδία συμμετοχή	3.750,00	25

Περιγραφή δράσης

Η δράση περιλαμβάνει επενδύσεις:

Ανάπτυξης συστημάτων τηλεαγοράς και ηλεκτρονικού εμπορίου, τόσο των αγροτουριστικών επιχειρήσεων, όσο και των παραγωγικών μονάδων, με σκοπό την καλύτερη προβολή και προώθηση των προϊόντων και των υπηρεσιών.

Επιλέξιμες δαπάνες για τις δράσεις 1.2.3.3 και 1.2.3.4

A) Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που αφορούν:

- Μελέτη σκοπιμότητας .
- Την εκπόνηση σχεδίου δράσης.
- Διαμόρφωση χώρου, προμήθεια και εγκατάσταση απαιτούμενου ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού.
- Τη δημιουργία ή προμήθεια των απαιτούμενων λογισμικών συστημάτων ή και τη δημιουργία βάσεων δεδομένων.
- Το κόστος δημιουργίας ιστοσελίδων και δικτυακών τόπων (WEBSITES), σε νέους ή υφιστάμενους δικτυακούς τόπους.

B) Κατηγορίες μη επιλέξιμων δαπανών που αφορούν:

- Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α) όταν παρέχεται η δυνατότητα για ανάκτησή του.

Τίτλος δράσης 1.2.3.5. Ανάπτυξη και πιστοποίηση σημάτων ποιότητας με προτεραιότητα στα τρόφιμα - ποτά

Περιοχή εφαρμογής: Περιοχή LEADER+ στην οποία δεν θα εφαρμοστούν Ο.Π.Α.Α.Χ.

Υποψήφιοι τελικοί αποδέκτες LEADER+: Φυσικά και Νομικά πρόσωπα.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΟ (ΕΥΡΩ)	ΠΟΣΟΣΤΟ
Συνολικό κόστος	30.000,00	100

Δημ. Δαπάνη (επιχ/ση)	22.500,00	75
Ιδία συμμετοχή	7.500,00	25

Περιγραφή δράσης

Στη δράση περιλαμβάνεται η ενίσχυση ενεργειών, για την ανάπτυξη και πιστοποίηση σημάτων ποιότητας των τοπικών προϊόντων, την αναγνώριση δηλ. ως προϊόντων Παραδοσιακών, βιολογικών.

Επιλέξιμες δαπάνες για τις δράσεις 1.2.3.1 και 1.2.3.5

A) Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που αφορούν:

- ❖ Εκπόνηση μελετών έρευνας της αγοράς, ως προς τη διερεύνηση των δυνατοτήτων προώθησης των τοπικών ποιοτικών προϊόντων.
- ❖ Εκπόνηση λοιπών τεχνικών μελετών και μελετών σκοπιμότητας, σχετικές με την προώθηση στην αγορά τοπικών προϊόντων ποιότητας.
- ❖ Τη σύλληψη και το σχεδιασμό νέων προϊόντων ποιότητας.
- ❖ Προπαρασκευή αιτήσεων – φακέλων για την αναγνώριση ονομασιών προέλευσης, γεωγραφικής ένδειξης, βιολογικών προϊόντων, ιδιοτυπίας, εισαγωγή και ανάπτυξη συστημάτων ποιότητας (ISO) και (HACCP).
- ❖ Το κόστος μελέτης των συστημάτων διασφάλισης ποιότητας.
- ❖ Το κόστος αρχικής πιστοποίησης και το κόστος ελέγχων, από αναγνωρισμένους Οργανισμούς.
- ❖ Κατάρτιση, από τον Οργανισμό, ο οποίος πραγματοποιεί την πιστοποίηση, του προσωπικού των τελικών αποδεκτών για την εισαγωγή των συστημάτων ποιότητας.
- ❖ Το κόστος δημιουργίας ιστοσελίδων και δικτυακών τόπων (WEBSITES), σε νέους ή υφιστάμενους δικτυακούς τόπους.

B) Κατηγορίες μη επιλέξιμων δαπανών που αφορούν:

- ❖ Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α) όταν παρέχεται η δυνατότητα για ανάκτησή του.
- ❖ Βελτιωτικές παρεμβάσεις που απαιτούνται, για την εφαρμογή συστημάτων ποιότητας υπό την έννοια ότι αυτές θεωρούνται επιλέξιμες στα πλαίσια των κατηγοριών πράξεων 1.2.1 και 1.2.2.

2.15 Επενδυτές LEADER+

Τίτλος Επένδυσης	Επωνυμία	Δ.Δαπάνη	Συνολικός Προϋπολογισμός	Εγκρινόμενη Δαπάνη	Αναλογούσα Ενίσχυση
1.2.1					
Βελτίωση Υφιστάμενης Υποδομής Εστίασης	I Ιδιώτης	55% 57.191,42	103.984,40	78.066,40	42.936,52
Επέκταση Περιβαλλοντικού Κτασκηνωτικού Κέντρου Ολυμπίας-Φρίξας	Ιδιώτης	55% 238.488,16	433.614,84	84.168,15	46.292,48
Κέντρο Οργάνωσης Προβολής Αγροτουρισμού	Ιδιώτης	55% 39.187,21	71.249,47	37.308,67	20.519,76
ΣΥΝΟΛΟ 1.2.1		334.866,79	608.848,71	199.543,22	20.519,76
1.2.2					
«Άνθεια» Εργαστήριο Καλλυντικών Φρίξας	Ιδιώτης	55% 146.008,39	255.469,80		
Ίδρυση Μονάδας Τυποποίησης Ελαιολάδου	Ιδιώτης	55% 49.875,19	99.750,38		
Εκσυγχρονισμός Υφιστάμενου Εργαστηρίου Παρασκευής Παραδοσιακών Ζυμαρικών	Ιδιώτης	55% 21.170,25	38.491,36	12.499,80	6.874,89
Λατομείο Δαφνιώπισσας	Αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση Αμαλιάδας Α.Ε	55% 237.802,21	432.367,65		
Σύνολο 1.2.2	454.856,04	836.079,19	12.499,80	6.874,89	454.856,04

2.17 Κατάσταση προτάσεων LEADER+ σε φάση αξιολόγησης

Α/Α	Τίτλος Πρότασης	Φορέας	Περιοχή	Μέτρο-Δράση	Αρχικός προυπ/σμος	Αρχική Δ.Δ.Προτάσεων	Προτεινόμενος Προυπ/σμος	Προτεινόμενη Δ.Δ. Προτάσεων
1	Δημιουργία Ξενοδοχείου τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων 3 κλειδιών	Οδυσσεάς Ε.Π.Ε.	Δ.Δ. Ξηροχωρίου	1.2.2.1	662.641,00	242.000,00	583.430,99	242.000,00
2	Ενοικιαζόμενα δωμάτια με εστιατόριο στην Αρχαία Πύσσα	Ζαπάντης Κων/νος	Αρχαία Πύσσα	1.2.2.1	388.469,07	213.657,99	317.343,22	174.538,77
3	Κέντρο εναλλακτικού τουρισμού-Αποθήκη-συσκευαστήριο παραδοσιακών προϊόντων	Κριτζέλης Α.-Σεφερλής Δ. & ΣΙΑ Ο.Ε.	Μουριά	1.2.1.4	249.600,00	137.280,00	215.067,20	118.286,96
4	Βελτίωση & εκσυγχρονισμός υποδομών εστίασης στο Δ.Δ. Φολόης	Μαρκόπουλος Ιωάννης	Δ.Δ. Φολόης Δήμου Φολόης	1.2.1.7	22.162,42	12.189,33	16.043,27	8.823,80

A/A	Τίτλος Πρότασης	Φορέας	Περιοχή	Μέτρο-Δράση	Αρχικός προυπί/σμος	Αρχική Δ.Δ.Προτάσεων	Προτεινόμενος Προυπί/σμος	Προτεινόμενη Δ.Δ. Προτάσεων
1	Δημιουργία Ξενοδοχείου τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων 3 κλειδιών	Οδυσσέας Ε.Π.Ε.	Δ.Δ. Ξηροχωρίου	1.2.2.1	662.641,00	242.000,00	583.430,99	242.000,00
2	Ενοικιαζόμενα δωμάτια με εστιατόριο στην Αρχαία Πύσα	Ζαπάντης Κων/νος	Αρχαία Πύσα	1.2.2.1	388.469,07	213.657,99	317.343,22	174.538,77
3	Κέντρο εναλλακτικού τουρισμού-Αποθήκη-συσκευαστήριο παραδοσιακών προϊόντων	Κριτζέλης Α.-Σεφερλής Δ. & ΣΙΑ Ο.Ε.	Μουριά	1.2.1.4	249.600,00	137.280,00	215.067,20	118.286,96
4	Βελτίωση & εκσυγχρονισμός υποδομών εστίασης στο Δ.Δ. Φολόης	Μαρκόπουλος Ιωάννης	Δ.Δ. Φολόης Δήμου Φολόης	1.2.1.7	22.162,42	12.189,33	16.043,27	8.823,80

2.18 Περιορισμοί που ισχύουν στα πλαίσια υλοποίησης του προγράμματος

- ✓ Το μέγιστο ύψος επιλέξιμου συνολικού προϋπολογισμού ανά επένδυση ανέρχεται, κατά κανόνα, μέχρι 440.000 ευρώ. Τυχόν επενδύσεις μεγαλύτερου ύψους εξετάζονται, κατά περίπτωση, από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος. Είναι δυνατόν το συνολικό κόστος ενός επενδυτικού σχεδίου να υπερβαίνει το όριο των 440.000 ευρώ, αλλά το συνολικό επιλέξιμο κόστος με βάση το οποίο προσδιορίζεται το ποσοστό επιδότησης δεν μπορεί, κατά κανόνα, να υπερβαίνει το ποσό αυτό, χωρίς να επηρεάζεται η λειτουργική και ολοκληρωμένη μορφή του και με την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα και η λειτουργικότητα της μονάδας – επιχείρησης. Στις περιπτώσεις αυτές, ο τελικός αποδέκτης δεσμεύεται για την ολοκλήρωση του συνολικού φυσικού αντικείμενου που προβλέπεται στην πρότασή του και η αναλογούσα ενίσχυση στην κάθε φάση υλοποίησης υπολογίζεται, σύμφωνα με την αναλογία του συνολικού και επιλέξιμου κόστους.
- ✓ Ο προϋπολογισμός Δημοσίων Έργων μη ανταποδοτικών (μικρών υποδομών που κρίνονται αναγκαίες στα πλαίσια της ολοκληρωμένης παρέμβασης της περιοχής) που μπορούν να ενταχθούν στο τοπικό πρόγραμμα, ανέρχεται μέχρι 15% του συνολικού κόστους του προγράμματος.
- ✓ Οι εταίροι της Ο.Τ.Δ έχουν δυνατότητα ένταξης έργων στο τοπικό πρόγραμμα σε ποσοστό μέχρι 15% του συνολικού κόστους του τοπικού προγράμματος. Τυχόν υπέρβαση του ποσοστού αυτού μπορεί να εξετασθεί, κατά περίπτωση από την Επιτροπή Παρακολούθησης του προγράμματος.
- ✓ Τα άτομα του Διοικητικού Συμβουλίου της Ο.Τ.Δ, της Επιτροπής Διαχείρισης προγράμματος LEADER+ (επίπεδο λήψης αποφάσεων), της Υπηρεσιακής Δομής της Ο.Τ.Δ, των επιτροπών αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων και εξέτασης σχετικών ενστάσεων, δεν μπορούν να συμμετέχουν σε επενδύσεις του Τοπικού προγράμματος, οι ίδιοι ή μέσω περένθετων φυσικών ή νομικών προσώπων. Δηλαδή ο υποψήφιος επενδυτής δεν μπορεί να είναι μέλος του Δ.Σ του Επιπέδου Λήψης Αποφάσεων και της Υπηρεσιακής Δομής της Ο.Τ.Δ, ούτε σύζυγος ή συγγενής α' βαθμού των παραπάνω και δεν επιτρέπεται να αποτελεί παρένθετο φυσικό ή νομικό πρόσωπο όλων των ανωτέρω, δηλαδή πρόσωπο (φυσικό ή νομικό) που δρα μεν ιδίω ονόματι, αλλά για λογαριασμό των ατόμων που εμπίπτουν στον σχετικό περιορισμό με ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 5%, ή έχουν την ιδιότητα του Προέδρου, Δ/ντα Συμβούλου ή του Διαχειριστή. Αντίθετα δεν θεωρούνται ότι δρουν ως παρένθετα πρόσωπα, νομικά πρόσωπα ή φορείς που εκπροσωπούνται από τα πρόσωπα που εμπίπτουν μεν στον σχετικό περιορισμό, εξυπηρετούν όμως συμφέροντα του Δημοσίου ή συλλογικά συμφέροντα του ιδιωτικού τομέα, όπως Νομαρχία, Ο.Τ.Α, Αναπτυξιακές Ο.Τ.Α, Συν/σμοι, Σύλλογοι, Επιμελητήρια.
- ✓ Ο υποψήφιος επενδυτής να είναι ενήλικας και να μην έχει υπερβεί το 65^ο έτος της ηλικίας του.

- ✓ Ο υποψήφιος επενδυτής να έχει την ιθαγένεια Κράτους Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- ✓ Ο υποψήφιος επενδυτής να μην είναι εν ενεργεία Δημόσιος Υπάλληλος κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν.2683/99.
- ✓ Ο υποψήφιος επενδυτής να μην είναι συνταξιούχος από οποιοδήποτε ασφαλιστικό ταμείο του εσωτερικού ή του εξωτερικού.
- ✓ Προκειμένου για άνδρες, ο υποψήφιος επενδυτής είτε να έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις, είτε να έχει απαλλαγεί νομίμως από αυτές ή να μην έχει υποχρέωση στρατιωτικής θητείας.
- ✓ Απαγορεύεται κάθε κατάτμηση επενδυτικού σχεδίου. Ο περιορισμός αυτός αφορά τις περιπτώσεις ένταξης σε άλλα προγράμματα διαφορετικού ή συμπληρωματικού φυσικού αντικειμένου της ίδιας επένδυσης.
- ✓ Εκσυγχρονισμός επενδυτικών σχεδίων, τα οποία κατά το παρελθόν είχαν χρηματοδοτηθεί για το ίδιο φυσικό αντικείμενο από οποιοδήποτε πρόγραμμα δεν μπορεί να δικαιολογηθεί, εφόσον δεν έχουν παρέλθει τουλάχιστον 5 έτη από την ολοκλήρωσή τους (πρωτόκολλο παραλαβής).
- ✓ Ως προς τη δυνατότητα προμήθειας εξοπλισμού από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα πρέπει κατά περίπτωση να τεκμηριώνεται ότι δεν είναι δυνατή η προμήθεια του συγκεκριμένου εξοπλισμού από χώρες της Ε.Ε.
- ✓ Η προβολή – προώθηση γεωργικών προϊόντων δεν επιτρέπεται στα πλαίσια της πρωτοβουλίας. Ως γεωργικά προϊόντα νοούνται τόσο τα προϊόντα πρωτογενούς, όσο και δευτερογενούς παραγωγής (προϊόντα α΄ μεταποίησης) του Παραρτήματος1 της Συνθήκης.

Επίσης ισχύουν και οι λοιποί περιορισμοί που ισχύουν σε κάθε Μέτρο/ Δράση αλλά και αυτοί που απορρέουν από τα κριτήρια αποκλεισμού.

- ✓ Η επιλεξιμότητα δαπανών, που έχουν πραγματοποιηθεί για συγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο πριν την υποβολή αίτησης για ένταξη στο τοπικό πρόγραμμα (σύμφωνα με το σημείο 1του άρθρου 12 της αριθμ. 518/350/12.2.2003 ΚΥΑ για το πλαίσιο εφαρμογής της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER+ στην Ελλάδα) δεν ισχύει για τα σχέδια που υπάγονται στο κανονιστικό πλαίσιο του Καν. (ΕΚ) 70/2001.

Σχέδια που δεν υπάγονται στο Καν. (ΕΚ) 70/2001 και για τα οποία ισχύει επιλεξιμότητα δαπανών από 17/11/200 είναι μόνο τα παρακάτω:

- 1.2.2.3 Επιχειρήσεις μεταποίησης – τυποποίησης προϊόντων φυτικής παραγωγής
- Επιχειρήσεις μεταποίησης – τυποποίησης προϊόντων ζωικής παραγωγής
- 1.2.2.4 Επιχειρήσεις αξιοποίησης αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών σε πρωτότυπες εφαρμογές
- 1.2.2.7 Αξιοποίηση παραδοσιακών τεχνικών και χώρων (πατητήρια, κελάρια, επισκέψιμα οινοποιεία)
- 1.2.2.8 Εκτροφεία θηραμάτων

- 1.2.3.1 Εγκατάσταση συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας
- 1.2.3.3 Ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών πληροφόρησης (ιστοσελίδες) μικρών επιχειρήσεων
- 1.2.3.4 Ανάπτυξη συστημάτων τηλεαγοράς, τηλεεργασίας και ηλεκτρονικού εμπορίου (αγροτουριστικών και τοπικών προϊόντων)
- 1.2.3.5 Ανάπτυξη και πιστοποίηση σημάτων ποιότητας με προτεραιότητα στα τρόφιμα- ποτά

Για όλα τα υπόλοιπα σχέδια, επιλέξιμες θεωρούνται οι δαπάνες, που πραγματοποιούνται μετά την ημερομηνία υποβολής αίτησης του υποψηφίου τελικού αποδέκτη για ένταξη στο τοπικό πρόγραμμα.

2.18 Χρονικά περιθώρια υλοποίησης

- Το πρόγραμμα διαρκεί μέχρι 31/12/2008.
- Η υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου των έργων πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι 31/12/2008.

Το χρονικό περιθώριο υλοποίησης κάθε επένδυσης θα καθορισθεί, επακριβώς στα πλαίσια της σύμβασης του τελικού επενδυτή με την Αναπτυξιακή Ολυμπίας Α.Ε η οποία είναι η υπεύθυνη εταιρεία για την πρωτοβουλία LEADER+ στο Νομό Ηλείας.

- Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες εφόσον:
 1. Εντάσσονται στις κατηγορίες πράξεων της παρούσας προκήρυξης.
 2. Πραγματοποιούνται μέσα στην διάρκεια υλοποίησης του Ε.Π. Κ.Π. LEADER+ (2000-2006) και οπωσδήποτε μετά την 17.11.2000, ημερομηνία που συμπίπτει με την καταληκτική προθεσμία πληρωμών των τελικών αποδεκτών από τις Ο.Τ.Δ.

Ωστόσο, δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί για συγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο πριν την υποβολή αίτησης για ένταξη στο τοπικό πρόγραμμα (όπως δαπάνες για την εκπόνηση των απαιτούμενων μελετών, την πολεοδομική άδεια κατασκευής και λοιπές απαιτούμενες άδειες και εγκρίσεις, καθώς και λοιπές κατασκευαστικές δαπάνες) μπορούν, στην περίπτωση που κριθεί σκόπιμο από την Ο.Τ.Δ, να θεωρηθούν επιλέξιμες εφόσον:

- οι δαπάνες αποδεδειγμένα πραγματοποιήθηκαν μετά την 17.11.2000
- η υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου δεν έχει αρχίσει ή βρίσκεται σε εξέλιξη

- το εν λόγω επενδυτικό σχέδιο επιλέγει από την Ο.Τ.Δ μετά από αξιολόγηση του στα πλαίσια συγκεκριμένης πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος
- προκύπτει τεκμηριωμένα ότι το επενδυτικό σχέδιο ξεκίνησε ενόψει της έναρξης υλοποίησης του προγράμματος LEADER+.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

Σε αυτό το κεφάλαιο θα γίνει μία ανάλυση όσον αφορά τα αποτελέσματα του ολοκληρωμένου πλέον Προγράμματος LEADER II στις περιοχές του Νομού Ηλείας, ώστε να γίνει μία σύγκριση με το εφαρμοζόμενο Πρόγραμμα LEADER+, στις περιοχές του Νομού Ηλείας. Ακολουθεί η έκθεση αποτελεσμάτων.

3.1 Έκθεση αποτελεσμάτων LEADER II

Γενικά αποτελέσματα / επιπτώσεις από την εφαρμογή του προγράμματος

Τα συνολικά αποτελέσματα από την εφαρμογή του Προγράμματος LEADER II, στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές του Νομού Ηλείας, είναι τα ακόλουθα:

1. Οργανώθηκε μια ευέλικτη δομή σε τοπικό επίπεδο με γνώση των δυνατοτήτων και περιορισμών του χώρου και της περιοχής και με ειδικευση και τεχνογνωσία σε θέματα αγροτικής και τοπικής ανάπτυξης.
2. Επιτεύχθηκε για πρώτη φορά σε τοπικό επίπεδο και σε μια περιοχή με μεγάλες δυσκολίες στη συνεργασία, μια συνεργασία των τοπικών εταίρων στη βάση ενός κοινού ολοκληρωμένου Προγράμματος ανάπτυξης σχεδιασμένου, σε σημαντικό βαθμό, από τα κάτω.
3. Δημιουργήθηκε για πρώτη φορά υποδομή φιλοξενίας και εστίασης επισκεπτών και προβλήθηκαν / αναδείχθηκαν οι πόροι της ορεινής και ημιορεινής ζώνης του Νομού. Έτσι αναδείχθηκαν οι δυνατότητες ανάπτυξης της περιοχής σε μια νέα βάση με την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού για πρώτη φορά.
4. Κινητοποιήθηκαν τοπικοί πόροι φυσικοί, οικονομικοί και ανθρωπίνους, ενώ το Πρόγραμμα λειτούργησε θετικά στην αξιοποίηση της τοπικής αποταμίευσης με δεδομένο ότι τελικά διατέθηκαν για επενδύσεις πολλοί περισσότεροι πόροι από ιδιώτες και φορείς από τους απαιτούμενους για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής. Το πρόγραμμα δηλ. λειτούργησε πολλαπλασιαστικά για την παραγωγή πολύ μεγαλύτερου έργου από αυτό που αντιστοιχεί στον Προϋπολογισμό του. Επιπλέον το Πρόγραμμα λειτούργησε θετικά στην αξιοποίηση καινοτομικών ιδεών από Ομάδες και μεμονωμένα άτομα με αποτέλεσμα την ανάπτυξη μιας δυναμικής στην περιοχή που εμφανίζει μια σημαντική κινητικότητα την περίοδο αυτή(Σύλλογος βιοκαλλιεργητών, δυναμικοί συνεταιρισμοί κλπ)
5. Επιπλέον ξεκίνησαν και τέθηκαν οι βάσεις για την παραπέρα ανάπτυξη συνεργασιών και διεπαγγελματικών συνδέσεων στην περιοχή. Αναφέρουμε ενδεικτικά τη συνεργασία αμπελοκαλλιεργητών με τα βιολογικά οινοποιεία, τη συνεργασία της μονάδας παραγωγής αιθέριων ελαίων από αρωματικά φυτά με τον σύλλογο βιοκαλλιεργητών και αγρότες της περιοχής καθώς επίσης και τη σύνδεση των βιοκαλλιεργητών με καταλύματα και ταβέρνες στην περιοχή.

6. Ξεκίνησε επίσης ένα σχέδιο διακρατικής συνεργασίας με χώρες της Μεσογειακής Ευρώπης μέσω του οποίου δημιουργείται ένα δίκτυο προώθησης αγροτικών προϊόντων και τη σύνδεσή τους με τον τουριστική αγορά. Μια σημαντική ωφέλεια, εκτός των άλλων, από το ξεκίνημα του σχεδίου είναι η μεταφορά σημαντικής εμπειρίας σε παραγωγούς της περιοχής μας.
7. Τέλος, σημειώνεται η δημιουργία μέσω του σχεδιασμού και της υλοποίησης του Προγράμματος μιας κοινής συνείδησης της ταυτότητας της μειονεκτικής περιοχής του Νομού και συσπείρωσής της γύρω από κοινούς στόχους που επιδιώκει να αξιοποιήσει παραπέρα. Είναι ενδεικτικό το ενδιαφέρον που έχει δημιουργηθεί στην περιοχή από τη συχνότητα των επισκέψεων και τηλεφωνημάτων προς της Ομάδα για την παροχή πληροφοριών και βοήθειας ενόψει του Γ΄ ΚΠΣ.

Ποσοτικά σημειώνεται πολύ συνοπτικά ότι με το Πρόγραμμα(που περιλαμβάνει 40 έργα εκτός του Μέτρου 1), επιτεύχθηκαν τα ακόλουθα:

- Καταρτίσθηκαν 34 άτομα σε αγροτουριστικά επαγγέλματα
- Κατασκευάσθηκαν ή ανακαινίστηκαν 58 περίπου δωμάτια με 120 κλίνες
- Κατασκευάσθηκαν κατασκηνώσεις 250 ατόμων περίπου
- Δημιουργήθηκαν τρία (3) κέντρα εστίασης και αναψυχής
- Δημιουργήθηκε ένα κέντρο εναλλακτικού τουρισμού στον ποταμό Αλφειό
- Διαμορφώθηκαν και σημάνθηκαν 3 τουριστικά μονοπάτια που συνδέουν πολιτιστικά μνημεία και τοπία ιδιαίτερης αισθητικής και οικολογικής αξίας
- Αναδείχθηκαν περιοχές φυσικού κάλλους και πολιτιστικά μνημεία (αρχαιολογικοί χώροι, παραδοσιακά μνημεία-βρύσες, νερόμυλοι κλπ, διατηρητέα και ιστορικά κτίρια, ιστορικές μονές κλπ)
- Δημιουργήθηκαν και υποστηρίχθηκαν στην οργάνωσή τους 5 νέες βιοτεχνίες ενώ εκσυγχρονίστηκαν 6. Βασικός άξονας των επιχειρήσεων ήταν η αξιοποίηση τοπικών προϊόντων ποιότητας(αναβάθμιση, νέες συσκευασίες, σήμανση κλπ) και η σύνδεσή τους με το τουριστικό κύκλωμα ως στοιχείου τόνωσης της ζήτησης και ανάδειξης της ταυτότητας της περιοχής.
- Παράχθηκαν έντυπο υλικό, οδηγοί, αφίσες για την προβολή της περιοχής και των προϊόντων της (Οδηγός ιερών μονών περιοχής, μονοπατιών, έντυπα και οδηγός για το ελαιόλαδο Ολυμπίας-ΠΓΕ κλπ)
- Δημιουργήθηκε ένα σύστημα προβολής της περιοχής και κρατήσεων καταλυμάτων μέσω Internet
- Θα δημιουργηθεί, μέσω του διακρατικού σχεδίου, ένα δίκτυο αγροτικών προϊόντων ποιότητας της μεσογειακής Ευρώπης με προδιαγραφές ποιότητας και ενιαίο σήμα, θα προβληθεί με οργανωμένο τρόπο (έντυπα μέσα, Διαδίκτυο κλπ) και θα συνδεθεί με το τουριστικό ρεύμα και την τοπική κουζίνα των χωρών αυτών
- Δημιουργήθηκαν 123 νέες θέσεις εργασίας περίπου (μόνιμες και εποχικές)

3.2 Η υφιστάμενη κατάσταση του LEADER+

Όσον αφορά το Πρόγραμμα LEADER+ και την εφαρμογή του στις περιοχές του Νομού Ηλείας, δεν μπορούν να διατυπωθούν ακριβή συμπεράσματα για τις επιπτώσεις του Προγράμματος στις περιοχές αυτές. Και αυτό γιατί το Πρόγραμμα είναι ήδη σε εφαρμογή και μία γενικότερη εικόνα με ακριβή αποτελέσματα, θα δοθεί μετά την ολοκλήρωσή του. Για το λόγο αυτό θα γίνει μία αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης και των αναμενόμενων επιπτώσεων, με βάση τα αποτελέσματα του LEADER II.

Η υφιστάμενη κατάσταση του Προγράμματος LEADER+, μπορεί να δοθεί μέσα από μία S.W.O.T. ανάλυση, με βάση της μέχρι τώρα εφαρμοζόμενες επενδύσεις.

Ακολουθεί η ανάλυση.

3.2.1 Παρούσα κατάσταση-Δυνάμεις

Στην παρούσα κατάσταση οι δυνάμεις, οι οποίες διαθέτει η Αναπτυξιακή Εταιρία Ολύμπιας, για να επιτύχει την ορθολογικότερη εφαρμογή του Προγράμματος LEADER+ στις περιοχές της, είναι οι ακόλουθες:

- **Ικανοί επαγγελματίες και διοικητικά στελέχη**

Ο άνθρωπος ανεξάρτητα από τις τεχνολογικές εξελίξεις, ήταν, είναι και θα είναι, το βασικότερο στοιχείο για την υλοποίηση των στόχων της επιχείρησης. Επομένως η διαλογή ικανών επαγγελματιών, είναι ο πρωταρχικός στόχος της επιχείρησης, διότι μέσω αυτών των καταρτισμένων επαγγελματιών, η επιχείρηση θα επιτύχει τους σκοπούς τους οποίους έχει θέσει μακροπρόθεσμα.

Η Αναπτυξιακή Εταιρία Ολυμπίας, που διαχειρίζεται, όπως έχει ειπωθεί, το Πρόγραμμα LEADER+ στο Νομό Ηλείας, διαθέτει στο εσωτερικό της ικανούς επαγγελματίες και διοικητικά στελέχη, τα οποία μπορούν με τις γνώσεις τους και τις εμπειρίες τους, να επιτύχουν άριστα αποτελέσματα, όσον αφορά την εφαρμογή του Προγράμματος.

- **Δημιουργία δομής με ειδίκευση και τεχνογνωσία σε θέματα αγροτικής και τοπικής ανάπτυξης**

Το αμέσως επόμενο στάδιο, μετά την διαλογή του κατάλληλου προσωπικού, είναι η κατάρτιση του προσωπικού στα ειδικευμένα θέματα και τους στόχους της επιχείρησης, ώστε το προσωπικό να κατευθυνθεί σωστά και να μπορέσει να επιτελέσει το έργο του.

Η Αναπτυξιακή Εταιρία Ολυμπίας, κατάρτισε τα στελέχη της προς τις κατευθύνσεις στις οποίες πρέπει να κινηθεί σαν επιχείρηση, για την επίτευξη των στόχων της. Δημιούργησε λοιπόν, μία δομή (προσωπικό), ειδικευμένο σε θέματα αγροτικής και τοπικής ανάπτυξης, τα οποία να μπορούν να γνωρίζουν τον τρόπο και τις τεχνικές τις οποίες πρέπει να ακολουθήσουν, για την καλύτερη εφαρμογή του Προγράμματος στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές της Ηλείας.

- **Συνεργασία τοπικών εταιρών για ολοκληρωμένη ανάπτυξη**

Για την επίτευξη των στόχων της, μία επιχείρηση, πρέπει να διαθέτει πνεύμα συνεργασίας και αυτό διότι η συνεργασία πολλών ατόμων μαζί, με γνώσεις και εμπειρίες, έχει σαν συνέπεια, την σωστή κατεύθυνση της επιχείρησης.

Η Αναπτυξιακή Εταιρία Ολυμπίας, έχει στην διάθεσή της τοπικούς εταίρους, με τους οποίους συνεργάζεται και ανταλλάσσει απόψεις, καθώς και τεχνικές και με τον τρόπο αυτό συμβάλλει στην ορθολογικότερη και ολοκληρωμένη εφαρμογή και ανάπτυξη των περιοχών της Ηλείας. Διότι με την συνεργασία και την ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσιών, προβλήματα τα οποία έρχονται στο προσκήνιο, αντιμετωπίζονται πιο εύκολα και το πιο σημαντικό, με σωστό τρόπο, χωρίς σπατάλη χρόνου και χρήματος. Και εδώ αναφέρονται ο χρόνος και το χρήμα, διότι είναι από τους πιο σημαντικούς ανασταλτικούς παράγοντες, εξαιτίας των οποίων πολλές φορές Προγράμματα μένουν στο περιθώριο, λόγω του πέρασ των χρονικών ορίων και των χρηματοδοτήσεων, που θέτουν τα Υπουργεία.

- **Συμμετοχή ιδιωτών για επένδυση**

Μία επιχείρηση για να συνεχίσει να υφίσταται και να επιτελεί το έργο της πρέπει να κινεί το επενδυτικό ενδιαφέρον στο κοινό στο οποίο απευθύνεται. Χωρίς την παρουσία του κοινού στην επιχειρηματική σκηνή, η επιχείρηση οδηγείται προς την καταστροφή.

Στις επιχειρήσεις όπως είναι η Αναπτυξιακή Εταιρία Ολυμπίας, οι οποίες διαχειρίζονται τέτοιου είδους Προγράμματα, όπως είναι το LEADER+, ΟΠΑΑΧ κλπ., στηρίζουν την ύπαρξη τους και την συνέχεια των δραστηριοτήτων τους, στο επενδυτικό ενδιαφέρον του κοινού. Χωρίς το επενδυτικό αυτό κοινό τα Προγράμματα αυτά, παραμένουν στάσιμα και η ανάπτυξη των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών δεν επιτυγχάνεται ποτέ.

Η Αναπτυξιακή Εταιρία Ολυμπίας, έως την μέχρι τώρα πορεία του Προγράμματος LEADER+, που είναι ακόμα στο αρχικό στάδιο εφαρμογής, έχει καταφέρει να κινήσει το επενδυτικό ενδιαφέρον του κοινού των ίδιων των μειονεκτικών περιοχών, αλλά και το κοινό άλλων περιοχών. Αυτή η επενδυτική κίνηση φαίνεται στους πίνακες της σελίδας (), όπου αναγράφονται οι επενδύσεις οι οποίες έχουν ενταχθεί στο Πρόγραμμα LEADER+, καθώς και άλλα στοιχεία (ονομασία επένδυσης, προϋπολογισμός κ.α.).

3.2.2 Μελλοντική κατάσταση-Ευκαιρίες

- **Ανάδειξη /προβολή των πόρων των ορεινών περιοχών**

Η επιχείρηση για να επιτύχει τους στόχους της, χρησιμοποιεί κάποια μέσα, τα οποία θα αποτελέσουν τη δίοδο για την επιτυχή ολοκλήρωση αυτών των στόχων.

Στο συγκεκριμένο σημείο η Αναπτυξιακή Εταιρία Ολυμπίας, θέλοντας να επιτύχει το στόχο της, δηλαδή την ανάπτυξη των μειονεκτικών και ορεινών περιοχών, χρησιμοποιεί διάφορα μέσα. Ένα από αυτά τα μέσα, είναι η ανάδειξη και προβολή των πόρων αυτών των περιοχών. Οι περισσότερες περιοχές της Ηλείας, είναι πλούσιες σε πολιτιστικά χαρακτηριστικά. Με την ανάδειξη αυτή, προσπαθεί να προσελκύσει το τουριστικό ρεύμα στις περιοχές αυτές, προκειμένου να επέλθει μία οικονομική άνθηση. Έτσι λοιπόν με το τουριστικό ρεύμα στις περιοχές αυτές και την επερχόμενη οικονομική άνθηση που επιφέρει αυτό, το Πρόγραμμα οδηγείται στο σωστό δρόμο της οικονομικής ανάπτυξης.

- **Ανάπτυξη τουρισμού**

Οι επιχειρήσεις οι οποίες θέλουν να επιβιώσουν σε ένα δύσκολο οικονομικό περιβάλλον, όπως είναι αυτό της σημερινής εποχής, χρησιμοποιούν διάφορους τρόπους και μέσα, για την επίτευξη των στόχων τους.

Έτσι και η Αναπτυξιακή Εταιρία Ολυμπίας, χρησιμοποιώντας τα μέσα τα οποία διαθέτει για τις περιοχές αυτές (πολιτιστικά χαρακτηριστικά των περιοχών, π.χ. μνημεία, ήθη, έθιμα, παραδόσεις.), προσπαθεί να προσελκύσει τον τουρισμό στις περιοχές αυτές. Ο τουρισμός σε μία περιοχή είναι ότι πολυτιμότερο, αν θέλει να αναπτυχθεί οικονομικά. Εκεί λοιπόν επιδιώκει και η Εταιρία αυτή, στην ανάπτυξη του τουρισμού, ώστε να προσφέρει στις περιοχές αυτές αυτό που τους λείπει, την οικονομική ανέλιξη.

- **Δημιουργία βιοτεχνιών**

Έχοντας λοιπόν, η επιχείρηση χρησιμοποιήσει σωστά τα μέσα που διαθέτει για την ολοκλήρωση των στόχων της, περνάει στο στάδιο της υλοποίησης ορισμένων από τους στόχους της.

Στο σημείο αυτό η Αναπτυξιακή Εταιρία Ολυμπίας, με το σχεδιασμό που έχει κάνει και αν επιτευχθούν τα παραπάνω σχέδια της, ολοκληρώνει σιγά σιγά μερικούς από τους στόχους της, που στη συγκεκριμένη στιγμή, είναι η δημιουργία βιοτεχνιών στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές. Η δημιουργία βιοτεχνιών είναι το πρώτο στάδιο για οικονομική ανάπτυξη.

- **Δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης**

Μία επιχείρηση πριν ξεκινήσει την δραστηριότητά της, έχει θέσει κάποιους στόχους τους οποίους επιδιώκει να υλοποιήσει. Άλλοι από αυτούς είναι μεσοπρόθεσμοι και άλλοι μακροπρόθεσμοι. Όλη της η δραστηριότητα στηρίζεται προς την επίτευξη αυτών των στόχων, οι οποίοι εάν υλοποιηθούν, θα παρατείνουν την λειτουργία και επιβίωση της επιχείρησης.

Έτσι και η Αναπτυξιακή Εταιρία Ολυμπίας, με την διαχείριση του Προγράμματος LEADER+, έχει θέσει κάποιους στόχους, συγκεκριμένα την άρση της απομόνωσης των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών, καθώς και την ταχύρυθμη ανάπτυξή τους. Μέσω λοιπόν αυτού του γενικότερου απώτερου στόχου, που έχει να εκπληρώσει το Πρόγραμμα, δημιουργούνται και κάποιες άλλες ευκαιρίες προς το κοινωνικό σύνολο, οι οποίες είναι ιδιαίτερα επωφελής για το κοινωνικό σύνολο. Συγκεκριμένα με την εφαρμογή του Προγράμματος LEADER+ και μέσω των επενδύσεων από ιδιώτες, αλλά και από άλλους φορείς, που στηρίζουν την επιβίωση και τη συνέχεια της ολοκλήρωσης του Προγράμματος, δημιουργούνται κάποιες ευκαιρίες στις περιοχές, όπως π.χ. δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης. Αυτή η αναμενόμενη ευκαιρία, δημιουργείται λόγω της ανάγκης στελέχωσης των επιχειρήσεων, (που ιδρύονται από τους επενδυτές του LEADER+), με ανθρώπινο δυναμικό και η οποία είναι ιδιαίτερα επωφελής για το κοινωνικό σύνολο. Πλέον οι άνθρωποι των περιοχών αυτών, δεν χρειάζεται να μεταναστεύουν για να βρουν δουλειά, θα υπάρχει η ευκαιρία αυτή στον τόπο τους.

- **Διακρατική συνεργασία με χώρες της Μεσογειακής Ευρώπης**

Όπως ειπώθηκε παραπάνω, το πνεύμα της συνεργασίας, με διάφορους εταίρους, φορείς κ.α. για μία επιχείρηση, είναι ο κατεξοχήν παράγοντας για την ορθολογικότερη αντιμετώπιση και επίλυση προβλημάτων που μπορούν να προκύψουν. Είναι όμως και ο τρόπος για την επίτευξη του σκοπού της επιχείρησης. Για αυτό το λόγο, είναι απαραίτητες τέτοιου είδους συνεργασίες στο

εσωτερικό της επιχείρησης και πόσο μάλλον οι διακρατικές συνεργασίες, δηλαδή συνεργασίες με άλλα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Αναπτυξιακή Εταιρία Ολυμπίας, με το LEADER II, κατάφερε να επιτύχει διακρατικές συνεργασίες, με χώρες της Μεσογειακής Ευρώπης, συνεργασίες κυρίως προώθησης προϊόντων και ανταλλαγής εμπειριών. Αυτή η δραστηριότητα, η οποία ήταν από τις μεγαλύτερες επιτεύξεις του LEADER II, αναμένεται να συνεχιστεί και στη δράση του LEADER+ και η οποία είναι πολύ σημαντική και πολύτιμη για την επιτυχή έκβαση του LEADER+.

- **Ανάπτυξη διεπαγγελματικών συνεργασιών**

Με την ανάπτυξη των βιοτεχνιών, στις οποίες θα παράγονται διάφορα προϊόντα, θα υπάρχει ένα κλίμα συνεργασίας μεταξύ τους, όπως αναπτύχθηκε και στο LEADER II. Αυτός είναι ένας τρόπος για την γρηγορότερη και ορθολογικότερη οικονομική ανάπτυξη των περιοχών, διότι μέσα από τις συνεργασίες αυτές, προϊόντα και ιδέες προωθούνται και ανταλλάσσονται ταχύρρυθμα. Έτσι ο δρόμος προς την οικονομική άνθηση είναι ανοικτός.

- **Ανακοπή της μείωσης του πληθυσμού**

Έχοντας λοιπόν η Αναπτυξιακή Εταιρία Ολυμπίας, με τη βοήθεια του LEADER+, που συνεπάγεται και τη συμμετοχή των ιδιωτών και των άλλων φορέων, αναπτύξει τη βιομηχανία στις περιοχές αυτές, επεμβαίνει άμεσα στην ανακοπή της μείωσης του πληθυσμού. Έτσι οι νέοι και οι νέες, δεν θα αναγκάζονται να εγκαταλείπουν τον τόπο τους για καλύτερες συνθήκες ζωής, γιατί η καλύτερη ζωή θα υπάρχει στον τόπο τους και αυτοί θα είναι οι πρώτοι που θα γευτούν αυτήν αλλαγή, που θα είναι μία ολοκληρωτική αλλαγή και στον τόπο τους αλλά και στις ίδιες τις ζωές τους.

- **Συγκράτηση νέων με αναβαθμισμένο επίπεδο κατάρτισης**

Αυτοί οι νέοι και οι νέες, που θα έχουν παραμείνει στον τόπο τους, με τη δημιουργία των βιοτεχνιών, θα είναι νέοι με αναβαθμισμένο επίπεδο κατάρτισης. Και αυτό γιατί θα βρίσκονται στο χώρο της σύγχρονης τεχνολογίας. Αυτό το στοιχείο είναι πολύ σημαντικό για την περαιτέρω ανάπτυξη, διότι οι έμπειροι και οι επαρκείς καταρτισμένοι νέοι, βοηθούν στην γρηγορότερη και αποτελεσματικότερη ανάπτυξη του τόπου τους.

3.2.3 Παρούσα κατάσταση-Αδυναμίες

- **Δυσκολία στην ανάπτυξη πνεύματος συνεργασίας**

Το πνεύμα συνεργασίας, όπως ειπώθηκε, είναι από τους πιο επιτυχημένους τρόπους διεκδίκησης των στόχων, σε μία επιχείρηση. Όμως, πολλές φορές, αυτό το πνεύμα συνεργασίας αναπτύσσει πολλά προβλήματα στην εφαρμογή του, λόγω ασυμφωνίας ιδεών και ασυμφωνίας χρησιμοποίησης της κατάλληλης μεθόδου., μεταξύ των στελεχών που απαρτίζουν το εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Αναπτυξιακής Εταιρίας Ολυμπίας, όσον αφορά την έκθεση αποτελεσμάτων του LEADER II, διαπιστώθηκε κατά την εφαρμογή του Προγράμματος, μια δυσκολία στην ανάπτυξη πνεύματος συνεργασίας, προς ορισμένους στόχους. Αυτό λοιπόν είναι ένα πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζεται πολλές φορές και το οποίο είναι ένας πολύ σημαντικός παράγοντας καθυστέρησης εφαρμογής του Προγράμματος στις περιοχές, που το έχουν άμεσα ανάγκη.

- **Γραφειοκρατικές δυσκολίες**
- **Καθυστέρηση υπογραφής σύμβασης με το Υπουργείο Γεωργίας**

Σε πολλές περιπτώσεις, επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν προβλήματα καθυστερήσεων στην έναρξη λειτουργίας τους. Τις περισσότερες φορές, τα προβλήματα αυτά οφείλονται σε γραφειοκρατικές δυσκολίες, με αποτέλεσμα οι επιχειρήσεις να ξεφεύγουν από το αρχικό τους χρονοδιάγραμμα και να χρειάζονται επανασχεδιασμό, ο οποίος ως γνωστόν κοστίζει και σε χρόνο και σε χρήμα.

Η Αναπτυξιακή Εταιρία Ολυμπίας, κατά την εφαρμογή του LEADER II, αλλά και του LEADER+ στις περιοχές του Νομού Ηλείας, αντιμετώπισε τέτοιες γραφειοκρατικές δυσκολίες π.χ. καθυστέρηση υπογραφής σύμβασης με το Υπουργείο Γεωργίας. Αυτές οι γραφειοκρατικές δυσκολίες όσο απλές κι αν είναι, δυσχεραίνουν την εφαρμογή του Προγράμματος, διότι το βγάζουν έξω από το αρχικό του χρονοδιάγραμμα και σχεδιασμό, με αποτέλεσμα να υπάρχουν καθυστερήσεις στην εφαρμογή και την τελική υλοποίηση του Προγράμματος και με γενικότερο αποτέλεσμα οι περιοχές που έχουν ανάγκη αυτήν την γρήγορη οικονομική άνθηση να παραμένουν παγιωμένες και καταδικασμένες στην οικονομική του απομόνωση.

3.2.4 Μελλοντική κατάσταση-Απειλές

- **Μικρή παρουσία συλλογικών επιχειρήσεων-ανυπαρξία συνεταιρισμών**

Είναι γνωστό από την Πολιτική Οικονομία, ότι, η παρουσία συνεταιρισμών και συλλογικών επιχειρήσεων στον επιχειρηματικό κύκλο, είναι αποδοτική για την προώθηση των προϊόντων της κάθε επιχείρησης. αυτό το επιχειρηματικό πνεύμα συνεργασίας, βοηθάει τις επιχειρήσεις να επιβιώσουν στο διαρκώς μεταβαλλόμενο και ανταγωνιστικό περιβάλλον. Όμως αυτή η πολιτική της συνεργασίας στον επιχειρηματικό κύκλο, σπάνια εφαρμόζεται και για το λόγο αυτό, πολλές επιχειρήσεις μένουν στο περιθώριο πριν ακόμα ξεκινήσουν.

Κατά την εφαρμογή του LEADER II, η Αναπτυξιακή Εταιρία Ολυμπίας αντιμετώπισε το πρόβλημα της ανυπαρξίας συνεταιρισμών και συλλογικών επιχειρήσεων στο σύνολο των περιοχών. Αυτό είναι ένα πρόβλημα το οποίο αναμένεται να παρουσιαστεί και στην εφαρμογή του LEADER+ και το οποίο είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την πορεία του Προγράμματος και την επιτυχή εφαρμογή του.

- **Μικρό επενδυτικό ενδιαφέρον στους τομείς παραγωγικών επενδύσεων**

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Αναπτυξιακής Εταιρίας Ολυμπίας, στην πορεία της εφαρμογής και ολοκλήρωσης του LEADER II, παρουσιάστηκε μικρό επενδυτικό ενδιαφέρον στους τομείς των παραγωγικών επενδύσεων, σε αντίθεση με τον τομέα των τουριστικών υποδομών, ιδίως στα καταλύματα. Πρόβλημα που έχει την εξήγησή του αφενός μεν στην δυσκολία ξεκινήματος παραγωγικών επιχειρήσεων αφετέρου δε στην αφάιμαξη αυτών των περιοχών από νέους ανθρώπους με δυναμισμό και επαγγελματικά προσόντα. Αυτό το πρόβλημα αναμένεται να παρουσιαστεί και στα πλαίσια της εφαρμογής του LEADER+.

- **Μικρό ποσοστό αγροτών επενδυτών**

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του LEADER II, στις περιοχές αυτές παρουσιάστηκε μικρό επενδυτικό ενδιαφέρον από τον αγροτικό πληθυσμό και αυτό διότι, ο αγροτικός πληθυσμός των περιοχών αυτών φοβάται το ρίσκο των επιχειρήσεων αυτών και έχει μείνει στους παραδοσιακούς τρόπους επιβίωσης. Αυτό το πρόβλημα μπορεί να επηρεάσει και την πορεία του LEADER+ και είναι πολύ σημαντικό, για το λόγο ότι, η ανασφάλεια αυτή η οποία διακατέχει τα άτομα των περιοχών αυτών, συμβάλει στην μείωση των επενδυτικών προτάσεων και να δεν υπάρχουν επενδύσεις δεν μπορεί και να συνεχιστεί και η πορεία του Προγράμματος.

Όλα τα παραπάνω παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

ΑΝΑΛΥΣΗ S.W.O.T

Τι είναι	Παρούσα Κατάσταση	Μελλοντική κατάσταση
	ΔΥΝΑΜΕΙΣ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
ΚΑΛΕΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Ικανοί επαγγελματίες και διοικητικά στελέχη • Δημιουργία δομής με ειδίκευση και τεχνογνωσία σε θέματα αγροτικής και τοπικής ανάπτυξης • Συνεργασία τοπικών εταίρων για ολοκληρωμένη ανάπτυξη • Συμμετοχή ιδιωτών για επένδυση 	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάδειξη /προβολή των πόρων των ορεινών περιοχών • Ανάπτυξη τουρισμού • Δημιουργία βιοτεχνιών • Δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης • Διακρατική συνεργασία με χώρες της Μεσογειακής Ευρώπης • Ανάπτυξη διεπαγγελματικών συνεργασιών • Ανακοπή της μείωσης του πληθυσμού • Συγκράτηση νέων με αναβαθμισμένο επίπεδο κατάρτισης
	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
ΚΑΚΕΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Δυσκολία στην ανάπτυξη πνεύματος συνεργασίας • Καθυστέρηση υπογραφής σύμβασης με το Υπουργείο Γεωργίας • Γραφειοκρατικές δυσκολίες 	<ul style="list-style-type: none"> • Μικρή παρουσία συλλογικών επιχειρήσεων-ανυπαρξία συνεταιρισμών • Μικρό επενδυτικό ενδιαφέρον στους τομείς παραγωγικών επενδύσεων • Μικρό ποσοστό αγροτών επενδυτών

3.3 Προβλήματα Προγράμματος LEADER+

Το Πρόγραμμα LEADER+ βρίσκεται ήδη σε εφαρμογή. Αυτός είναι ένας λόγος ο οποίος δυσκολεύει την διατύπωση ακριβών συμπερασμάτων ως προς τη λειτουργία του. Δηλαδή δεν μπορούν να δοθούν με σαφήνεια τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα από την εφαρμογή του Προγράμματος, διότι η εφαρμογή του συνεχίζεται ακόμα και αυτή η αξιολόγηση θα είναι δυνατόν να γίνει μετά την ολοκλήρωση του Προγράμματος.

Σε αυτό το σημείο θα δοθούν κάποια προβλήματα τα οποία είχαν εντοπιστεί στην πορεία του ολοκληρωμένου πλέον Προγράμματος LEADER II και τα οποία αναμένεται να προκύψουν στη συνολική πορεία του εφαρμοζόμενου Προγράμματος LEADER+. Ακολουθούν:

Συνοπτικά είναι τα εξής:

- Απουσία ή μικρή παρουσία συλλογικών επιχειρήσεων-διεπαγγελματικών συνεργασιών. Παρουσιάζεται πολύ μεγάλη δυσκολία στην περιοχή και το Νομό γενικότερα στην ανάπτυξη πνεύματος συνεργασίας. Αυτό επιβεβαιώνεται και από τη μικρή παρουσία ή ανυπαρξία δυναμικών συνεταιρισμών και συλλογικών σχημάτων.
- Μικρό επενδυτικό ενδιαφέρον στους τομείς των παραγωγικών επενδύσεων σε αντίθεση με τον τομέα των τουριστικών υποδομών, ιδίως στα καταλύματα. Πρόβλημα που έχει την εξήγησή του αφενός μεν στην δυσκολία ξεκινήματος παραγωγικών επιχειρήσεων αφετέρου δε στην αφάιμαξη αυτών των περιοχών από νέους ανθρώπους με δυναμισμό και επαγγελματικά προσόντα. Θετικά στην αντιμετώπιση του προβλήματος επέδρασε η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση εκ μέρους της ΟΤΔ ανθρώπων της περιοχής που είχαν μεταναστεύσει σε αστικά κέντρα και πείσθηκαν να γυρίσουν και να επενδύσουν στην περιοχή.
- Μικρό ποσοστό αγροτών επενδυτών. Πολλοί από τους ανθρώπους των περιοχών αυτών (ορεινών και μειονεκτικών), οι οποίοι ασχολούνται με τον αγροτικό κυρίως τομέα, διστάζουν να επενδύσουν στους τομείς και τις δραστηριότητες που παρέχει το Πρόγραμμα LEADER+. Και αυτό είναι συνέπεια του χαμηλού μορφωτικού τους επιπέδου και της ελλιπούς ενημέρωσης από την πλευρά της Ομάδας Τοπικής Δράσης.
- Απουσία προτάσεων για υπηρεσίες εξυπηρέτησης κατοίκων (βελτίωση ποιότητας ζωής, άρση απομόνωσης, τηλεματική κλπ). Αυτό οφείλεται εν μέρει και σε αδυναμίες πιθανόν της Ομάδας στον τομέα της ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης και τεχνικής υποστήριξης.

- Χαμηλή ποιότητα φακέλων υποψηφιότητας που οφείλεται αφενός μεν στην ανωριμότητα κάποιων σχεδίων αφετέρου δε στις αδυναμίες του τοπικού μελετητικού δυναμικού παρά τις προσπάθειες της ΟΤΔ να συνεργασθεί μαζί τους. Έπρεπε, ίσως, να είναι συστηματικότερη η βοήθεια και συνεργασία της Ομάδας με τους υποψηφίους επενδυτές και τους μελετητές.
- Τα παραπάνω, σε συνδυασμό με την έλλειψη μεγάλης εμπειρίας της Ομάδας στα αρχικά στάδια, την χαμηλή επιχειρησιακή δυνατότητα των επενδυτών αλλά και την καθυστέρηση υπογραφής σύμβασης με το Υπ. Γεωργίας, οδήγησαν σε καθυστερήσεις εκκίνησης του Προγράμματος.

3.4 Η απορροφητικότητα του LEADER+ στο Νομό Ηλείας

Σύμφωνα με μία έρευνα που πραγματοποιήθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας, το οποίο είναι το υπεύθυνο όργανο για την δημιουργία του Προγράμματος LEADER+, διαπιστώθηκε ότι η απορρόφηση του Προγράμματος σε πολλές περιοχές της χώρας, κινείται σε χαμηλά επίπεδα με κίνδυνο απώλειας κονδυλίων. Αυτό το συμπέρασμα ωθεί το Υπουργείο προς την επαναξιολόγηση των Αναπτυξιακών Εταιριών, που έχουν αναλάβει τη διαχείριση του αγροτουριστικού Προγράμματος.

Ο δείκτης απορροφητικότητας, σύμφωνα με την έρευνα του Υπουργείου, κυμάνθηκε στο 10,2% στο τέλος του Φεβρουαρίου και στο τέλος του Ιουλίου έφτασε το 13,2%. Ένα ποσοστό χαμηλό, σύμφωνα με τις νομικές δεσμεύσεις του Προγράμματος που είναι 99%. Τα αποτελέσματα αυτά δεν είναι ικανοποιητικά για το σύνολο των Ομάδων Τοπικής Δράσης και όπου δεν υπάρξει βελτίωση, θα ληφθούν άμεσα μέτρα. Ένα μέτρο από αυτά θα είναι και απώλεια κονδυλίων, με αποτέλεσμα πολλές Αναπτυξιακές Εταιρίες σε όλη τη χώρα, να χάσουν την τελική διαχείριση των Προγραμμάτων αυτών και να πληγεί σημαντικά η Ελληνική Ύπαιθρος.

Σε αντίθεση με αυτά τα δημοσιεύματα, η πορεία του Προγράμματος LEADER+ στις περιοχές του Νομού Ηλείας είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική. Αυτό διαπιστώνεται από το επενδυτικό ενδιαφέρον το οποίο υπάρχει (διαφαίνεται από τους πίνακες της σελίδας)και σύμφωνα με τους ειδικούς της Εταιρίας, θα συνεχίσει να υπάρχει. Επίσης ένα άλλο στοιχείο το οποίο επιβεβαιώνει την καλή πορεία του Προγράμματος στις περιοχές του Νομού Ηλείας, είναι ότι υπήρξε αύξηση του πλαφόν του Προγράμματος κατά 500.000 €, δηλαδή αύξηση της επιχορήγησης σε κάποιους τομείς από το Υπουργείο Γεωργίας. Αυτό είναι ένα πολύ σημαντικό στοιχείο για την πορεία του LEADER+ στο Νομό Ηλείας, διότι σε περίπτωση που το Πρόγραμμα δεν είχε τα επιθυμητά αποτελέσματα και τον ανάλογο δείκτη απορροφητικότητας, το Υπουργείο Γεωργίας δεν θα προέβαινε σε αύξηση χρηματοδοτήσεων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+ είναι ένα από τα σημαντικότερα άλματα του Υπουργείου Γεωργίας, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις Αναπτυξιακές Εταιρίες σε κάθε Νομό, για την άρση της απομόνωσης των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών σε όλα τα επίπεδα οικονομικής και κοινωνικής ζωής. Με το πρόγραμμα αυτό οι περιοχές αυτές, βαδίζουν προς την οικονομική και κοινωνική άνθηση, οι κάτοικοι των περιοχών αυτών έχουν την δυνατότητα ένταξης στην ενεργό ζωή (απασχόληση κτλ), και το πιο σημαντικό, η ποιότητα ζωή τους βελτιώνεται σταδιακά.

Μια γενικότερη υπενθύμιση των συνολικών στόχων του Προγράμματος:

- ✓ βελτίωση ανταγωνιστικότητας γεωργίας
- ✓ οικονομική ανάπτυξη
- ✓ δημιουργία νέων θέσεων εργασίας
- ✓ αύξηση εισοδημάτων αγροτικού πληθυσμού
- ✓ προστασία περιβάλλοντος
- ✓ βελτίωση ποιότητας ζωής.

Όλα αυτά είναι ο τρόπος με τον οποίο οι Ελληνικές και υποανάπτυκτες περιοχές, θα περάσουν στο στάδιο της οικονομικής ανάπτυξης και του εκσυγχρονισμού.

Η Ελληνικές περιοχές, πλούσιες σε πολιτιστικά στοιχεία, παραδόσεις, ήθη και έθιμα, θα έχουν την δυνατότητα να προβάλλουν τα στοιχεία αυτά και τους περιβαλλοντικούς τους πόρους, μέσω της δυνατότητας που τους παρέχουν οι άξονες και τα μέτρα της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER+.

Από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην Αναπτυξιακή Εταιρεία Ολυμπίας, η οποία είναι η αρμόδια για την εφαρμογή και την υλοποίηση της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας στο Νομό Ηλείας, διαπιστώθηκαν τα εξής:

- Το πρόγραμμα καλύπτει ένα ευρύ φάσμα περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως μειονεκτικές και ορεινές περιοχές και τους δίνεται η δυνατότητα ανάπτυξης και βελτίωσης της ποιότητας ζωής των κατοίκων τους.
- Οι περιοχές που έχουν επιλεγεί είναι πλούσιες σε πολιτιστικά χαρακτηριστικά, αξίες και πόρους, π.χ η Αρχαία Ολυμπία μία περιοχή με τη σημαντικότερη, για την Ελλάδα, παράδοση, μνημεία, πολιτιστικές αξίες, τουρισμό.
- Η επιθυμία ένταξης των επενδυτών στο πρόγραμμα είναι εμφανής (πίνακας σελ 87-89). Αυτό είναι ένα πολύ σημαντικό στοιχείο για την προσπάθεια εφαρμογής του προγράμματος στις διάφορες περιοχές, γιατί χωρίς την παρουσία επενδυτών, οι οποίοι προθυμοποιούνται να αναλάβουν να επενδύσουν στο Πρόγραμμα με σκοπό την ανάπτυξη και προβολή της κάθε περιοχής, θα υπήρχε ο κίνδυνος να μείνει ανενεργό και χωρίς δυνατότητα εφαρμογής και υλοποίησης, εφόσον δεν θα υπήρχε η απαραίτητη χρηματοδότηση που χρειάζεται το Πρόγραμμα για να εφαρμοσθεί. (δηλ. το

υπόλοιπο ποσοστό ίδιας συμμετοχής που χρειάζεται, εκτός από αυτά που προσφέρει το ίδιο).

- Η εφαρμογή του έχει αρχίσει και έχει απορροφηθεί το 10% του συνολικού Προγράμματος στις επιλεγμένες περιοχές. Ένα επίσης σημαντικό στοιχείο, το οποίο επιβεβαιώνει ότι όχι μόνο υπάρχουν ενδείξεις συμμετοχής επενδυτών, αλλά και αποτελέσματα από αυτή τη συμμετοχή, τα οποία είναι και ο σκοπός αυτής της συνεχούς δραστηριότητας.
- Το Υπουργείο Γεωργίας έχει προβεί σε αύξηση της αρχικής χρηματοδότησης σε κάποιους τομείς, γεγονός το οποίο επιβεβαιώνει ότι το Πρόγραμμα προχωράει με ικανοποιητικούς ρυθμούς στις περιοχές στις οποίες εφαρμόζεται.

Από τα παραπάνω συμπεράσματα διαπιστώνονται τα εξής:

Το Πρόγραμμα έχει ήδη τεθεί σε εφαρμογή και τα θετικά αποτελέσματα του για την άρση της απομόνωσης αυτών των περιοχών, που έχουν χαρακτηριστεί ως μειονεκτικές και ορεινές, είναι εμφανή. Αυτό διαπιστώνεται από το υψηλό επενδυτικό ενδιαφέρον το οποίο υπάρχει στην Αναπτυξιακή Εταιρία Ολυμπίας, σε σχέση με άλλες Αναπτυξιακές Εταιρίες, οι οποίες κινδυνεύουν να χάσουν την διαχείριση του Προγράμματος στην υπόλοιπη Ελλάδα. Επίσης η θετική πορεία του Προγράμματος διαφαίνεται από το γεγονός, ότι, το Υπουργείο Γεωργίας προσχώρησε σε αύξηση χρηματοδότησης σε ορισμένους τομείς του Προγράμματος των περιοχών της Ηλείας κατά 500.000€. Σε περίπτωση λοιπόν, που το Πρόγραμμα δεν λειτουργούσε με τους νομικούς επιθυμητούς ρυθμούς, το Υπουργείο δεν θα προσχωρούσε σε επιπλέον χρηματοδοτήσεις και μάλιστα τέτοιων ποσών.

Υπάρχουν όμως και κάποια προβλήματα τα οποία παρεμποδίζουν την πλήρη λειτουργία της εφαρμογής του Προγράμματος, τα οποία ειπώθηκαν παραπάνω. Για την συνέχιση λοιπόν της εφαρμογής του Προγράμματος που είναι το σημαντικότερο βήμα για την ανάπτυξη της Ελληνικής Υπαιθρου, προτείνονται κάποιες προτάσεις / λύσεις, οι οποίες είναι βέβαιο ότι θα μπορέσουν να επιλύσουν αυτά τα προβλήματα, που αντιμετωπίζουν οι Αναπτυξιακές Εταιρίες, όσον αφορά την επιτυχή έκβαση την οποία επιθυμούν να έχει το Πρόγραμμα. Ακολουθούν:

Προτάσεις για βελτίωση

- ✓ Πιο γρήγορη έναρξη Προγραμμάτων (έγκαιρη υπογραφή συμβάσεων Ομάδας Τοπικής Δράσης - Υπ. Γεωργίας).
- ✓ Σαφής διάκριση του πολιτικού και τεχνικού τμήματος των Αναπτυξιακών Εταιρειών και οριοθέτηση ευθυνών του καθενός στο σχεδιασμό και υλοποίηση των Προγραμμάτων.
- ✓ Διευκόλυνση των μικρών επενδυτών σε θέματα χρηματοδότησης και εγγυήσεων για την υλοποίηση έργων και δανειοδότησης από τοπικές τράπεζες.
- ✓ Μείωση γραφειοκρατικών δυσκολιών του Προγράμματος και διαβάθμισή τους ανάλογα με το μέγεθος των έργων.
- ✓ Συνεχής ενημέρωση της Ομάδας Τοπικής Δράσης στους ενδιαφερόμενους επενδυτές.

Αν όλα αυτά τα προβλήματα ξεπεραστούν, τότε το Πρόγραμμα θα έχει επιτελέσει το έργο για το οποίο δημιουργήθηκε και η Ελληνική Ύπαιθρος θα καταφέρει να παίξει αυτόν τον ενεργό ρόλο τον οποίο αναζητούσε όλα αυτά τα χρόνια. Ένα ρόλο συνδεδεμένο με την οικονομική, πολιτική και κοινωνική ζωή. Και της αξίζει να είναι ζωντανή σε όλους τους τομείς και δεν αξίζει μόνο σε αυτήν, αλλά και σε αυτούς που γεννήθηκαν σε αυτή και που δεν την εγκατέλειψαν ποτέ, παρά τα προβλήματα που αντιμετώπιζαν. Αξίζει λοιπόν, σε αυτούς τους ανθρώπους ένα αναβαθμισμένο επίπεδο διαβίωσης και το οποίο είναι δυνατόν να τους δοθεί μέσα από την εφαρμογή του Προγράμματος LEADER+.

Οι Ελληνικές περιοχές με τον πολιτισμό τους τα μνημεία τους, τις παραδόσεις τους, τα ήθη τους, τα έθιμα τους και άλλα πολλά, είναι ότι πολυτιμότερο έχει δώσει ο Θεός στην Ελλάδα, αξίζουν λοιπόν να έχουν την αξία που τους αναλογεί και την αξία αυτή μπορεί να την αναδείξει αυτό το Πρόγραμμα το οποίο ονομάζεται LEADER+.

ΠΗΓΕΣ

- Αναπτυξιακή Εταιρία Ολυμπίας
- Υπουργείο Γεωργίας
- Νομαρχία Ηλείας
- Στατιστική Υπηρεσία Νομαρχίας Ηλείας
- ΟΠΑΑΧ Νομού Ηλείας
- Περιφερειακή Διοίκηση Νομού Ηλείας
- Τοπικός τύπος.